

REV. JOSHO ADRIAN CÎRLEA

ÎNVĂȚĂTURI BUDDHISTE
JODO SHINSHU

Copyright © Adrian Gheorghe Cîrlea

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate autorului. Reproducerea parțială sau integrală a textului, prin orice procedeu, fără acordul scris al autorului, este interzisă și se pedepsește conform legilor în vigoare.

© Adrian Gheorghe Cîrlea

All rights reserved. No part of this book may be reproduced without prior written permission from the author.

Asociația Buddhistă Jodo Shinshu din România

www.shinbuddhism.ro – site-ul oficial

www.josho-adrian.blogspot.com – blogul personal al autorului

Cîrlea Adrian
O.P. 6, C.P. 615
Craiova, Dolj,
România

telefon: 0725854326
e-mail: josho_adrian@yahoo.com
yahoo id: josho_an
skype id: josho_adrian

De același autor:

Buddhismul Compasiunii

Editura Sitech, Craiova, 2005

republicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan (2007)

Calea acceptării – comentariu la Tannisho

Publicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan (2010)

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

E-mail: overseas@budaedu.org

This book is for free distribution, it is not to be sold.

Această carte este pentru distribuție gratuită.

Vânzarea ei este strict interzisă.

Dedic această carte iubitei mele, Ioana.

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	7
Suferință, „detașare” și starea de Buddha	8
Nu ești corpul tău	13
Pe scurt despre cele șase categorii de ființe neiluminate	16
Aspirația de a deveni un Buddha – cel mai important lucru	19
Despre Amida și Tărâmul său Pur	22
Amida ca Buddha etern sau Buddha în conformitate cu Marea Sutră	27
Scopul venirii lui Shakyamuni în această lume	29
Cele trei epoci Dharma	35
Jodo Shinshu – singura cale efectivă în această ultimă epocă Dharma	40
Înțelesul lui „nu există precepte”	50
Efectul este similar cu cauza – calea puterii personale și calea Tărâmului Pur	53
A intra pe Calea Jodo Shinshu	57
Miracolul Jodo Shinshu	59
Să nu aveți răbdare!	62
Sinceritate.	65
Credința e simplă, nimic special	69
Nembutsul credinței și al recunoștinței	72
Cele trei Legăminte ale salvării în buddhismul Jodo Shinshu	74
„Indiferent că mergeți, că stați așezați sau întinși”	81
Am fost un „bun buddhist”	83
Nembutsu înainte de shinjin și înțelesul Puterii Celuilalt	86
Patru înțelegeri greșite despre nembutsu (impermanență, karma rea/karma bună și una sau mai multe rostiri)	88
Cele opt conștiințe și credința în Buddha Amida	92
Transferul de merit de la Buddha Amida către practicant	95
Nici o discriminare între bărbați și femei	98
Mintea schimbătoare	101
Credința și nembutsu nu sunt creația noastră	102
De ce unii sunt salvați de Amida iar alții nu?	104
Cele zece avantaje în această viață ale unui adept nembutsu	106

Egali cu Buddha Maitreya	118
Shinjin (credința) și natura de Buddha	123
„Excluderea” din al Optsprezecelea Legământ	125
A auzi învățătura	132
Adevărata întristare	138
Înțelesul celor Trei Refugii în Jodo Shinshu	141
Ryoemon – Crezul buddhist Jodo Shinshu	145
Cei care neagă existența lui Amida, nu au shinjin	150
Honen Shonin despre Buddha Amida	153
Despre locația Tărâmului Pur și descrierea lui minunată din sutre	155
Tărâmul Pur nu este aici și acum	157
Tărâmul Pur în viziunea școlii buddhiste Jodo Shinshu	161
Momentul morții	163
Starea minții în momentul morții	165
Atingerea imediată a Iluminării de către oamenii obișnuiți, după moarte, fără a trece prin bardo (starea intermediară)	167
Doar pentru mine, Shinran	170
Ce simt eu ca Buddhist	171
Savurați prezența Buddhașilor	173
<i>Bibliografie</i>	175

Cuvânt înainte

Această carte este o selecție de predici buddhiste ținute la Tariki Dojo Craiova sau fragmente din scrisorile trimise de-a lungul timpului către diverși colegi de practică din țară și străinătate. Le-am adunat într-un fel de ghid care sper că le va fi de folos atât celor ce vin pentru prima oară în contact cu învățătura Jodo Shinshu, cât și celor avansați pe Cale.

Misiunea mea de preot buddhist este să creez condițiile pentru ca cei interesați să cunoască învățătura specifică școlii mele să aibă unde veni și cu ce să își înceapă studiul. Așadar, eu arunc semințele Dharmei și aștept. Restul nu mai depinde de mine, ci de karma și deschiderea fiecăruia, de cât de importantă este pentru el sau ea chestiunea nașterii și a morții.

Jodo Shinshu nu ține discursuri moralizatoare și nici nu conține practici dificile. Dacă alte metode buddhiste vorbesc despre idealul stării de Buddha și posibilitatea atingerii lui în această viață, Jodo Shinshu începe cu sentimentul eșecului. Nu de unde ar trebui să ajungi, ci cu nivelul la care ești aici și acum.

Este o cale simplă pentru oameni ca mine și ca tine, absorbiți de dimineața până seara în lupta pentru supraviețuire, plini de iluzii și atașamente căroră nu le mai vedem nici începutul, nici sfârșitul. O cale nu pentru sfinți, ci pentru ratați, pentru cei care nu vor putea niciodată atinge prin ei înșiși ceva stabil din punct de vedere spiritual.

Nu promisiunea purificării, ci a salvării așa cum ești, este esența buddhismului Jodo Shinshu. Nimic special, nici o stare anume de dezvoltat sau dobândit. Doar încrederea simplă în Compasiunea Infinită a lui Buddha Amida.

Namo Amida Bu, București

Joshu Adrian Cîrlea 12 Septembrie 2554 era buddhistă
2010 e.n.

Suferință, „detașare” și starea de Buddha

*„Ochii mei după ce au văzut totul,
s-au întors
la crizantemele albe.”*

Ochii noștri văd multe în viață iar obișnuința lor este de a selecta, de a împărți lucrurile în bune sau rele, în întâmplări plăcute și întâmplări neplăcute, de a discrimina și judeca totul în funcție de noi înșine, de ceea ce ne place sau nu ne place, de cum am dori ca ceilalți să se comporte față de noi.

Este atât de greu să ne păstrăm zâmbetul pe buze, nu acel zâmbet forțat și politicos cerut de societate ci zâmbetul cald, spontan și natural care vine din acceptarea lucrurilor așa cum sunt, din înțelegerea profundă că fiecare își are drumul său în această lume, nu neapărat legat de noi înșine sau de dorințele noastre vis-à-vis de el, ci propriul lui drum, știut sau neștiut chiar de el însuși.

Nu suntem centrul universului ci o parte din el, însă cu toate acestea am dori ca totul să fie în conformitate cu dorințele noastre. Iar dacă lucrurile merg altfel ajungem să privim lumea ca fiindu-ne ostilă. Iată originea suferinței!

De fapt, lupta are loc în mintea și în imaginația noastră. Separarea „eu și restul lumii”, „eu și voi”, provine din mintea mea, este creația mea. Izolându-mă psihic de ceea ce mă înconjoară ajung să privesc totul dualist și doar în funcție de mine însumi. Atunci încep să proiectez diferite lucruri asupra celorlalți, ajungând în cele din urmă să iau această proiecție drept realitate. Cu greu voi mai putea la un moment dat să discern între ceea ce există cu adevărat și ceea ce eu însumi am proiectat asupra realității. Să zicem, de exemplu, că am cumpărat un obiect nou pe care mi-l doream de mult și mă bucur de el, însă la un moment dat îl pierd. „E normal să suferi”, ar putea zice cineva, „doar e al tău, e mașina ta, e telefonul tău”, etc. Și totuși, de ce să fie normal? Acela este un obiect ca oricare altul, diferindu-se de

celelalte prin forma și alcătuirea lui fizică și nimic mai mult. Mașina este mașină, copacul este copac, telefonul este telefon, etc. Ce îl face însă diferit în ochii noștri? Aceasta este relația pe care o stabilim între noi și el, relație care vine din partea noastră, proiecția mentală pe care o aruncăm asupra lui, agățarea noastră față de el. De aici apare toată mizeria și suferința.

„Este al meu” – în momentul în care am ajuns să gândim acest lucru, ne facem noi înșine dependenți de acel obiect, ca și cum am vrea cu tot dinadinsul ca fericirea noastră să depindă de el. Apoi, suferim când îl pierdem. Nu este oare toată această poveste, o simplă prostie? La fel procedăm în toate aspectele vieții noastre și chiar cu oamenii pe care îi întâlnim. Totul este „al nostru” iar noi depindem de tot.

În Nobilul Adevăr despre Suferință, Buddha Shakyamuni spune:

„...toate laturile experienței făcute în cuget și în trup, cărora agățarea le este inerentă, sunt suferință.”

„Cărora agățarea le este inerentă” – să nu uităm niciodată aceste cuvinte atunci când suferim și dăm vina pe alții. Întotdeauna, pentru omul centrat în sine însuși, celălalt este vinovat de tot ceea ce i se întâmplă, când de fapt suferința lui provine pur și simplu din agățare, din proiecțiile false pe care le aruncă asupra lumii. Liniștea nu are cum să se stabilească într-un om care se agață de orice, ochii unui astfel de om nu vor vedea niciodată crizanteme albe ci o lume gri, ostilă și care se încapățânează să nu fie niciodată pe placul lui.

Foarte sugestivă mi se pare următoarea întâmplare:

Doi călugări discutau în contradictoriu despre un steag fluturat de vânt. „Steagul se mișcă”, susține unul. „Ba nu, vântul mișcă steagul”, îl contrazice al doilea. Maestrul care se afla din întâmplare pe acolo și aude cearta lor, spune: „Mintea voastră se mișcă.” Sunt lovit de adevărul acestor cuvinte simple ori de câte ori le redau în mintea mea. Toată viața noastră nu facem altceva decât să ne certăm între

noi, spunând: „tu nu ești așa cum trebuie”, „tu ești de vină”, sau „lumea asta în care trăim este de vină” când de fapt, „mintea noastră se mișcă”, propriul nostru mod de a vedea lucrurile este singurul vinovat.

Nobilul Adevăr al cauzei suferinței spune:

„Această sete este cea care duce la renaștere¹ și este însoțită de agățarea pătimașă care fuge când după un lucru când după altul.”

Care este însă calea de urmat?

Nobilul Adevăr despre încetarea suferinței ne recomandă:

„Este completa distrugere și separare de această sete, uitarea ei, renunțarea la ea, eliberarea de ea și neatașarea față de ea.”

În general vorbind, aceasta înseamnă a accepta tot ceea ce ni se întâmplă fără să emitem nici un fel de judecăți, a trăi adică fără să avem pretenția ca lumea să se învârtă după cum vrem noi. Când ceva apare în viața noastră ne bucurăm de el; când acesta dispare, îl lăsăm să plece, îl lăsăm să treacă. Nu ne punem înaintea lumii, însă nici nu ieșim din ea. Suntem cu mintea exact acolo unde ne aflăm și trăim fiecare clipă, apreciind tot ceea ce ni se oferă. Este ca și cum ne-am afla înaintea unui râu. Ne bucurăm de el, de curgerea lui și vedem la un moment dat un buștean cu o formă ciudată care plutește la vale, odată cu râul. Ce facem atunci, îl privim și îl lăsăm să își urmeze cursul ori alergăm pe mal după el ca să nu îl pierdem din ochi și să îl avem în față „pentru totdeauna”?

Până aici am vorbit așadar, despre agățare și efectele ei nocive, despre înțelepciune și detașare, însă buddhismul nu înseamnă doar atât. Dacă citim sutrele², observăm că marii Buddha și Bodhisattva³

¹ Renașterea în diverse forme de existență.

² Discursurile lui Buddha Shakyamuni (Buddha istoric) înregistrate în scris de discipolii lui.

nu numai că au o înțelepciune ce depășește la modul absolut gândirea discriminativă, ci și compasiune infinită. De fapt, sutrele debordează de compasiune, nenumărate exemple prezente acolo dovedind acest lucru. Buddhismul nu ne învață doar să ne detașăm de tot și toate ci și cum să trăim plini de compasiune. Aparent nu ar exista nici o legătură între detașare, a lăsa să treacă și compasiune. Pentru cei mai mulți dintre noi, imaginea unui om detașat se suprapune peste aceea a unei persoane închisă în perfecțiunea sa și nepăsătoare. Însă această imagine este falsă.

Ce înseamnă de fapt, detașarea și absența agățării? În buddhism, expresia „a lăsa să treacă” este cea mai potrivită explicație a cuvântului „detașare”, asta deoarece detașarea înțeleasă doar prin sine însăși presupune un efort, o acțiune prin care urmărim să schimbăm ceva, să ne debarasăm de ceva anume care provoacă suferință, însă „a lăsa să treacă” arată un mod de a fi mai aproape de natural – nu avem ce să schimbăm, ce să modificăm, doar lăsăm să treacă, lăsăm lucrurile să își urmeze cursul lor natural fără să interpunem proiecțiile noastre. Asta este și ceea ce trebuie înțeles prin a fi fără ego. Dintr-o astfel de atitudine nu au cum să apară gânduri și acțiuni negative, deoarece fundamentul lor, agățarea, este complet distrus

A fi egoist înseamnă a percepe lumea în funcție de tine, în timp ce tu te afli în centrul ei. Aceasta este impuritatea. A fi fără ego înseamnă a-i vedea pe ceilalți și niciodată pe tine însuși. Aceasta este adevărata puritate.

Un Buddha este fără ego, în sensul că nu se privește pe sine însuși ca fiind separat de restul existenței, nu se centrează în el însuși. Starea în care se află, deși dincolo de puterea noastră de percepție, depășește noțiunile false de eu și ceilalți, precum și toate problemele

³ Termenul Bodhisattva este folosit atât pentru a-l descrie pe cel ce aspiră la salvarea sa și a tuturor ființelor (bodhisattva în aspirație) și face legămintele de Bodhisattva, cât și pe cel care odată ce a atins Iluminarea sau Buddhitatea supremă nu rămâne blocat în ea ci continuă să se manifeste în lumea suferinței, în diferite forme, pentru a ajuta ființele (bodhisattva ce sunt deja Buddha).

unei minți discriminative. A fi fără ego, nu înseamnă a fi mort sau aneantizat, cum greșit înțeleg unii. Înseamnă a fi eliberat de egoul iluzoriu și discriminativ, a fi trezit către o realitate dincolo de orice dualism, a trăi în această realitate, a fi ferm fixat în ea. Nirvana, care provine din verbul „nirv” – a se stinge – este un termen cu conotație negativă doar în ceea ce privește iluzia, în sensul de stingere a patimilor, a unui mod greșit de a înțelege lumea, însă aceasta este o stingere urmată instantaneu de o Trezire supremă către adevărata realitate. Nu este deloc ceva abstract, ci adevărata ființare, nu este inconștiență și afundare în impersonalitate, ci trăirea dincolo de personalitatea iluzorie. Pentru noi, buddhiștii, ea este starea supremă în univers; de aceea îl privim pe Buddha ca fiind suprem.

Nu ești corpul tău

Sunt numeroase momentele când ai ceva important de făcut însă corpul tău nu este pe aceeași lungime de undă.

Spre exemplu, îți dorești să citești ori să înveți toată noaptea însă apare oboseala și nevoia de somn. Alteori ai ceva urgent de terminat însă deodată stomacul îți cere de mâncare.

De asemenea, trebuie să te duci la toaletă în fiecare zi, chiar de mai multe ori pe zi.

Oboseala, foamea, setea și nevoia de a te duce la wc vine automat, indiferent că vrei sau nu. Așadar, se pare că trupul tău are propriile nevoi și propriul mecanism.

Chiar și acum, în momentul în care citești aceste rânduri, stomacul digeră mâncarea, inima bate, sângele curge prin vene.... pe scurt, toate organele interne își urmează rutina zilnică fără ca tu să fi conștient de asta și fără să fie nevoie de tine.

Iar în exact momentul când lectura ți se pare mai interesantă, se poate întâmpla să ai nevoie la wc.

De câte ori ți-a fost greu să te duci la toaletă pentru că te uitai la un film bun, erai cu prietenii sau ascultai o predică Dharma plină de inspirație! Însă indiferent că îți place sau nu, va trebui să îți întrerupi orice activitate pentru a merge la wc ...

Ce ne arată aceste situații atât de obișnuite și cum ar trebui să le interpretăm?

Pentru mine, ele dovedesc pur și simplu că eu nu sunt corpul meu.

Cum aș putea fi corpul meu dacă atunci când vreau să fac ceva, el nu se supune dorinței mele? Dacă aș fi fost corpul meu atunci aș fi putut să acționez liber de orice obstacol, oprind când vreau eu, spre exemplu, înaintarea lui inexorabilă spre moarte. Însă devine limpede că trupul își are propriul lui mecanism. El se dezvoltă mecanic, prin sine însuși, din copilărie spre maturitate și apoi bătrânețe iar eu (fluxul mental/conștiința) nu pot face nimic să opresc asta. Chiar dacă am propriile planuri și dorințe, toate acestea nu înseamnă nimic

pentru corp, el urmându-și implacabil drumul său de la naștere spre moarte.

Fluxul mental este doar purtat de către corp, acoperit de acesta, influențat și limitat de el, însă cu siguranță nu este corpul.

Trupul se aseamănă unei mașinării ce funcționează automat dacă îi este oferit suficient combustibil, adică mâncare, apă, aer, etc. Această mașinărie are nevoi asemănătoare oricărui aparat sau automobil care trebuie adăpostit de ploaie și alte elemente fizice.

Conștiința sau fluxul mental „impregnează” corpul, se atașează și se identifică cu el, de aceea experimentăm senzații fizice de durere sau plăcere. Această conștiință este limitată de corp, astfel că viziunea noastră ajunge să fie filtrată de ochi, urechi, nas, etc. După moarte însă, fluxul mental (numit flux pentru că se schimbă neîncetat datorită diferitelor dorințe și impulsuri karmice) este purtat de alt vehicul sau corp și își continuă călătoria în diferite sfere de existență⁴. Numai dacă ai credință în Buddha Amida acest flux mental neiluminat se poate transforma natural și spontan într-un Buddha eliberat de naștere și moarte.

Frica de moarte apare datorită atașamentului față de corp și identificării cu el. Viața, în accepțiunea generală a lumii, este durata de funcționare a corpului de la naștere până la moarte. Însă această perioadă când ai forma de acum și ești purtat de acest vehicul este numai o parte dintr-o nesfârșită schimbare. Așa că relaxează-te și nu te lăsa prins de frica de moarte datorită viziunilor materialiste atât de răspândite în ziua de azi. Doar observă-ți corpul cu atenție și vei vedea că ești diferit de el. Bineînțeles, este posibil să nu scapi niciodată de această teamă chiar și după ce accepți mental că nu ești corpul tău, însă cel puțin ai făcut un pas înainte față de cum erai până acum.

Iar acest mic pas este foarte important pe orice cale religioasă. Când viziunea ta nu mai este complet prizoniera ideilor materialiste

⁴ Vezi capitolul următor despre cele șase categorii de ființe neiluminate.

devi pregătit să te deschizi față de alte învățături buddhiste precum cele despre karmă și renaștere. Mai mult decât atât, vei putea să trezești în tine aspirația de a atinge Buddhitatea sau eliberarea din naștere și moarte.

Orice învățătură religioasă poate deveni cu adevărat semnificativă pentru cel care înțelege că nu este corpul său și că moartea fizică nu înseamnă sfârșitul.

Pe scurt despre cele șase categorii de ființe neiluminate

Ființele neiluminate sunt de multe tipuri. Ce au însă ele în comun? Răspunsul este simplu: diferite cantități de iluzie și ignoranță. Iluzia sau ignoranța despre care se povestește atât de mult în buddhism este, vorbind la modul general, viziunea distorsionată a realității.

De cine este coruptă viziunea noastră dacă nu de diferite atașamente, atât cele evidente, cât și cele extrem de profunde și subtile. Orice acțiune îndeplinită de o ființă aflată în iluzie și motivată de diferite agățări și atașamente este producătoare de karmă⁵ și suferință ori stări de bine trecătoare. Totul este cauză și efect. Atât timp cât acționezi cu o minte neiluminată și aflată în robia viziunilor false, evidente ori subtile, efectul este un grad mai mic sau mai mare de insatisfacție ori satisfacție de durată limitată.

Există așadar, ființe care sunt mereu motivate de ură și practică în mod constant fapte pline de cruzime. Încă din timpul acestei vieți ele trăiesc în interiorul lor ca și cum ar fi arse de un foc mistuitor ori ca și cum ar trăi în iad, urmând ca după moarte să ajungă într-adevăr într-un loc unde sunt mistuite de propria ură și efectele acțiunilor lor negative. **Acestea sunt ființele născute în iaduri.**

Alte ființe sunt chinuite de o permanentă foame și sete după diferite posesiuni, trăind așadar ca și cum ar fi mereu nesătute. După moarte, mintea lor impregnată de această obsesie va lua o formă (sau corp) asemănătoare cu ea și va rătăci în zone fără mâncare și apă sau indiferent unde s-ar afla, nu își va putea satisface setea și foamea, oricât de mult ar mânca sau ar bea. **Acestea sunt spiritele flămânde (preta).**

⁵ Karma reprezintă legea necreată a cauzei și efectului. Orice acțiune este o cauză ce va avea un efect. Există așadar, trei tipuri de karmă: a gândirii, vorbirii și acțiunii (corpului). Noi suntem produsul karmei noastre, adică ale propriilor acțiuni. Suntem perfect responsabili de ceea ce ni se întâmplă și nu există nimeni din afara noastră care să poată fi făcut vinovat.

Apoi mai sunt acele ființe care nu se gândesc decât la sex, mâncare și băutură, fără nici un fel de alte aspirații legate de un scop mai înalt. Limitate de chestiuni strict necesare, gen hrană, sex și supraviețuire, automat mințile lor devine exclusiv instinctuală, gândind și acționând asemenea unui animal. În următoarea viață este natural să se nască sub **forma diferitelor animale**. Tensiunile provocate de instincte sunt atât de mari, încât nu pot trăi decât pentru împlinirea lor.

Oamenii sunt ființe în care diversele tendințe se află cumva la mijloc, nașterea în lumea lor fiind posibilă celor care nu au în ei înșiși nici atâta mizerie precum cei ce merită să se nască în zonele de jos ale existenței dar nici suficientă karmă bună încât să se ducă în sferele superioare oamenilor.

Aceste sfere superioare oamenilor nu sunt însă în nici un caz lipsite de suferință ori iluzii și atașamente doar că acestea sunt întrucâtva mai mici decât ale oamenilor. Deasupra sferei de existență a oamenilor se situează **asurașii („semizeii” sau spiritele combative)** – ființe care au evoluat mai mult decât oamenii, însă în care gelozia și spiritul de competiție rămân încă foarte puternice.

Deasupra lor sunt **zeii**, adică cei care în lumea iluziei au acumulat cele mai mari virtuți, manifestate acum prin nașterea în zone și stări mult mai fericite decât celelalte ființe.

Foarte important de reținut este faptul că aceste zone și ființele născute acolo nu sunt deloc iluminate sau libere, ci doar posesoare a unei karme mai bune sau mai rele.

Închipuți-vă un fel de rezervor de karmă bună sau rea – rezultatul diferitelor fapte bune sau rele și care trebuie consumat. Cu cât rezervorul este mai plin de karmă bună, cu atât nașterea în diverse zone de existență este mai fericită, însă atenție, acest rezervor la un moment dat se golește iar ființa respectivă va cădea până la urmă din starea bună în care se află, murind în zona respectivă și născându-se în altă parte, în funcție de alte tipuri de karmă adunate în ultimele

existențe. Nici o stare nu este permanentă; nici o viață într-una din aceste sfere de existență, joase ori înalte, nu este veșnică ori aducătoare numai de bucurie.

Indiferent că te afli în partea de sus a roții vieții și a morții sau în partea de jos, nu ești niciodată liber și în siguranță. Durerea și suferința te însoțesc permanent, sub diferite forme, până când devii un Buddha și te eliberezi complet.

Aspirația de a deveni un Buddha – cel mai important lucru

Scopul buddhismului și al practicii buddhiste este de a deveni un Buddha. Nu a fărda sau petici viața de aici, nu a fi un buddhist interesant ori cultivat, ci a deveni un Buddha.

Calea buddhistă nu este o metodă de relaxare ori pastilă pentru când ne doare capul sau vre-o rețetă de fericire momentană, ci un drum către Buddhitate și Eliberare, atât pentru noi, cât și pentru ceilalți.

Este vital ca acei ce intră pe Calea buddhistă să facă aspirația de a deveni un Buddha. Fără această aspirație, nu există buddhism. Dacă nu dorim, ori nu simțim această dorință de eliberare definitivă din suferințele nașterilor repetate, atunci buddhismul va fi pentru noi doar un obiect de studiu, o interesantă lecție de mitologie sau delectare intelectuală.

Există, să zicem așa, două tipuri de viziuni pe care cineva le poate avea asupra lui însuși ori a lumii. Una este viziunea obișnuită, în funcție de educația sa culturală sau preocupările de fiecare zi iar cealaltă este viziunea dharmică.

Prima reprezintă ceea ce este considerat în diferite epoci a fi normal, atât ca viziune cât și ca mod de viață, conținând explicații limitate ale lumii și interesându-se destul de puțin sau niciodată de sensul existenței omenești ori de ceva care se află dincolo de viața de aici și acum. Utilitarismul imediat este fundamental în viziunea non-dharmică asupra lumii.

Pe de altă parte, viziunea dharmică pecepe lumea și viața personală din perspectiva învățaturii buddhiste (Dharma), unde lucrurile sunt explicate, de exemplu, în funcție de impermanență și legea karmei iar ceea ce este real și important este definit altfel decât sub aspect utilitar imediat și mai ales, unde nevoia de Eliberare este insistent accentuată.

Citind, ascultând și reflectând mereu asupra explicațiilor și luminii pe care Dharma sau învățătura buddhistă le aruncă asupra lumii și vieții omenești, poți ajunge să înțelegi de ce este necesar să devii un Buddha. Devenind din ce în ce mai absorbit în studiul Dharmei, ajungi să dobândești ceea ce am putea numi, „ochiul Dharmei” ori viziunea dharmică. Atunci multe construcții pe care le credeai solide se vor dărâma în jurul tău iar lumea va începe să devină din ce în ce mai goală de falsele culori aruncate asupra ei și luate drept adevărata realitate.

Mergând pe Calea buddhistă cu aspirația de a deveni un Buddha și având viziunea Dharmei de partea ta, începi să devii din ce în ce mai intim cu propria karmă, adică să te cunoști mai bine pe tine însuși și mai ales să îți cunoști limitele și adevăratele capacități spirituale. Această etapă – conștientizarea propriilor limite și capacități personale raportate la efortul de a deveni un Buddha – este foarte importantă și în mod special accentuată în Jodo Shinshu⁶. A dori să devii un Buddha este fundamental, însă această aspirație rămâne încă o dorință neîmplinită printre multe altele dacă posibilitățile tale personale nu te pot conduce într-acolo. Nu este obligatoriu să devii un sfânt sau cine știe ce om deosebit pentru a se naște în tine dorința de a deveni un Buddha, însă pentru a atinge Buddheitatea sunt necesare eforturi și calități infinite mai mari decât capacitățile tale obișnuite.

Acesta este momentul lui „a fi sau a nu fi” în Jodo Shinshu sau „pot ori nu pot” să ating Eliberarea. În momentul în care ajungi să conștientizezi nu numai că nu poți dar că îți este imposibil să atingi această stare prin tine însuși, poți deveni pregătit să auzi mesajul Legământului Principal⁷ al lui Buddha Amida⁸.

⁶ Termenul Jodo Shinshu înseamnă: „Adevărata esență a școlii Tărâmului Pur” și reprezintă tradiția buddhistă înființată în Japonia de Shinran Shonin (1173-1262). Adeseori este folosită prescurtarea Shin.

⁷ Legământul Principal al lui Buddha Amida promite nașterea în Tărâmul său Pur tuturor acelor care se încred în el, recită Numele lui și aspiră să se nască acolo:

Acest mesaj nu este sofisticat ori greu de priceput, singurul „dezavantaj” fiind acela că nici unui om orgolios nu îi va fi ușor să își recunoască limitele și incapacitatea de a deveni un Buddha. Cine vrea să accepte că este neputincios?

Însă, atenție, Jodo Shinshu nu cere oamenilor să se considere incapabili în diferitele activități ale vieții personale, ci doar în ceea ce privește atingerea Eliberării supreme. A atinge Buddheitatea sau Eliberarea supremă nu este la fel cu a fi un bun electrician, om de afaceri sau orice altceva, așadar nu are nimic de-a face cu realizările fiecăruia în viața sa obișnuită. Acestea două sunt lucruri complet diferite.

Drumul spre Eliberarea din naștere și moarte nu este un hobby ori o temă culturală interesantă, ci singura activitate reală din viața noastră. Înseamnă a scăpa odată pentru totdeauna de nesfârșitele suferințe ale nașterilor și morților repetate. Dacă acest lucru este important pentru tine, atunci ești într-adevăr un discipol al lui Buddha.

„Dacă după ce voi atinge Buddheitatea, ființele sensibile din cele zece direcții care se încred în mine cu o minte sinceră și aspiră să se nască în Tărâmul meu, rostind Numele (Namo Amida Butsu) meu

chiar și numai de zece ori, nu se vor naște acolo, fie ca eu să nu ating cea mai înaltă Iluminare.”

Nașterea în Tărâmul Pur a celor care se încred fără îndoială în Amida va coincide cu atingerea Iluminării sau a Buddheității supreme. Cele patruzeci și opt de legăminte ale lui Buddha Amida, dintre care al Optsprezecelea este numit cel principal, sunt înregistrate în „Marea Sutră despre Buddha Amida.” Aceasta a fost rostită de Buddha Shakyamuni pe vârful Vulturului, în nordul Indiei.

⁸ Buddha Amida este Buddha al Vieții Infinite și al Luminii Infinite. Dintre toți Buddha, acesta este singurul care a promis că va salva (conduce către Buddheitate) toate ființele indiferent de capacitățile lor, inclusiv pe cei a căror karmă este atât de grea încât merită să se nască în iad. Tot ceea ce trebuie făcut este ca aceste ființe să se încreadă în el, să recite Numele lui cu credință și să aspire să se nască în Tărâmul său Pur.

Despre Amida și Tărâmul său Pur

Încerc să explic aici în termeni simpli și ușor de înțeles cine este Buddha Amida și cum ar trebui să înțelegem Tărâmul Pur.

Însă, în primul rând, ce este un Buddha sau mai degrabă, ce nu este?

Un Buddha nu este o ființă asemănătoare nouă, deși la un moment dat a fost ca noi. Într-un binecunoscut dialog dintre un curios și Buddha Shakyamuni, acesta din urmă este întrebat:

„Ești un om?”

„Nu”, a răspuns Buddha.

„Ești un spirit?”

„Nu”

„Ești un zeu?”

„Nu”

„Atunci spune-mi, ce ești?”

„Sunt un Buddha.”

Starea de om, zeu, spirit, etc., este limitată și afundată în diferite tipuri de iluzii, așadar greșim dacă afirmăm, spre exemplu, că un Buddha nu este altceva decât un om, pentru că starea pe care el a atins-o depășește stadiul uman de evoluție. În special unii creștini „acuză” buddhismul de faptul că întemeietorul său ar fi doar un om sau chiar unii buddhiști spun că Buddha a fost un om pentru a arăta în acest fel că noi nu promovăm închinarea la zei. Ambele variante de prezentare ale lui Buddha sunt false, deoarece, deși înfățișarea unui Buddha poate fi omenească, starea pe care el o atinge și în care sălășluiește este supremă în univers.

Goana permanentă a egoului condus de dorințe și karmă, însoțit de suferință, naștere și moarte, nu are sfârșit atât timp cât nu atingem Iluminarea sau Trezirea. Un Buddha este cel care iese, evadează din această goană ne bună. Cuvântul Buddha înseamnă „Trezitul”, adică Trezit către adevărata realitate, către Absolut sau cum vreți să-i ziceți.

El trece dincolo de naștere și moarte, evadând de sub robia karmei. Starea sa în univers este supremă și dincolo de gândirea noastră aflată încă în sclavia iluziilor.

Un Buddha are Înțelepciune Infinită și Compasiune Infinită, prin care ajută ființele să se elibereze la rândul lor din naștere și moarte.

În buddhism, spre deosebire de creștinism, nu se recunoaște existența unui Dumnezeu creator, legiutor și judecător. Totul ține de karmă iar un Buddha nu este un creator, legiutor sau judecător, însă așa cum am precizat înainte, starea sa în univers este supremă. El este doar Trezitul, și acționează ca îndrumător și salvator, capabil de adevărata Compasiune care nu mai este înrobite de atașamentele și iluziile ființelor obișnuite. Prin buddhism, realitatea ultimă, Eliberarea sau Nirvana, este accesibilă tuturor dacă urmează Calea lăsată de Buddha.

O doctrină foarte importantă în buddhism este aceea că nu am putea deveni un Buddha fără să avem deja în noi această posibilitate sau potențialitate. Se spune așadar, că toate ființele, indiferent de gradul lor de iluzie sau mizerie spirituală, au în ele însele natura de Buddha și potențialitatea de a deveni Buddha. Indiferent că ești un vierme, gândac de bucătărie, câine aruncat la gunoi, om, spirit flămând sau zeu, etc. porți cu tine însuși, ca pe o nestemată neștiută, natura de Buddha și posibilitatea de a deveni un Buddha.

Asta este o veste bună, dar în același timp nu ne încălzește prea tare, pentru că aceia care ajung într-adevăr să se elibereze de iluziile lor și să atingă starea de Buddha sunt extrem de puțini iar în vremurile de acum, spune Shinran⁹, sunt complet inexistenți. Așadar, numai Calea credinței în Amida rămâne cea mai accesibilă metodă.

Orice Buddha este complet liber și continuă să se manifeste în diferite moduri pentru a conduce și pe alții către Eliberare. Toți

⁹ Shinran Shonin (1173-1263) este considerat fondatorul școlii buddhiste Jodo Shinshu.

Buddha ating aceeași realitate ultimă și absolută, de aceea se zice că toți au aceeași esență ori natură, numită adeseori **corpul Dharma al realității ultime sau Dharmakaya**. Această stare nu poate fi explicată în cuvinte și nu poate fi înțeleasă decât de cei care sunt deja Buddha. Ea este dincolo de orice dualitate și de aceea mintea omenească limitată nu o poate concepe sau descrie într-un mod potrivit.

Apoi, **fiecare Buddha are multiple manifestări transcendente**, vizibile celor bine antrenați în samadhi ori stări concentrate ale minții. Aceste manifestări pot lua multiple forme pentru a ajuta ființele neiluminate.

Diverși Buddha creează sfere sau câmpuri de influență proprii, cunoscute sub numele de „tărâmur pure” unde ființele care se încred în ei și creează legături cu aceștia se pot naște după moarte. Pentru a înțelege cât de cât cum stau lucrurile cu aceste tărâmur sau sfere de influență, aduceți-vă aminte cum în prezența anumitor persoane vă simțiți deodată parcă mai bine sau mai rău iar uneori mai excitați sau mai oboșiți. Fiecare om are ceva ca un fel de sferă de influență - manifestarea naturală a propriilor stări interioare - și îi poate influența mai mult sau mai puțin pe ceilalți. Unii oameni schimbă automat atmosfera din cameră cu prezența lor, spre exemplu o femeie frumoasă va face destui bărbați să se simtă excitați ori un hoț sau criminal creează automat o atmosferă de frică și răceală. La fel, prezența unui Buddha inspiră și influențează, însă această influență este una aducătoare de iluminare sau stări benefice.

Când ne aflăm în prezența unui criminal și suntem influențați de el, putem spune că suntem în „tărâmul” lui sau „sfera sa de influență.” De asemenea, atunci când ne naștem în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida, ajungem automat în câmpul său, a cărui influență ne face să devenim la rândul nostru un Buddha. Acest Tărâm Pur al lui Amida este real și efectiv, fiind manifestarea Iluminării lui Amida. El ne este prezentat în sutre într-un mod pe care îl putem înțelege și accepta. Nu este imposibil pentru Iluminarea supremă a unui Buddha să capete

diferite forme de dragul ființelor neiluminate. Aceste manifestări deosebite și transcendente ale unui Buddha sunt numite **Sambhogakaya sau Corpul Recompensei.**

Diversi Buddha au corpuri ale recompensei diferite, în funcție de legămintele pe care aceștia le-au făcut atunci când s-au angajat pe Cale. Să zicem că un om pe nume Gheorghe începe să urmeze Calea și face legământ să salveze în mod special ființele cu dizabilități fizice. În momentul în care devine un Buddha are acces automat la realitatea ultimă (Dharmakaya), aceeași pentru toți Buddhașii, dar va avea manifestări transcendente diferite, special făcute pentru a ajuta acea categorie de ființe pentru care a făcut legământ, adică va avea un Sambhogakaya diferit față de alți Buddha. Acest corp este numit al „recompensei” deoarece este efectul sau „recompensa” practicilor și virtuților sale, a legămintelor speciale pe care le-a transformat prin Iluminarea sa în metode efective de salvare.

Corpul fizic în care cineva devine un Buddha se numește **Nirmanakaya, ori corpul transformării.**

Astfel, dacă acum Gheorghe devine un Buddha el se va numi Buddha Gheorghe și va avea un corp de carne (Nirmanakaya), ce are un început și sfârșit vizibil, un corp transcendent (Sambhogakaya), cu început în momentul atingerii Buddhității dar fără sfârșit, datorat legămintelor și virtuților sale diferite de ale altor Buddha și un „corp” ultim (Dharmakaya), fără început și fără sfârșit, același cu al tuturor Buddha.

La fel, cel pe care îl numim Buddha Amida a fost cu mult timp în urmă, în altă eră decât cea în care ne aflăm noi acum, un călugăr pe nume Dharmakara. El a făcut aspirația de a deveni un Buddha și spre deosebire de alții, a creat legămintele speciale care promit salvarea nu numai a celor capabili de anumite practici și virtuți, ci a tuturor, mai ales a celor incapabili de orice fel de practică. A promis așadar, crearea unui Tărâm Pur special în care oricine să aibă acces și odată născuți acolo să devină la rândul lor un Buddha, liberi de naștere și

moarte, precum și capabili să îi salveze pe ceilalți. În conformitate cu Legământul Principal, numai credința (shinjin) este necesară pentru a deveni un Buddha în Tărâmul lui Pur, această credință manifestându-se prin rostirea Numelui său¹⁰. Credința nu este ceva complicat, ci încrederea simplă în Amida, adică a lua de bun și adevărat Legământul său Principal.

În momentul în care Dharmakara a devenit Buddha Amida, legămintele și Tărâmul său Pur au devenit automat reale și efective în salvarea ființelor.

Aceasta este, pe scurt, povestea lui Amida spusă de Shakyamuni (Buddha istoric) discipolilor săi într-una din predicile rostite pe vârful Vulturului, în nordul Indiei și înregistrată în Marea Sutră despre Buddha Amida, pe care noi adepții Jodo Shinshu o acceptăm ca fiind reală și demnă de încredere. Orice învățătură buddhistă poate fi considerată autentică dacă a fost aprobată ori prezentată de însuși Buddha Shakyamuni. Învățătura despre credința în Buddha Amida și Tărâmul său Pur, unde toate ființele pot atinge Iluminarea supremă, indiferent de capacitățile lor, face parte dintre aceste învățături popovăduite de Shakyamuni.

¹⁰ Nembutsu este rostirea Numelui lui Buddha Amida în formula „Namo Amida Butsu.” „Namo” înseamnă „mă refugiez în” dar și „omagiu/slavă lui.” „Butsu” înseamnă „Buddha.” Așadar, „Mă refugiez în Buddha Amida/Slavă lui Buddha Amida.”

Amida ca Buddha etern sau Buddha în conformitate cu Marea Sutră

Întrebare:

„...cum este posibil ca Amida să fie Buddha etern din moment ce este descris în Marea Sutră ca Dharmakara ce a practicat timp de mulți eoni și și-a început existența la un moment dat, într-o altă lume? Este Dharmakara o manifestare a lui Amida ca Buddha etern, precum Shakyamuni este manifestarea lui Amida în această lume? Sunt puțin confuz...”

Răspuns:

Dharmakara ce a devenit Buddha Amida este descrierea în termeni de cauză și efect a lucrării salvatoare a lui Amida ca Buddha etern. Este modul în care Buddha etern și suprem sau „corpul” ultim al naturii Dharma, de nedescris și dincolo de orice formă, devine „corpul” Dharma al metodelor pline de Compasiune ce are formă și Nume.

În sensul lui ultim (Dharmakaya), Buddha Amida este eterna și neschimbabila natură de Buddha, în termeni Sambhogakaya este rezultatul legămintelor și practicilor lui Dharmakara Bodhisattva, adică Amida Buddha descris în Marea Sutră iar în termeni Nirmanakaya, Shinran afirmă că l-a manifestat pe Shakyamuni, cel care a propovăduit metoda sa de salvare.

Pentru a ne naște în Tărâmul Pur și a atinge acolo suprema Iluminare, trebuie să ne încredem în Amida așa cum a fost el descris în Marea Sutră, adică Buddha cu formă și Nume, cel care își duce la împlinire Legămintele făcute pe vremea când era Bodhisattva Dharmakara și care acum acționează din Tărâmul său Pur (sfera sa de influență).

Acesta este răspunsul meu, însă aș vrea să merg puțin mai departe.

Nu ne putem încrede în Amida sub aspectul său ultim de Buddha etern, care este dincolo de orice formă. Shakyamuni ne-a încurajat în

Marea Sutră să ne refugiem și să avem credință în Amida ca Buddha ce a făcut Legământul Principal și care astfel are formă și Nume. Numai Amida în formă și Nume poate fi obiect al credinței noastre.

Nu putem avea credință în Dharmakaya. În Dharmakaya putem sălășlui din momentul în care vom deveni noi înșine Buddhași, deoarece în acea stare dualitatea subiect-obiect, credincios-obiect al credinței, este depășită.

Asta este ceea ce persoanele care neagă realitatea lui Amida în forma sa transcendentă (Sambhogakaya) și a Tărâmului Pur, nu înțeleg.

Numai în Buddha Amida cu formă și Nume, adică în Amida așa cum este el prezentat în Marea Sutră, putem avea credință adevărată. Shinran Shonin a vorbit de asemenea, despre Amida, în termeni ultimi, în câteva locuri din scrierile sale, însă și-a încurajat mereu adepții să se încreadă în Amida cel prezentat în Marea Sutră și a cărui descriere el însuși a acceptat-o pe deplin.

Așadar, a numi ficțiune istoria lui Buddha Amida din Marea Sutră ori existența Tărâmului Pur ca fiind simbolică sau mitologică presupune o absență a credinței (shinjin) și neagă în același timp șansa altora de a o primi¹¹.

¹¹ Există din păcate, în unele cercuri academice Jodo Shinshu, tendința de a prezenta pe Buddha Amida drept simbol, ficțiune, figură mitologică iar nu un Buddha viu. Voi dezbate pe larg acest subiect în viitoarea mea carte despre Buddha Amida. Deocamdata, citiți capitolele „Cei care neagă existența lui Amida nu au shinjin” și „Tărâmul Pur nu este aici și acum.”

Scopul venirii lui Shakyamuni în această lume

*„Toate scripturile, în mii de volume –
nu sunt altceva decât Marea Compasiune”*
(Zuiken Sensei)

Esența acestui univers, realitatea ultimă de dincolo de tot și toate, este Înțelepciune Infinită și Compasiune Infinită. Refuz să privesc lucrurile altfel. Și mai este ceva – această realitate ultimă, deși mă transcende și trece dincolo de mine, ea este în același timp aici, mă înconjoară și mă acceptă așa cum sunt. Simt asta, buddhismul m-a făcut să simt asta.

Nu există frică pe Calea lui Buddha. Nu există singurătate percepută ca înstrăinare și părăsire. Dacă acestea apar, să nu ne amăgim, ele sunt doar produsul minții noastre și nu reprezintă adevărata realitate. Eu zic să nu înțelegem greșit Înțelepciunea și Compasiunea lui Buddha, adică să nu încercăm să ne-o explicăm prin intermediul minții noastre limitate. Nu putem folosi termeni discriminativi pentru a vorbi despre Lumina Infinită și Viața Infinită – cele două modalități de a-l descrie pe Amida, Buddha al Vieții Infinite și al Luminii Infinite.

Shinran și Honen¹² s-au întrebat, care să fie oare adevărata semnificație și adevăratul scop al venirii lui Buddha Shakyamuni în această lume? Care este de fapt, în conformitate cu învățătura Mahayana¹³, profunda semnificație a Minții Bodhi? Care este, în relație cu aceasta, scopul Iluminării unui Buddha? Oare nu înseamnă Mentea Bodhi aspirația de a atinge Buddhitatea pentru toate ființele? Pornind de aici, odată ce aceasta a fost atinsă, nu înseamnă că toate

¹² Honen a fost maestrul lui Shinran.

¹³ Mahayana este buddhismul „Marelui Vehicol”, numit astfel pentru că are ca scop conducerea tuturor ființelor către starea de Buddha. Pe această cale, adeptul se angajează să urmeze Dharma nu numai pentru sine însuși, ci pentru eliberarea tuturor. Reprezintă un grup de școli care se bazează pe canonul buddhist în limba sanscrită. Tradiția Tărâmului Pur, care conține și ea la rândul ei mai multe școli, este unul din curentele Mahayana.

ființele sunt invitate să se împărtășească din ea? Iluminarea unui Buddha nu este o Iluminare egoistă; nu există Nirvana egoistă și personală în Mahayana.

A vedea lucrurile doar dintr-o singură perspectivă, aceea centrată pe sine însuși, este o viziune egoistă și limitată, aparținând ființelor ignorante, însă pentru un Buddha sau Bodhisattva centrarea devine universală; totul este cuprins în Iluminarea sa. Discriminarea există doar în mintea noastră, nu însă și în mintea unui Buddha. Oare Shakyamuni a apărut în lume doar pentru o anumită categorie de persoane, adică pentru cei capabili să atingă Nirvana prin ei înșiși, sau, în conformitate cu Mintea Bodhi, Iluminarea sa cuprinde toate ființele, indiferent de capacitățile lor? Shinran și Honen au considerat că ultima variantă este cea adevărată, deoarece numai ea răspunde cel mai bine Compasiunii Infinită a lui Buddha. Nu se poate să fie altfel; dacă ar fi altfel, buddhismul ar părea de-a dreptul lipsit de sens pentru un om ca mine, incapabil de orice practică virtuoaasă și plin de atașamente de tot felul.

Câți dintre noi sunt cu adevărat capabili să urmeze practicile dificile dintr-o mănăstire, câți pot pretinde că au întotdeauna un comportament plin de bunătate și virtute în toate aspectele vieții lor? Câți dintre noi pot atinge în timpul acestei vieți confuze același tip de Iluminare precum Shakyamuni? Câți dintre noi ar urma cu adevărat buddhismul dacă acesta ar avea sens doar pentru cei foarte avansați din punct de vedere spiritual? Shinran și Honen nu au crezut niciodată că Shakyamuni a avut vreodată intenția de a exclude anumite ființe de pe Calea sa. Altfel s-ar fi contrazis pe sine însuși și ar fi contrazis însuși spiritul bodhisattva.

De aceea, Shakyamuni a propovăduit salvarea oferită de Buddha Amida și a îndrumat toate ființele, indiferent de capacitățile lor, să se bazeze pe el.

Shinran însuși a considerat că adevăratul motiv al venirii lui Shakyamuni în această lume a fost acela de a propovădui metoda de salvare a lui Buddha Amida:

*“Motivul apariției lui Buddha în această lume
Este numai acela de a propovădui Legământul Principal al lui
Amida,
cel adânc precum oceanul.
Toate ființele acestei epoci rele a celor cinci pângăriri
Să se încreadă în adevărul cuvintelor lui Buddha.”*

Pentru că această metodă de salvare este prezentată în *Marea Sutră despre Buddha Amida*, Shinran a considerat-o ca fiind supremă între toate sutrele predate de Shakyamuni:

*“Învățătura căii Tărâmului Pur se găsește în Marea Sutră a Vieții Infinite. Scopul principal al acestei sutre este că Amida, făcând legămintele sale de necomparat, a deschis larg depozitul Dharma și, plin de compasiune pentru micile ființe ignorante, a selectat și oferit comoara virtuților. Ea revelează că Shakyamuni a apărut în această lume și a propovăduit învățăturile drumului către Iluminare, căutând să salveze mulțimea ființelor sensibile, binecuvântându-le pe acestea cu binefaceri autentice și reale. **Așadar, această sutră este adevărata învățătură pentru care Tathagata a apărut în lume. Este scriptura cea minunată, rară și de necomparat. Este expunerea ultimă și definitivă a Vehiculului Unic. Este învățătura corectă lăudată de toți Buddhașii din toate cele zece direcții. A propovădui Legământul Principal al lui Tathagata este adevărata intenție a acestei sutre iar Numele lui Buddha este esența ei¹⁴”.***

Mai mult decât atât, Shinran l-a privit pe Shakyamuni ca pe manifestarea lui Buddha Amida, exprimându-și această viziune foarte clar în *Shoshinge*:

*“Amida, care a atins Buddheitatea în trecutul fără de început,
Plin de compasiune pentru ființele ignorante ale celor cinci
pângăriri,
A luat forma lui Buddha Shakyamuni
și a apărut în Gaya.”*

¹⁴ *Pasaje despre Calea Tărâmului Pur.*

Nagarjuna¹⁵, cel considerat de toate școlile Mahayana ca fiind al doilea ca importanță după Shakyamuni și unul dintre cei mai importanți patriarhi al lor, a îndemnat de asemenea toate ființele să se bazeze pe Amida. Probabil cei mai mulți buddhiști îl cunosc pe Nagarjuna după scrierile sale foarte subtile despre vid, însă uită faptul că și el s-a refugiat în Amida iar după moartea fizică a renăscut în Tărâmul Pur. În capitolul *Calea practicii ușoare* din lucrarea *Dasabhumika – vibhasa – sastra (Comentariul Sutrei celor zece stadii)*, el vorbește despre două tipuri de practici, una grea a puterii personale, asemănătoare mersului pe uscat și una ușoară, bazată pe Compasiunea Buddhașilor, comparabilă cu o călătorie pe apă. Deși recomandă calea ușoară celor incapabili de eforturi personale consecvente, ceea ce pentru unii ar putea lăsa impresia că practica nembutsu este doar pentru ființele „inferioare”, observăm însă că până și el însuși se refugiază cu devoțiune în Amida:

*„Pe Buddha al Luminii Înțelepciunii Infinite,
al cărui corp este asemenea unui munte de aur,
Îl venerez cu trupul, glasul și inima mea,
ducând mâinile în gassho și plecându-mă înaintea lui.
Dacă cineva se gândește la meritele și puterea infinită a acestui
Buddha,
Va intra imediat în stadiul celor asigurați¹⁶;
De aceea eu mă gândesc întotdeauna la el.”*

Așadar, până la urmă, practica nembutsu este o practică universală, atât pentru cei „inferiori” cât și pentru cei „superiori”, Compasiunea lui Buddha nefăcând distincție între cele două categorii de persoane:

¹⁵ Nagarjuna (cca. 150-250), numit „părintele buddhismului Mahayana”, celebru pentru combaterea oricărei afirmații despre natura ultimă a realității în doctrina specifică Mahayana despre vid. Fondator al școlii și dialecticii Madyamika (Calea de mijloc), ale cărei învățături stau, alături de cele Yogacara, la baza teoriei și practicii Mahayana.

¹⁶ Sau stadiul de non-retrogresiune în care adeptul este sigur de atingerea Iluminării supreme, nemaifiind în pericol să cadă înapoi în diferite sfere de existență.

*„Toți înțelepții și sfinții, oamenii și zcii, se refugiază în el,
De aceea și eu mă refugiez în el și îl venerez.”*

În istoria buddhismului există foarte multe exemple de Maeștri¹⁷ evoluți spiritual care deși urmau o practică bazată pe puterea personală au simțit nevoia să ofere un loc mai mic sau mai mare în viața lor recitării nembutsu și refugierii în Amida, recomandând-o de asemenea, discipolilor lor. Dacă și acești înțelepți s-au bazat pe Compasiunea lui Amida, arătând cât de greu este până la urmă să ne eliberăm din viață și moarte doar prin noi înșine, cu atât mai mult, noi, oamenii simpli și plini de atașamente ai acestei confuze epoci moderne ar trebui să ne refugiem în Amida. Shinran spune în *Tannisho*:

„Din moment ce este foarte dificil pentru un om să se elibereze în această viață prin propriile sale puteri de patimile oarbe și de obstacolele cauzate de karma sa rea, chiar și călugării virtuoși ce practică învățăturile Shingon și Tendai¹⁸ se roagă pentru Iluminarea în viața de după moarte. Ce să mai spunem atunci despre noi înșine?”

¹⁷ O altă figură remarcabilă, de asemenea cunoscută în multe școli buddhiste Mahayana este Vasubandhu (cca. 320-400), exponent al învățăturilor Yogacara („practica meditației unificatoare”) ce explică toate existențele în termeni de conștiință și învață meditația asupra relației dintre conștiința personală și univers, precum și atingerea Iluminării supreme prin conștientizarea unității intrinsece dintre acestea două. Ca adept al Tărâmului Pur a compus *Imnul aspirației către Naștere: Discurs despre Amida Sutra* în care prezintă teoria și practica bazată pe contemplarea lui Buddha Amida, a Tărâmului său Pur și a bodhisattvașilor ce locuiesc acolo. La începutul acestui imn el se adresează lui Shakyamuni și își exprimă devoțiunea față de Amida:

*„O, Cel mai Onorat din lume,
Mă refugiez cu sinceritate în Tathagata al Luminii fără de Opreliști
Ce strălucește în toate cele zece direcții,
Și aspir să mă nasc Tărâmul său de beatitudine și fericire.”*

¹⁸ Școli celebre în buddhismul japonez. Shingon este forma esoterică a buddhismului japonez.

Noi nu suntem în stare nici să respectăm preceptele și nici nu avem înțelegerea pe care o dă înțelepciunea, însă atunci când, lăsându-ne purtați de corabia Legământului lui Amida, vom traversa oceanul plin de suferință al nașterii și al morții și vom atinge țărmul Tărâmului Pur, norii cei negri ai patimilor oarbe se vor risipi cu repeziciune, iar luna Iluminării, care este adevărata realitate, va ieși la iveală imediat. Devenind unitate cu lumina cea fără de opreliști care se răspândește în toate cele zece direcții, vom ajuta toate ființele sensibile. Acela este momentul când vom atinge Iluminarea.”

Cele trei epoci Dharma

Explicațiile următoare se bazează pe diferite citate din ultimul capitol al Kyogyoshinsho („Învățătura, practica, credința și realizarea căii Tărâmului Pur”), cea mai importantă lucrare a lui Shinran Shonin, precum și pe câteva pasaje din sutre pe care el însuși le-a folosit în comentariile sale.

Vorbind la modul general, doctrina celor trei epoci Dharma se referă la declinul treptat al capacității ființelor de a practica Dharma și a atinge Iluminarea. Există așadar, o diferență între timpul când Buddha Shakyamuni era în trup și influența direct prin exemplul personal și prezența sa („câmpul său energetic”) pe cei adunați în jurul lui și perioadele mult mult îndepărtate din istorie când numai învățătura rămâne dar nu și Învățătorul.

Este o șansă rară aceea de a întâlni un Buddha față în față și a primi instruire directă, fiind tot timpul în prezența și sub influența sa. Cât de rapidă și sigură este dezvoltarea spirituală, chiar și numai privindu-i chipul și având devoțiune față de el în fiecare zi.

De asemenea, în perioada imediat următoare dispariției fizice a unui Buddha, influența lui este încă simțită și rămâne activă prin lucrarea celor mai apropiați discipoli sau discipolii discipolilor săi direcți.

După cum se spune în Mahamaya Sutra:

„În timpul primei perioade de cinci sute de ani după parinirvana lui Buddha, șapte călugări sfinți, toți posedând mare înțelepciune, inclusiv Mahakasyapa, vor menține Dharma cea corectă în succesiune pentru ca aceasta să nu piară. După cinci sute de ani Dharma va dispărea complet.”

Prima perioadă de cinci sute de ani după moartea fizică a lui Buddha (parinirvana) este numită **epoca perfectă sau corectă a Dharmei**. Aceasta este o perioadă caracterizată de practica și înțelegerea corectă a Dharmei în toate aspectele sale (meditație,

înțelepciune și precepte) cu dese atingeri ale Eliberării din partea practicanților.

A doua perioadă este numită **epoca de decădere a Dharmei**, adică o mie de ani de la terminarea celei dintâi.

Ea este caracterizată de o scădere graduală în hotărârea cu care practicanții, laici și călugări deopotrivă, urmează Calea. Indulgența ocupă treptat mintea și inima adeptilor. Încălcarea preceptelor devine din ce în ce mai obișnuită printre călugări și călugărițe în timp ce „*numai câțiva ating fructul Iluminării.*”

A treia și **ultima epocă Dharma** se spune că va dura zece mii de ani după cea de a doua. În ea „*numai învățătura verbală rămâne*”, în timp ce nimeni nu mai este capabil să respecte preceptele și să practice cu adevărat meditația sau alte metode buddhiste bazate pe puterea personală. Descrieri precum, „*Dharma corectă nu mai există*” sau „*învățătura va fi depozitată în palatul nagașilor*”, ce se găsesc în Mahamaya Sutra ori Sutra Regelui Binevoitor, etc, înseamnă că deși textele scrise pot fi citite și studiate, Dharma învățăturilor bazate pe puterea personală este ca și inexistentă sau practic inexistentă, deoarece nimeni nu mai poate atinge Iluminarea prin ea.

Cerințele căilor puterii personale din învățătura buddhistă nu mai corespund capacităților ființelor.

De asemenea, cu toate că citim despre precepte în textele sacre, nimeni nu le mai poate respecta cu adevărat. De aceea, se spune că în această perioadă nu mai există precepte. Dacă ar fi existat persoane care ar avea cel puțin capacitatea de a le urma într-un mod imperfect, am putea vorbi despre încălcarea preceptelor, însă din moment ce oamenii nu le pot respecta deloc se spune că acestea nu mai există. Capacitățile ființelor sunt atât de scăzute încât nu mai are rost să li se ceară nimic din punct de vedere spiritual, așadar, nu mai există

precepte¹⁹. Este la fel cu a nu mai avea nici o pretenție de comportament sănătos din partea unui bolnav cronic.

De asemenea, chestiunea concordanței dintre învățătura și ființele cărora li se adresează, precum și timpul în care acestea trăiesc – mai aproape sau mai departe de prezența fizică a unui Buddha – este extrem de importantă.

Maestrul Tao-ch'o a spus:

„Dacă ființele, învățăturile și timpurile nu sunt în concordanță, va fi foarte dificil să fie îndeplinită practica și să se atingă Iluminarea.”

Cineva care trăiește și practică în prezența lui Buddha sau foarte aproape de timpul vieții lui poate mult mai ușor să urmeze metodele bazate pe puterea personală în comparație cu cineva care se află la 2500 ani distanță de el. Cerințele și practicile nu pot fi asemănătoare pentru acesta din urmă, deoarece timpurile și capacitățile sunt diferite.

Maestrul Shinran explică:

„În ceea ce privește Dharma, sunt trei epoci iar referitor la oameni, există trei nivele. Instruirea care oferă învățătura și preceptele înfloresc și decade în funcție de epocă iar cuvintele de condamnare sau laudă sunt acceptate sau respinse în funcție de persoană...”

... înțelepciunea și Iluminarea ființelor din cele cinci perioade de câte cinci sute de ani de după moartea fizică a lui Buddha sunt diferite. Așadar, cum ar putea să fie ele salvate numai de o singură cale?”

¹⁹ A nu exista nici o cerință în ceea ce privește preceptele nu înseamnă că cei ce trăiesc în ultima epocă a Dharmei nu ar trebui să mai facă nici un efort din punct de vedere moral, ci doar că nu li se mai cere să atingă Iluminarea prin intermediul preceptelor.

Cum ar putea ființele ce trăiesc în ultima epocă Dharma să atingă Iluminarea prin metodele și practicile oferite celor care urmau Calea în prezența lui Buddha, adică în epoca perfectă a Dharmei, care aveau un mediu și capacități spirituale diferite?

„Este ca și cum ai freca două bucăți de lemn verde pentru a face focul; acesta nu se aprinde pentru că momentul este nepotrivit”, explică Maestrul Tao-ch’o într-o reușită comparație.

De asemenea, Shinran subliniază foarte clar:

„Cu adevărat știm că învățăturile Căii Înțelepților²⁰ au fost gândite pentru perioada când Buddha era în lume și pentru era corectă a Dharmei; ele sunt toate nepotrivite pentru timpurile și ființele epocii decadente, ultime și a celei în care Dharma a dispărut complet. Deja timpul lor a trecut și nu mai sunt în concordanță cu ființele.”

Așadar, Sutra Marii Colecții afirmă:

„Din miliarde de ființe sensibile care caută să îndeplinească practicile și să cultive calea în epoca din urmă a Dharmei, nici una nu va obține realizarea.”

Maestrul Tao-ch’o comentează asupra acestui pasaj:

„Trăim acum în ultima epocă Dharma; este lumea rea a celor cinci pângăriri²¹. Numai această poartă – metoda Tărâmului Pur – este singura Cale ce permite trecerea.”

²⁰ Calea Înțelepților este o altă denumire pentru calea puterii personale.

²¹ Cele cinci pângăriri sunt cele cinci semne de decădere ale lumii în care trăim: 1. decăderea viziunilor, când concepțiile și ideile greșite devin predominante, 2. înmulțirea și exaltarea patimilor omenești asociată cu ridicarea lor în slăvi, 3. decăderea condiției umane, când oamenii sunt în general nemulțumiti și nefericiți, 4. micșorarea duratei de viață – în conformitate cu sutrele, atunci când viața omului este mai mica sau aproape de o sută de ani, 5. înmulțirea războaielor și a dezastrelor naturale.

Singură Calea Jodo Shinshu nu face nici o discriminare între capacitățile ființelor și nu depinde de timpul în care trăiesc acestea, deoarece nu prin intermediul puterii personale, schimbătoare și nedemnă de încredere, sunt aduse ființele către Iluminarea perfectă, ci prin Puterea lui Buddha Amida.

Jodo Shinshu – singura cale efectivă în această ultimă epocă Dharma

- pe baza unor versuri din Shozomatsu wasan -

Buddhismul s-a răspândit foarte mult în Europa ultimilor cincizeci de ani, ceea ce este îmbucurător. Însă în această răspândire și imaginea pe care a căpătat-o în țările vestice lipsește ori nu este bine înțeles un element important. Prea multe voci se aud în susținerea unor deja vechi stabilite prejudecăți, precum: „buddhismul este o cale a eliberării prin sine însuși” sau „Buddha a fost doar un învățator, degetul care arată luna”, etc. Imaginea adânc înrădăcinată în mințile oamenilor despre cum ar trebui să fie un buddhist este aceea a unui călugăr sau practicant mereu calm și zâmbăreț ce urmează o cale grea a îmbunătățirii și eliberării personale. Pentru mulți acesta este buddismul, însă pentru Shinran, tocmai asta nu mai este el de mult ...

Povestea vieții și învățaturii lui ne arată un alt aspect al buddhismului pe care el îl consideră a fi adevăratul motiv al apariției acestei căi în lume – învățătura Tărâmului Pur sau Jodo Shinshu, în care Buddha Amida nu mai este degetul care arată calea, ci un Salvator, de fapt, cel mai bun Salvator care a apărut vreodată în toate cele trei lumi, cu Shakyamuni fiind mesagerul și propovăduitorul lui, ghidând ființele sensibile să se încreadă în Amida. Ce diferență imensă între ceea ce Shinran considera că este Dharma și toate celelalte școli ale buddhismului puterii personale!

Putem spune că, în termenii lui Shinran, buddhismul nu va fi cu adevărat stabilit în afara Asiei până când învățătura despre salvarea lui Amida nu va deveni suficient de bine cunoscută. De fapt, în țările europene și ne-asiatice în general, numai învățăturile provizorii ale lui Shakyamuni s-au răspândit până acum, însă nu și învățătura adevăratei sale intenții de a veni în această lume. Așadar, este misiunea noastră să înțelegem și să transmitem corect singura metodă spirituală care este încă funcțională și capabilă de a salva ființele în această ultimă epocă Dharma. Cu cât devenim mai conștienți de acest adevăr, cu atât mai bine este pentru lumea în care trăim.

Posibilitatea atingerii Buddhității în chiar această viață este esența școlilor buddhiste care sunt atât de răspândite în Europa. Știri despre maștri buddhiști faimoși și realizările lor deosebite sunt multe iar numărul discipolilor lor crește vertiginos. Cine nu ar vrea să vadă, atingă sau să fie în preama cuiva despre care se spune că este încarnarea unui maestru de demult sau chiar un Buddha viu ...

Însă eu nu mă pot abține să nu privesc cu suspiciune toate aceste împliniri ale unor importante figuri din buddhismul actual. Dacă este să privesc „realizările spirituale moderne” prin ochii învățaturii lui Shinran despre adevăratele capacități ale ființelor ce trăiesc în ultima epocă Dharma, cred că rămân două posibilități în ceea ce îi privește pe cei despre care se zice că ating starea de Buddha în zilele noastre:

- 1) Ar putea fi Bodhisattvași deghizați care au atins Buddhitatea în trecut și care acum vin în lumea noastră pentru a-i păstra pe cale pe cei care nu pot încă să se încreadă în Amida însă continuă să urmeze alte metode buddhiste, sau
- 2) Deoarece ne aflăm în iluzie, avem senzația că cineva care dovedește mai multă răbdare decât noi sau zâmbește mai bine, a și atins Buddhitatea.

Însă a deveni un Buddha înseamnă mult mai mult decât a fi capabil să afișezi o figură calmă și senină ori să spui cuvinte frumoase și înțelepte. Shinran a explicat în Tannisho²² câteva aspecte importante despre ce înseamnă să devii un Buddha, ceea ce multor buddhiști zâmbăreți ale timpurilor moderne le lipsește:

„Se poate oare spune despre aceia care vorbesc despre atingerea Iluminării în această viață că manifestă diverse corpuri ale acomodării”²³, că posedă cele treizeci și două de caracteristici²⁴ și

²² „Tannisho, plângere împotriva abaterilor de la adevăratul shinjin”, text clasic în tradiția noastră apărut în 2003 în limba română în seria traducerilor din buddhismul Jodo Shinshu. De asemenea, puteți citi comentariul meu în „Calea acceparii-comentariu la Tannisho”, publicat de Corporate Body of Buddha Educational Foundation” în 2010.

²³ Nirmanakaya, în sanscrită. Unul dintre cele trei corpuri ale lui Buddha. Un Buddha se manifestă el însuși în orice formă, în concordanță cu condițiile și

cele optzeci de semne ale lui Buddha²⁵ și că propovăduiesc Dharma pentru a ajuta ființele sensibile în același fel ca Sakyamuni? Asta este ceea ce înseamnă a atinge Iluminarea în această viață.”

Un adevărat Buddha cunoaște toate viețile trecute, ale lui (când nu era încă un Buddha) și ale tuturor ființelor, el înțelege toate cauzele și posibilele efecte ale acestora, fiind așadar, capabil să facă previziuni în ceea ce privește viitorul; el știe la modul perfect ce metodă este mai potrivită pentru orice ființă care apare înaintea lui, aude și vede tot în orice lume posibilă, etc, iar lista capacităților illuminate ale unui Buddha poate umple multe pagini... Este foarte important de înțeles că un Buddha a depășit stadiul de om, condiția omenească fiind doar una din multele stări neilluminate ale existenței de care un Buddha se eliberează. Forma exterioară sau trupul în care cineva devine un Buddha ori se manifestă din Compasiune față de ființe poate avea înfățișare umană, însă mintea lui este dincolo de mintea limitată a unui om²⁶.

Calitățile illuminate ale unui Buddha se manifestă la exterior și se impregnează pe trupul lui, așadar, atât fizic cât și mental, un Buddha este o persoană extraordinară, superioară oricărei ființe. Shinran a susținut foarte clar în scrierile sale că a deveni un Buddha, posedând astfel de capacități precum cele enumerate anterior, este ceva ce nu se mai poate realiza în această epocă. Din păcate, contemporanii noștri nu citesc cu atenție în sutre și comentarii despre ce este un Buddha și devin mult prea repede impresionați de oricine afișează mai mult calm decât ei.

capacitățile acelora pe care trebuie să îi salveze. Vezi articolul „Despre Buddha Amida și Tărâmul său Pur” unde este explicată doctrina celor trei corpuri ale unui Buddha.

²⁴ „Treizeci și două de caracteristici”, se referă la cele treizeci și două de semne fizice ale desăvârșirii atribuite unui Buddha și unui Cakravatin (rege ideal).

²⁵ „Optzeci de semne ale lui Buddha”, se referă la cele optzeci de caracteristici fizice importante ale unui Buddha. Acestea sunt caracteristici fizice minore ce însoțesc cele treizeci și două de semne principale.

²⁶ Vezi capitolul „Despre Buddha Amida și Tărâmul său Pur” din această carte unde vorbesc despre cele trei „corpuri” ale unui Buddha.

În ceea ce mă privește, când răsfoiesc diferitele reviste buddhiste care sunt atât de populare în ziua de azi, am adeseori un sentiment de inutilitate și deșertăciune.

Prea mulți călugări zâmbăreți, articole sofisticate, discuții Zen despre vid și cum suntem deja Buddha însă nu ne dăm seama încă și alte lucruri asemănătoare citesc toate acestea și am senzația că se adresează unor extratereștri sau în nici un caz mie însumi.

Cine sunt acești buni buddhiști și cum ar putea vorbele lor să îmi fie de vre-un ajutor? A venit oare Buddha în această lume numai pentru a le preda acestor băieți simpatici care sunt întotdeauna calmi și au vieți împlinite datorită meditației? Dacă în acest fel stau lucrurile, atunci ce mai caut eu aici?

Înainte de a intra în Jodo Shinshu mă simțeam ca în timpul școlii atunci când profesorul vorbea mai întotdeauna cu elevii buni iar pe mine mă trimețea în spatele clasei cu băieții răi.

Fără Jodo Shinshu, buddhismul ar fi doar un alt discurs interesant pentru elevii buni și deștepți însă fără nici o relevanță pentru oamenii reali care trăiesc în lumea mea de fiecare zi.

Acum înțeleg de ce considera Shinran că învățătura Marii Sutre a fost adevăratul motiv al apariției lui Shakyamuni în această lume. El a avut curajul de a abandona masca bunului buddhist zâmbăreț și a privit adânc în sine însuși și în capacitățile oamenilor. Shinran nu ne-a predat discursurile moralizatoare ale altor sutre, ci a ales cu atenție scrierile care erau cu adevărat importante pentru el și ceilalți.

Există învățături și practici propovăduite de Shakyamuni despre care Shinran a ales să nu vorbească și a făcut asta nu pentru că respectivele erau dăunătoare sau proaste, ci nefolositoare pentru atingerea Buddheității de către ființe precum noi înșine, fără capacități și merite deosebite. El a explicat în Scrisorile²⁷ sale că unele învățături buddhiste sunt de relevanță limitată iar altele de relevanță universală și că învățătura despre Legământul Principal al lui Buddha Amida face parte din ultima categorie. A fi de relevanță

²⁷ Mattosho (Lumină pentru epocile din urmă), traducere în limba română de Josho Adrian Cîrlea. Apărută în 2004 în seria traducerilor din buddhismul Jodo Shinshu.

universală înseamnă a fi folositor și efectiv atât pentru cei virtuoși cât și pentru cei răi și plini de patimi oarbe. Sfinți și păcătoși, înțelepți și idioți ar trebui să fie salvați în mod egal. Dintre toate căile buddhiste, numai Jodo Shinshu este „*învățătura în concordanță cu ființele și timpul în care acestea trăiesc*”²⁸.

Unii ar putea crede (am auzit astfel de afirmații la unele întâlniri europene) că nu este bine să fim atât de radicali precum Shinran care a spus că numai credința în Buddha Amida poate face oamenii să atingă Buddhitatea, deoarece în acest fel am putea jigni alte școli buddhiste cu care suntem angajați în discuții ecumenice.

Însă ce putem face? De ce s-ar simți jigniți când atât de multe confesiuni (dacă nu toate) pretind de asemenea că ele au cele mai bune practici și metode? Uitați-vă numai la afirmațiile școlilor tibetane când își laudă propriile învățături!

Opinia mea este că trebuie să ținem strict de explicațiile lui Shinran Shonin și să le prezentăm exact așa cum ne-au fost oferite, fără să adăugăm nimic pentru a satisface așteptările ființelor neiluminate din alte școli sau alte religii. Și asta deoarece în explicațiile lui Shinran găsim adevăratul sens al existenței Jodo Shinshu.

Această minunată învățătură despre încrederea absolută în Buddha Amida nu este doar o altă metodă buddhistă printre cele 84000 porți Dharma²⁹, ci învățătura supremă a lui Shakyamuni.

Shinran a spus în Shozomatsu Wasan:

*„... învățăturile pe care Shakyamuni le-a lăsat în urmă
au intrat toate în palatul nagașilor.”*

²⁸ Shozomatsu Wasan – Imnurile epocilor Dharma.

²⁹ Shinran a spus în scrisoarea a opta din „Lumină pentru epocile din urmă” (Mattosho): „*Dintre Dharmele ușor de înțeles și cele de neconceput, primele cuprind 84000 de învățături ale Căii Înțelepților. Învățătura Tărâmului Pur este Dharma de neconceput.*” Aceasta este una din modalitățile prin care el a separat învățătura Tărâmului Pur de celelalte învățături și practici buddhiste.

Aceasta înseamnă că toate celelalte învățături buddhiste nu mai sunt efective în aceste timpuri. „*A intra în palatal nagașilor*” înseamnă exact asta – a nu mai fi de folos ori a fi ca și inexistent.”

El a fost și mai clar:

*„Deși avem învățăturile lui Shakyamuni,
Nu există nimeni care să le practice;
De aceea, se spune că în ultima epocă Dharma
Nici o singură ființă nu va atinge Iluminarea prin ele.”*

„*Nici o singură ființă nu va atinge Iluminarea prin ele*” este o afirmație foarte puternică. Nici o singură ființă – aceasta trebuie foarte bine înțeles. Nici un singur om nu poate practica într-un mod efectiv învățăturile buddhiste în afară de metoda credinței în Buddha Amida.

Shinran a spus foarte clar pentru cine este pregătit să audă:

*„Dacă nu se încred în Legământul plin de Compasiune al lui
Tathagata³⁰,
Nici o singură ființă din aceste vremuri – ultima epocă Dharma
și a cincea perioadă de cinci sute de ani de la plecarea lui
Shakyamuni –
nu are vre-o șansă de a evada din naștere și moarte.”*

Cuvintele lui Shinran nu lasă nici o urmă de îndoială în legătură cu ce avem de făcut.

Nu există nici o altă metodă buddhistă care să poată garanta atingerea Buddhității atât de repede, fără să ceară nimic din partea practicantului. Toate discursurile drăguțe și practicile altor școli prin care ele pretind că oricine poate deveni un Buddha în această viață

³⁰ Tathagata este un al nume pentru Buddha și înseamnă ceva de genul „cel ce vine din așaitate” sau din „ceea ce este” – realitatea de dincolo de aparențe.

sunt bune în ele însele, dar nu mai sunt efective pentru această epocă și oamenii care trăiesc în ea. Așadar, ele sunt ca și inexistente – „*intrate în palatul nagașilor.*”

În această epocă, orice practică spirituală autentică – prin „autentică” înțeleg orice practică buddhistă iar nu metodele altor religii – care pretinde chiar și cel mai mic merit din partea practicantului nu mai este o practică efectivă. De aceea, ar trebui să le abandonăm, pentru că nu mai putem deveni Buddhași prin ele.

Dacă este necesar să abandonăm toate celelalte practici buddhiste ca fiind plecate în palatul nagașilor sau ca și inexistente, cu atât mai mult nu ar trebui să urmăm învățăturile și practicile nebuddhiste, despre care Shinran vorbește în detaliu în Kyogyoshinsho unde afirmă, spre exemplu, citând din Marea Sutră a Nirvanei:

„Fii mei buni, există două tipuri de Iluminare: eternă și impermanentă... Iluminarea căilor nebuddhiste este numită impermanentă, în timp ce Iluminarea metodelor buddhiste este eternă.”

El face din nou referire la învățăturile nebuddhiste în Shozomatsu Wasan:

„Cele nouăzeci și cinci de învățături nebuddhiste pângăresc lumea³¹;

³¹ Fraza "nouăzeci și cinci de învățături buddhiste" (kujukoshu) apare pentru prima oară în Sutra Nirvanei. Se spune că în vremea lui Buddha erau nouăzeci și cinci de învățături greșite. Acestea sunt viziunile celor șase maeștri (rokushi gedo) adversari ai lui Buddha și ai discipolilor acestora, cincisprezece pentru fiecare maestru în parte (explicațiile lui Zuio Inagaki Sensei).

De asemenea, orice învățătură spirituală care contrazice legea karmei așa cum a fost explicată de Buddha, neagă renașterea, afirmă existența unui creator și judecător suprem al lumii, etc, poate fi considerată în categoria învățăturilor nebuddhiste care ar trebui respinse. Spre exemplu, nimeni nu poate fi adept Jodo Shinshu și să creadă în același timp în Dumnezeu, să nege renașterea și legea karmei.

Numai Calea lui Buddha este pură și curată.”

Aceste versuri sunt imediat urmate de cele de mai jos:

*„Numai mergând înainte și atingând Iluminarea
putem să îi ajutăm pe ceilalți în această casă arzând;
aceasta este lucrarea naturală a Legământului.”*

Dacă le comparăm pe acestea din urmă cu afirmația despre cele două tipuri de Iluminare (eternă și impermanentă) citată de Shinran în Kyogyoshinsho și prezentată mai sus, putem trage cu ușurință concluzia că NU prin învățăturile nebuddhiste, ci prin Calea lui Buddha, care este pură și curată, suntem capabili să atingem Iluminarea.

Așadar, pentru că trăim în această ultimă epocă Dharma cu toate dificultățile și mizeriile ei, trebuie să urmăm numai Calea lui Buddha iar nu diferitele căi nebuddhiste, ele însele manifestări ale acestei lumi plină de impuritate. Mai mult decât atât, dintre toate metodele buddhiste să alegem numai învățătura despre Legământul Principal și să le abandonăm pe celelalte ca fiind inutile (ca și inexistente).

Cred în mod special că aceste afirmații ale lui Shinran Shonin despre căile nebuddhiste și alte practici buddhiste în afară de Jodo Shinshu sunt foarte utile în zilele noastre când a devenit o modă să amestecăm lucrurile și să găsim așa zise sinteze între diferite credințe religioase. Multe ciorbe spirituale se găsesc pe toate drumurile, amestecând elemente de creștinism cu buddhism, hinduism sau yoga. Însă și în lumea buddhistă tendința de a amesteca lucrurile este adeseori întâlnită. În sangha Jodo Shinshu internațională, spre exemplu, există un curent de opinie care încearcă să prezinte această Dharma într-un mod cât mai Zen pentru a o acomoda viziunilor personale și incapacității de a se deschide față de o învățătură buddhistă a salvării și credinței.

În respingerea căilor nonbuddhiste ca neducând la Iluminare și a altor metode buddhiste ca ne-efective, Shinran arată că nu este interesat să satisfacă așteptările și opiniile nimănui ori să aibă discuții „politically correct” cu toate doctrinele și viziunile religioase, ci că este mai degrabă concentrat pe salvarea ființelor din naștere și moarte – lucrul cel mai important în drumul său spiritual. Înaintea celor două râuri de apă și foc³², a morții și a diverselor pericole ce pot lovi în orice moment, precum și a șansei atât de rare de a se naște în trup de om, Shinran este interesat exclusiv să ne arate Calea de scăpare. Iar el chiar nu vede nici o altă metodă utilă în afara credinței în Buddha Amida. Toate celelalte sunt fie ireale, fie imposibil de utilizat.

Shinran ne cheamă să ne trezim și să nu pierdem șansa prețioasă pe care o avem aici și acum. Aceasta este o casă arzând iar nu un loc pentru discuții și doctrine fără importanță. El este foarte limpede în explicațiile sale, asemenea unui doctor care prescrie exact ceea ce îi trebuie unui pacient pentru a-i salva viața. Cuvintele lui sunt în genul următor: „Vrei să scapi de naștere și moarte? Dacă da, atunci aceasta este metoda de urmat iar nu alta. Încrede-te în Buddha Amida și în nimeni altcineva.”

Acesta este mesajul lui Shinran către o lume bolnavă cronic, aflată în ultima epocă Dharma, o lume care are nevoie disperată de cel mai bun medicament din istoria sa religioasă.

În loc să piardă timp cu pastile numai pe jumătate folositoare ori complet inaplicabile în aceste timpuri de epidemie gravă, Shinran ia măsuri drastice și taie rădăcina bolii: „Aveți credință în Amida. Aceasta este singura metodă, altfel boala voastră nu se va sfârși. Sunteți prea bolnavi, de aceea vă rog, nu mai pierdeți vremea și luați acest medicament.” Unui pacient care se află în moarte clinică nu i se mai pot aplica decât șocuri electrice, nu alte medicamente bune pentru când era mai puțin bolnav sau nu atât de slăbit (alte epoci

³² Aluzie la parabola celor două râuri și a căii albe, scrisă de Maestrul Shan-tao în care acestea reprezintă patimile omenești. Vezi cartea mea, „Buddhismul Compașionii”, apărută în 2005 și publicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of Buddha Educational Foundation.

decât cea de acum). Exact asta face Shinran, aplică șocuri vindecătoare acestei lumi bolnave cu riscul de a fi considerat fundamentalist.

Celor care vin la buddhism și la Jodo Shinshu pentru delicii intelectuale sau discuții interesante, atitudinea radicală a lui Shinran poate părea jenantă sau incorectă față de alte școli și religii. Însă pentru cei care nașterea și moartea este problema de cea mai mare importanță și sunt conștienți de adevăratele lor capacități, mesajul limpede și direct al lui Shinran de a respinge ceea ce este inutil și a alege ceea ce este urgent și folositor, este exact ceea ce aveau nevoie să audă.

Așa că, dragi prieteni, alegeți: evadați din această casă arzând sau rămâneți în interior, petrecându-vă timpul cu practici false ori inutile.

Decizia vă aparține.

Înțelesul lui „nu există precepte”³³

Întrebare:

De ce în buddhismul Jodo Shinshu este negată și descurajată respectarea preceptelor? Care este înțelesul afirmației „nu există precepte”? Pot să fiu un adept Jodo Shinshu dar să respect preceptele?

Răspuns:

În Jodo Shinshu nu este negată și nici descurajată respectarea preceptelor. Noi nu suntem împotriva acestora și nu susținem încălcarea lor. Ceea ce afirmăm este că nu ar trebui să credem că încercând să respectăm preceptele creăm merite personale sau că prin aceasta adăugăm ceva la salvarea lui Amida.

Ne naștem în Tărâmul Pur și devenim Buddhași numai datorită Puterii lui Amida iar nu eforturilor noastre de a respecta preceptele sau a îndeplini cutare practică virtuoașă.

Sfatul meu este acesta: încearcă să respecti preceptele, făi tot ce poți să ai o viață corectă, nu răni direct sau indirect pe nimeni , nu fura, nu îți înșela iubita, nu consuma alcool sau carne, nu minții, etc, dar nu lega niciodată asta de atingerea Buddheității care apare numai datorită lui Amida. Succesul ori insuccesul respectării preceptelor nu are nimic de a face cu Iluminarea ta, așa că fii relaxat în această privință. Asta este o diferență semnificativă între Jodo Shinshu și alte școli buddhiste.

Șterge odată pentru totdeauna din mintea și vocabularul tău buddhist cuvintele „merite sau virtuți personale.” Acestea pot avea unele semnificații în alte școli însă în Jodo Shinshu ele sunt zero.

Shinran Shonin, precum și orice patriarh al tradiției noastre, nu a spus niciodată: „ucide, fură, minte, înșeală-ți nevasta”, ci mai degrabă au indicat faptul că a nu face nici una din aceste fapte nu înseamnă că

³³ Vezi capitolul „Preceptele Bodhisattva și buddhismul Jodo Shinshu” din cartea mea, „Buddhismul Compasiunii”, apărută în 2005 la editura Sitech din Craiova și retipărită pentru distribuție gratuită de Buddha Educational Foundation (Taiwan).

ești neapărat un om bun, capabil de a atinge Buddheitatea prin tine însuși. Asta ar trebui foarte bine înțeles.

De asemenea, chiar dacă se afirmă în textele sacre că în ultima epocă a Dharmaei preceptele sunt inexistente, aceasta nu înseamnă că ar trebui să ne apucăm de omorât și furat. Expresia „nu există precepte” înseamnă că cei ce trăiesc în ultima epocă a Dharmaei nu mai sunt capabili să se folosească de precepte pentru a avansa către Iluminare. Astfel, acestea sunt ca și inexistente pentru scopul ultim al practicii buddhiste. Repet, preceptele sunt ca și inexistente pentru scopul ultim al practicii buddhiste, adică pentru atingerea Buddheității.

Însă cu toate acestea, citim în sutre și în alte cărți buddhiste despre ele, așa că nu putem afirma că au fost șterse din memoria scrisă sau colectivă. Citindu-le vedem cum Buddhași ar dori să ne comportăm, gândim și vorbim, așa că încercăm să ne ghidăm viața după ele cât de mult putem, însă această încercare nu mai constituie un merit sau o metodă de a avansa pe calea către Iluminare. Motivul este că posibilitatea și capacitățile noastre de a respecta preceptele la modul perfect, în litera și spiritul lor, sunt ca și inexistente. Jodo Shinshu susține că mințile și mediul ființelor care trăiesc în această epocă depărtată de prezența fizică a lui Shakyamuni sunt atât de pervertite încât nu au cum să avanseze către Buddheitate folosind diferite metode de a se îmbunătăți pe sine însuși până când într-o zi, puritatea, înțelepciunea și compasiunea perfectă sunt obținute.

Așadar, putem spune că Jodo Shinshu nu crede în capacitățile spirituale ale ființelor neiluminate. Tot ceea ce îndeplinesc aceste ființe în cele trei moduri de acțiune³⁴ este otrăvit de ignoranță și egoism, așa că nu pot fi numite fapte bune și curate, folositoare în atingerea Buddheității.

Atașamentul față de așa zisa noastră bunătate este o altă iluzie printre multele pe care le moștenim din trecutul fără de început.

³⁴ Cu gândul, fapta și cuvântul.

Acestea fiind zise, te rog din nou, să nu înțelegi greșit învățătura tradiției noastre:

-Jodo Shinshu nu încurajează imoralitatea, iresponsabilitatea sau lenevia

-Adepții acestei școli să facă tot ce le stă în putință pentru a duce o viață pe baza principiilor buddhiste cuprinse în precepte

-Jodo Shinshu afirmă doar că Iluminarea vine prin intermediul lui Buddha Amida și că nu este obținută prin acțiunile ființelor neiluminate

-Jodo Shinshu crede că numai Buddhașii au adevărate merite și virtuți care pot fi împărtășite cu ceilalți

Pe scurt, fă tot ce poți în viața de fiecare zi pentru a trăi în conformitate cu preceptele, însă bazează-te numai pe Amida pentru atingerea Buddhității.

Efectul este similar cu cauza – calea puterii personale și calea Tărâmului Pur

Efectul este similar cu cauza, de aceea atunci când cauza și originea practicii este personalitatea ta iluzorie, efectul este de asemenea, iluzoriu. În mod similar, când cauza și originea practicii tale este Buddha Amida, efectul este întotdeauna Iluminarea și Buddheitatea.

Când te bazezi pe puterea ta personală, apar diferite obstacole. Acestea sunt de două tipuri:

1. obstacole interne cauzate de propriile stări mentale, atașamente, iluzii și patimi oarbe
2. obstacole externe cauzate de Mara³⁵ și diferite spirite care încearcă să îl oprească pe practicant de la atingerea scopului final.

Datorită acestor două tipuri de obstacole, pot apărea false realizări spirituale. Acestea sunt atât de intense încât în mintea practicantului și a celor din jurul lui ele pot părea adevărate.

Puteri supranaturale și diverse viziuni sunt în stare să îl devieze de la calea corectă.

Nici nu ne putem imagina cât de ușor este să cădem în capcana acestor false puteri și false realizări!

Calea Înțelepților sau a puterii personale și calea Tărâmului Pur sunt două porți distincte de pătrundere în Buddheitatea supremă sau Nirvana. Ele își au propriile lor mecanisme de funcționare. Ceea ce presupune una din ele nu se aplică celeilalte și viceversa. Din acest motiv, nu ar trebui gândite și tratate împreună.

³⁵ Mara este un demon celest căruia îi place să se joace cu mințile practicantilor și să le distragă atenția, oferindu-le adeseori senzația de falsă împlinire spirituală și oprindu-i astfel de la atingerea adevăratei Eliberări sau a Buddheității supreme. El a încercat de asemenea, să îl amăgească pe Shakyamuni înainte de a deveni un Buddha.

În buddhismul Zen, spre exemplu, se vorbește uneori despre „uciderea lui Buddha”, ceea ce înseamnă că dacă în timpul meditației apare o imagine a lui Buddha, aceasta poate fi falsă și un obstacol în calea unei realizări spirituale autentice. De ce?

Pentru că în Zen și alte forme similare de buddhism te bazezi pe vacuitate sau natura ultimă a lucrurilor, pe Dharmakaya de dincolo de formă. Așadar, ceea ce apare în mintea ta poate fi înșelător și sugerează atașamentul față de forme. De asemenea, pentru că în toate metodele căii Înteleptilor te bazezi pe propriile tale eforturi și pe puterea ta de a medita, diverși demoni sau marași pot lua înfățișarea falsă a unor Buddha pentru a te înșela. Așadar, când asemenea viziuni sau forme apar trebuie să le tratezi ca pe niște produse ale propriei tale minți, să le lași să treacă de la sine și să mergi mai departe către atingerea Buddhității de dincolo de formă.

Din contră, pe calea Tărâmului Pur formele sunt binevenite, noi fiind ghidați de Buddha Amida în manifestarea sa transcendentă (Sambhogakaya). Nu ne bazăm direct pe natura ultimă de Buddha, ci mergem pe un drum indirect spre Buddhitate, prin nembutsul credinței și nașterea în Tărâmul Pur.

În cazul nostru, pentru că ne încredem exclusiv în Amida și toate realizările spirituale vin de la el, nu suntem în pericol de a fi înșelați sau influențați de obstacole interne sau externe. De asemenea, dacă unele viziuni apar, ele sunt adevărate, pentru că efectul este similar cu cauza. Deoarece ne bazăm pe Amida (cauza) iar nu pe noi înșine, rezultatul (efectul) este o manifestare a lui Amida, nu a minții noastre neiluminate. Astfel, ceea ce poate fi un obstacol pe calea Înteleptilor, este un ajutor pe calea Tărâmului Pur.

Vă rog așadar, să nu aveți nici o teamă dacă intrați pe poarta Tărâmului Pur a credinței în Buddha Amida. Sunteți în siguranță din momentul în care ați făcut primul pas pe această cale. Nimic nu vă poate răni și nimic nu vă poate opri de la atingerea nașterii în Tărâmul Pur și a Buddhității ultime. Dacă shinjin (credința) a fost primit în inima voastră, toate acestea vor veni în mod natural.

Scopul ambelor porți Dharma este același: Buddheitatea supremă și Nirvana³⁶, ambele fiind propovăduite de Shakyamuni (Buddha istoric). Când adepții căii puterii personale și ai Tărâmului Pur devin Buddhași, ei se trezesc în aceeași natură ultimă de Buddha care este dincolo de orice formă și culoare, însă până atunci nu ar trebui să interpreteze greșit înțelesul și caracteristicile acestor două porți Dharma diferite.

Calea Tărâmului Pur a credinței exclusive în Buddha Amida nu ar trebui judecată pe baza criteriilor căii puterii personale. Mai mult decât atât, ea nu ar trebui schimbată sau predată în așa fel încât să fie acomodată cu aceasta. Este îngrijorător faptul că în zilele noastre unii încearcă transformarea simplei și devoționalei școli Jodo Shinshu într-o învățătură cât mai Zen pentru a putea fi acceptată, zic ei, de practicantul modern care nu este pregătit să „guste” credința în Buddhași transcendentali.

Un adept Jodo Shinshu să nu ceară niciodată sfaturi în chestiuni legate de atingerea Buddheității de la maeștri și învățători care predau calea Zen, Theravada sau alte metode ce implică într-un fel sau altul bazarea pe puterea personală, pentru că asta ar crea mare confuzie în mintea sa³⁷. Amestecul celor două porți Dharma diferite la nivelul la care suntem noi acum de ființe neiluminate este extrem de periculos și constituie un obstacol pe cale. Numai un Buddha care a transcens toate metodele și este liber de orice iluzie se poate juca cu diferite practici și să le înțeleagă pe deplin, însă ființele neiluminate nu ar trebui să imite comportamentul Buddhașilor cât încă nu au devenit ele însele Buddhași. La nivelul nostru de acum nu putem înțelege cu

³⁶ Și totuși, în conformitate cu Shinran Shonin și învățătura școlii Jodo Shinshu, numai calea Tărâmului Pur rămâne valabilă și efectivă în această ultimă epocă a Dharmei când capacitățile ființelor sunt extrem de scăzute.

³⁷ De asemenea, a practica diferite metode de meditație precum Zazen, Vipassana, etc, cu scopul de a atinge Iluminarea, anihilează efectul căii Tărâmului Pur. Însă practicarea acestor tehnici pentru calmarea minții în viața de fiecare zi, din plăcere sau alte motive personale în timp ce ne bazăm exclusiv pe Amida pentru atingerea Iluminării în Tărâmul Pur nu constituie o abatere.

adevărat „unitatea tuturor lucrurilor”, indiferent cât de mult am citi despre asta, de aceea să rămânem smeriți și să acceptăm viziunea dualistă a celui care salvează, adică Buddha Amida și a celor salvați care au credință în el. Asta este tot ceea ce avem nevoie noi, oamenii obișnuiți, prinși în suferința nașterii și a morții.

A intra pe Calea Jodo Shinshu

A intra pe Calea buddhistă Jodo Shinshu este ca și cum te înscrii la Alcoolicii Anonimi și recunoști: „Salut, sunt Adrian și sunt alcoolic.”

Jodo Shinshu nu afirmă nimic de genul: „sunt Adrian și pot deveni un Buddha”, ci „sunt Adrian și sunt plin de iluzii și patimi oarbe, incapabil de a mă vindeca pe mine însumi.”

În timp ce în alte școli buddhiste o chestiune fundamentală este recunoașterea posibilității oricărei ființe de a deveni un Buddha în această viață, asemenea exemplului dat de Shakyamuni, calea Jodo Shinshu începe cu sentimentul eșecului. Când ești sută la sută convins de faptul că nu poți atinge Buddheitatea sau Iluminarea supremă în această viață, atunci ești pregătit pentru Jodo Shinshu. Însă atât timp cât încă mai există în mintea ta cel mai mic gând legat de merite personale, genul „și totuși probabil că pot”, nu ai cum să vezi și să intri pe poarta Dharma a nașterii în Tărâmul Pur. Acest Tărâm Pur este asemenea unei țări în care toată lumea poate emigra fără nici cea mai mică cerință: nici un fel de vize ori capacități speciale; absolut nimic, doar credința totală în Puterea salvatoare a lui Buddha Amida.

Shinran Shonin, fondatorul Jodo Shinshu, spunea:

„Aceasta este Calea practicii ușoare, posibil de urmat de cei cu capacități inferioare; este învățătura care nu face nici o distincție între buni și răi.”

Așadar, atenție, sangha (comunitatea) Jodo Shinshu este un fel de „club al idiotilor” sau al alcoolicilor anonimi, în comparație cu buddhiștii de treabă, virtuoși, mereu calmi și gata oricând să devină Iluminați sau asemenea lui însuși Buddha Shakyamuni. Dacă răsfoiți această carte sperând să găsiți citate interesante despre detașare ori cât de capabili sunt oamenii de bunătate, virtute și orice gen de realizări spirituale, atunci nu acesta este locul potrivit. Dacă însă vă recunoașteți din ce în ce mai mult printre „alcoolicii spirituali”, adică aceia nebăgați în seamă de nici o metodă sau practică „serioasă” ce

duce la perfecțiune aici și acum, în mijlocul mizeriei și suferințelor de tot felul, atunci scrierile mele vă vor fi de folos iar eu vă urez din inimă un călduros „bine ați venit în clubul nostru!”

Repet, Jodo Shinshu începe cu sentimentul eșecului.....

Miracolul Jodo Shinshu

„Hokyo-bo i-a spus lui Rennyo Shonin³⁸: Myogo (Namo Amida Butsu scris în caractere chinezești) pictat de tine a fost distrus de foc dar s-a transformat în șase Buddha. Este extraordinar!

Shonin a răspuns: Nu este aici nimic deosebit. Faptul că un Buddha (reprezentat de Nume) devine un Buddha, nu este ceva extraordinar. Ceea ce este cu adevărat extraordinar e că un om plin de patimi oarbe devine un Buddha odată cu trezirea pentru prima oară a încrederii³⁹ în Amida.”⁴⁰

Dacă auziți că un Buddha sau un sfânt a făcut anumite miracole, probabil vă minunați și doriți să vedeți acel miracol voi înșivă, însă întotdeauna veți gândi, asta dacă sunteți persoane religioase, că este natural pentru astfel de ființe deosebite să înfăptuiască miracole.

Însă, a auzi că tu, un om obișnuit, cu atașamente puternice și patimi oarbe, cele mai multe dintre ele cunoscute doar ție însuși și ascunse cu rușine în adâncul inimii tale, acolo unde nimeni nu le poate vedea ... adică tu cititorul acestor rânduri sau al diferitelor cărți și site-uri interesante despre spiritualitate, un om căruia îi place să citească despre buddhism, realitatea ultimă sau natura de Buddha și despre exemplele virtuozitate ale Maeștrilor din trecut dar neputând niciodată să fi ca ei imaginează-ți că tu vei deveni un Buddha și nu îți vei mai purta mizeria și ignoranța în altă viață!

Stai acolo timp de multe ore, navigând pe internet, citind o mulțime de învățături bune și citate buddhiste interesante, însă neputând niciodată să le pui în practică 24 de ore din 24. Din când în când mai

³⁸ Rennyo Shonin (1415-1499) a fost al optulea descendent al lui Shinran și patriarh (Monshu) al Hongwanji, templul mamă al școlii Jodo Shinshu.

³⁹ În conformitate cu învățătura Jodo Shinshu, cel care se încrede în Amida intră în chiar acel moment în stadiul de non-retrogresiune sau stadiul celor asigurați de Nirvana și devine un Buddha în momentul morții, când se naște în Tărâmul Pur.

⁴⁰ Fragment din „Astfel am auzit de la Rennyo Shonin – Rennyo Shonin Goichidaiki Kikigaki”, în curs de traducere în limba română.

practici și tu câte ceva din asta, câte ceva din ailaltă, niște zazen⁴¹, puțină yoga, ceva relaxare sau vipassana⁴², etc și apoi te întorci la internet sau diferite cărți pentru a citi despre realizările spirituale ale celorlalți. Citești toate acele pagini și încerci să practici cutare sau cutare lucru, însă până la urmă te întorci la adevărata realitate personală, mizeria de fiecare zi a viețuirii cu propriul tău ego și egoul celorlalți. Tu cel care te recunoști în această descriere, imaginează-ți că vei deveni un Buddha! Iar pentru a deveni un Buddha, nu ai nevoie de nimic altceva decât să te încrezi în Amida!

Când am auzit pentru prima oară despre promisiunea lui Amida, că oamenii obișnuiți vor deveni Buddha prin credința în el, am fost uimit și nu îmi venea să cred, precum atunci când vezi pe cineva de pe altă planetă.

Curând însă, după ce am realizat că este adevărat și nu doar o parabolă ezoterică ce ar conține vre-un înțeles ascuns, mi-am zis mie însumi „ce mai aștept?” Pentru prima oară am simțit că buddhismul mi se adresează personal și nu doar unor supermeni, genul de oameni mereu calmi și înțelepți despre care citești în cărțile vechi. De atunci, ori de câte ori îmi aduc aminte de Legământul lui Amida, ce spune că totii aceia care se încred în el și recită Numele lui vor deveni Buddha, și realizând că eu însumi voi deveni un Buddha, simt că nu există un miracol mai mare.

Zuiken Sensei a spus:

*„Fără să fiu împiedicat de karma rea,
mă voi naște în Tărâmul Pur
doar prin credința în Calea Puterii Legământului.
Aceasta este minunea minunilor.”*

*„Atingem Nirvana fără să distrugem patimile oarbe.” (Shoshinge)
Nu este oare cel mai minunat lucru din lume?
Aceste cuvinte ne fac să savurăm din toată inima noastră*

⁴¹ Meditație Zen.

⁴² Meditație din buddhismul Theravada.

minunea Puterii Legământului Principal.”

Să nu aveți răbdare!

În ceea ce mă privește, nu sunt mulțumit de nici o practică buddhistă care nu îmi oferă o evadare imediată din naștere și moarte. De aceea mă bazez pe Amida, pentru că sunt grăbit să devin un Buddha.

Știu că unii practicanți virtuoși ar putea interpreta graba mea ca pe o lene în ceea ce privește efortul spiritual și o lipsă de răbdare. Însă când contemplan profund șansa rară de a mă naște în trup de om și cât de ușor este să cad în zonele de jos ale existenței⁴³, când văd că încă din această viață gânduri precum cele ale animalelor, spiritelor flămânde și locuitorilor iadurilor apar adesea în mintea mea și în mințile celorlalți, simt că nu mai vreau să risc nimic. A avea răbdare pe orice cale spirituală unde puterea personală contează, nu este deloc o virtute ci o iluzie. Înseamnă a nu realiza adevăratele tale capacități și ale ființelor ce trăiesc în această epocă ultimă a Dharmei, precum și ce înseamnă a deveni un Buddha sau un Eliberat în viață. Înseamnă a nu conștientiza puterea energiilor karmice inconștiente ce vin din trecutul fără de început, din eoni de îmbătăre cu otrava ignoranței și a faptelor rele. Înseamnă a nu conștientiza fragilitatea acestei vieți și posibilitatea ca moartea să vină la ore neanunțate și să te prindă nepregătit sau cel puțin, încă neintrat într-un stadiu de unde să nu mai poți cădea înapoi.

Ce răbdare să am când mă confrunt cu toate aceste pericole? Când contemplan mizeria acestei lumi și propriul meu întuneric interior, ce răbdare să mai am cu mine însumi?

Când observ starea mentală a celor apropiați mie care nici măcar nu citesc o singură carte buddhistă dar să mai și practice câte ceva, inconștienți că există o cale de evadare din naștere și moarte, de fapt, nici măcar dorindu-și să scape din naștere și moarte; când îmi pun întrebarea unde se vor duce aceștia după ce viața actuală se va sfârși, îngrijorându-mă în același timp că eu însumi aș putea rătăci din nou

⁴³ Nașterea ca animal, spirit flămând sau locuitor al iadurilor.

în samsara (naștere și moarte) tot neiluminat și ne-liber, incapabil să îi ajut, cum aş putea să am răbdare?

Unde se va naște după moarte tatăl meu sau prietenii mei care nu își pun deloc sau destul de rar întrebări existențiale? Unde se vor duce mama sau iubita mea? Unde sunt acum bunicii mei? Ce pot face pentru ei?

Unde se vor duce scumpii mei prieteni necuvântători, conduși de puterea karmei lor; unde va renaște Rocky, credinciosul meu prieten, pierdut încă din această viață, sau alții asemenea lui născuți acum în formă animală ...

Dacă îți iubești copiii, soția, soțul, părinții, bunicii sau prietenii, cred că ar trebui să te întrebi ce poți face cu adevărat pentru ei și cum îi poți ajuta dacă nu devii un Buddha, posesor al înțelepciunii infinite și al capacității de a-i ghida spre propria lor salvare.

Cu adevărat, nu numai pentru tine însuși ar trebui să urmezi calea buddhistă ci pentru salvarea tuturor ființelor, mai ales a celor pe care îi iubești în această viață.

Așadar, crezi că îți poți permite să fi nesigur în ceea ce privește Iluminarea ta, să aștepti multe vieți până când probabil vei atinge ceva, cine știe când? Îți permiți riscul de a-i pierde din nou sau pentru totdeauna, în naștere și moarte, pe cei pe care îi iubești? Cât de mult îți pasă de ei și ce faci cu adevărat pentru ei? Ce este mai important, susținerea pe care le-o oferi în viața aceasta când nici măcar nu ști ce este bine sau rău, ori darul libertății, al eliberării din suferința nașterilor și morților repetate?

Cum ai putea să îi ajuți pe ceilalți dacă nu ai devenit tu însuși un Buddha și cum ai putea deveni un Buddha bazându-te pe tine însuși? Aceasta este cea mai importantă întrebare. Dacă nu ai atins Buddhitatea acum, în această viață, când crezi că o vei atinge?

Te rog, trezește-te din visul acestei autosatisfacții periculoase! Egoul nu se poate depăși pe sine însuși prin nici un fel de metodă. Există multe false senzații spirituale și multe Nirvana iluzorii când te

bazezi pe puterea personală iar timpul pare mereu suficient pentru a face de toate atât în plan material cât și spiritual.

Dacă îți lipsește sentimentul urgenței și ești răbdător în ceea ce privește nașterea și moartea, atunci ai pierdut și această șansă a vieții în trup de om. Fiecare zi în care nu ai devenit un Buddha este chiar ziua în care poți muri iar a muri ne-eliberat este mai periculos decât orice.

Lui Mara îi place să se joace cu mintea ta și îți șoptește adesea la ureche: „nu te teme, ai timp suficient, fii răbdător, doar bazează-te pe tine însuși și fă încă un efort, uite aproape că ai ajuns ... gândește-te la câte experiențe spirituale minunate ai avut săptămâna asta...” până când într-o zi moartea vine neanunțată ca un hoț sau bătăran ce intră cu bocancii murdari în viața ta frumoasă și mori același om, poate puțin mai bun, adică o minusculă picătură de apă într-un ocean de otrăvă și iluzii, însă neiluminat și ne-liber, incapabil de a face ceva pentru tine și ceilalți.

Mara va zâmbi cu siguranță, plin de satisfacție: „cât de mult îmi plac acești practicanți virtuoși...”

Sinceritate

Pe una din laturile altarului principal din Hondo (sala de practică) a Tariki Dojo Craiova, se află o ramă ce conține cuvintele Legământului Principal al lui Buddha Amida pentru ca toți cei ce intră acolo să le vadă imediat:

„Dacă după ce voi atinge Buddhitatea, ființele sensibile din cele zece direcții care se încred în mine cu o minte sinceră și aspiră să se nască în Tărâmul meu, rostind Numele (Namo Amida Butsu) meu chiar și numai de zece ori, nu se vor naște acolo, fie ca eu să nu ating cea mai înaltă Iluminare⁴⁴.”

Motivul pentru care am procedat astfel este că în tradiția noastră acest legământ este cel mai important lucru. El a fost făcut în mod special pentru ființele ignorante care sunt incapabile să se elibereze prin ele însele din naștere și moarte. Cine are însă curajul să se recunoască pe sine însuși ca fiind ignorant? Nu este acesta unul dintre cele mai dificile lucruri?

Depinde numai de voi să decideți. Dacă sunteți sinceri cu voi înșivă atunci veți ști cu siguranță care este stadiul la care vă aflați. Pentru adevărații căutători spirituali, adică cei care iau în serios chestiunea de cea mai mare importanță a nașterii și a morții, stadiul la care se află este cel mai important lucru: „Ce s-ar întâmpla dacă aş muri mâine sau chiar azi?”, „În ce stare m-ar găsi moartea?”, „Oare ce am realizat până acum este suficient pentru a atinge Iluminarea ori pentru a nu mai cădea niciodată în sferile de jos ale existenței?”

⁴⁴ „*fie ca eu să nu ating perfectă Iluminare*” – expresie ce apare în toate legămintele lui Buddha Amida. În prima parte a oricărui Legământ, Bodhisattva Dharmakara, cel care va deveni ulterior Buddha Amida, promite cutare sau cutare lucru legat de salvarea ființelor, Numele Lui, Tărâmul lui Pur, etc iar la finalul promisiunii spune că dacă nu se va ține de cuvânt, atunci înseamnă că nu merită să fie un Buddha. Ceva de genul „să nu îmi spuneți mie ‘Buddha Amida’, dacă nu voi face astfel.” El leagă atingerea propriei Buddhității (Iluminări) de salvarea tuturor ființelor, manifestată în împlinirea promisiunilor/legămintelor sale. Numai pentru a salva toate ființele prin aceste legămintele are un sens Iluminarea lui, nu altfel.

Toți adepții Mahayana sunt îndemnați să atingă cel puțin stadiul în care pot fi siguri că nu vor mai cădea niciodată, acel așa zis stadiu al non-retrogresiunii. Nenumărate sunt exemplele din scrierile sacre în care se menționează cât de greu este de atins acest stadiu prin eforturi bazate pe puterea personală. Oare suntem noi înșine asemenea marilor eroi, Buddha sau Bodhisattva, care timp de mii de kalpa⁴⁵ s-au dedicat eliberării tuturor ființelor?

În ceea ce mă privește, eu nu cred deloc așa ceva despre mine.

Depinde numai de voi să decideți, să recunoașteți cine sunteți cu adevărat.

Dacă credeți despre voi înșivă că puteți atinge în această viață aceeași Iluminare precum Shakyamuni, că puteți, așa cum zicea Shinran, să manifestați *„diverse corpuri ale acomodării, să posedați cele treizeci și două de caracteristici și cele optzeci de semne ale lui Buddha și să propovăduiți Dharma asemenea lui”* sau că ați atins prin voi înșivă stadiul în care nu veți mai cădea înapoi de pe drumul către Iluminare, fiind asemenea viitorilor Buddha, atunci cu siguranță nu aveți nevoie de Legământul Principal.

„A te curăța de patimile oarbe înseamnă a deveni un Buddha iar pentru cel care este deja un Buddha, Legământul provenit din contemplația profundă timp de cinci kalpa nu mai are nici un rost”, spune Shinran.

Dar sunteți voi siguri că nu mai aveți deloc patimi oarbe? Și totuși, câți oameni afirmă cu ușurință, „sunt un om bun, nu am omorât niciodată pe nimeni, de ce nu aș merita să ating chiar și Iluminarea?” Nu mai este într-adevăr nimic de zis celor care fac această afirmație.

Uităm însă că nici măcar un mic fir de praf nu poate pluti pe suprafața oceanului ci este tras la fund de greutatea sa. Atât timp cât cea mai mică urmă de ignoranță, furie și lăcomie sălășluiește încă în inima noastră, pericolul afundării din nou în oceanul nașterii și al morții nu a fost înlăturat. Orice avansare sau ridicare este relativă și se poate transforma oricând în cădere. Este binecunoscut în buddhism

⁴⁵ Perioadă de timp incomparabil de lungă.

exemplul multor sfinți care deși atinseseră niveluri înalte de dezvoltare spirituală au pierdut totul printr-un singur gând sau faptă necugetată. Ar trebui să ne dea de gândit acest lucru. În samsara totul este trecător și schimbător, chiar și așa zisele noastre realizări spirituale, pentru că până când Nirvana ultimă ori cel puțin stadiul de non-retrogresiune nu este atins, totul, absolut totul, este relativ și nesigur. Cu toate acestea, mulți oameni își trăiesc viața degeaba, neluând în seamă acest adevăr profund, crezând în permanență despre ei că sunt cum nu se poate mai bine, siguri pe nesigurele lor virtuți și realizări, într-o lume nesigură și plină de amăgiri.

Nici nu mă mir că un om precum Shinran care își recunoaște limitele și afirmă: *„pentru o ființă ignorantă și plină de patimi oarbe din această lume trecătoare – această casă arzând – toate lucrurile, fără nici o excepție, sunt false și lipsite de conținut, neadevărate și nesincere”*, este prea incomod și greu de acceptat de cei căzuți în capcana egoului și care au întotdeauna opinii bune despre ei înșiși. Departe de a fi o tortură autoimpusă, smerenia este un mod sincer de a te privi pe tine însuși așa cum ești cu adevărat și a acționa în conformitate cu aceasta.

Legământul Principal al lui Buddha Amida te ia de acolo de unde ești, nu de unde ar trebui să fii. El este asemenea unui doctor care salvează de la moarte un pacient incurabil, pentru care moartea fiind atât de aproape nu mai este timp de sfaturi și reproșuri despre ce și cum ar fi trebuit acționat în trecut. Când un om este în pericol să se înece, salvatorul nu îi reproșează de ce nu a învățat până atunci să înoate și în nici un caz nu îi va cere să înețe pe loc. Tot ceea ce omul aflat în pericol de înec trebuie să facă este să se lase scos din apă de salvator. Tot ceea ce noi mai avem de făcut în situația nesigură și periculoasă în care ne aflăm este să ne lăsăm salvați de Compasiunea lui Buddha Amida, exprimată prin Legământul său Principal.

„Doar spune nembutsu și fii salvat de Amida, nimic altceva nu mai este necesar”, zice Shinran. *„Prea simplu, mult prea simplu, nu are cum să fie adevărat”*, vor răspunde mulți. Însă ceea ce acești oameni

pierd din vedere este tocmai faptul că lucrurile esențiale sunt întotdeauna simple și că numai mintea lor este complicată.

„Vino așa cum ești” spune Buddha, însă cine poate să vină pur și simplu așa cum este? Câți dintre noi nu rămânem oare cu ochii căscați în viitorul ideal pe care ni-l imaginăm despre noi înșine și nu vedem rahatul în care ne aflăm? Până să vii așa cum ești trebuie mai întâi să te privești pe tine așa cum ești, iar acesta este unul dintre cele mai grele lucruri cu putință. Este așa de greu să recunoști că ai nevoie de ajutor și că nu ești atât de măreț pe cât te credeai! Nu degeaba Honen, Maestrul lui Shinran, obișnuia să spună despre cei prea plini de ei înșiși și de cunoștințele lor: *„Cu adevărat mă îndoiesc de nașterea lor în Tărâmul Pur. Mi-l aduc însă aminte zâmbind și spunând, în timp ce privea oamenii smeriți și fără nici o pretenție intelectuală venind să îl viziteze: ‚Fără nici o îndoială că Nașterea lor (în Tărâmul Pur) este asigurată’.*”

Trebuie să vă priviți foarte sincer pe voi înșivă și să știți clar unde vă aflați iar dacă ați ajuns la concluzia redată în îndemnul lui Shantao – *„Privește-te pe tine însuși ca pe o ființă ignorantă și posesoare a unei karme negative, prinsă în naștere și moarte, mereu afundându-se și mereu rătăcind în lumea transmigrației de nenumărate kalpa și neavând nici o condiție prin care ar putea ajunge la Eliberare”* – atunci refugiați-vă imediat în Buddha Amida și lăsați-i lui toată povara karmei voastre negative. Doar în acest fel, lotusul Iluminării va putea înflori în nămolul unor ființe precum noi înșine, un loc nebănuț de cei prea preocupați de „realizările” lor, însă ușor de atins de lumina fără de opreliști a lui Tathagata.

Credința e simplă, nimic special

Am observat că unii practicanți din alte tradiții ori cu experiență în diferite școli buddhiste, care mai discută cu mine despre Jodo Shinshu, percep shinjinul (credința în Buddha Amida) ca pe o stare anume, cumva specială, care trebuie atinsă. Probabil că această tendință provine din practicile cu care sunt deja obișnuiți în școala din care fac parte, unde trebuie atinsă cutare sau cutare lucru, simțit sau vizualizat ceva anume, etc.

Însă shinjinul este diferit. Nu presupune nici o stare specială a minții, nimic deosebit de simțit sau experimentat, ci este pur și simplu a te încrede în Buddha Amida. Mă bazez pe Buddha Amida pentru atingerea Buddhității (Iluminării supreme) în Tărâmul său Pur.

Nici o stare specială nu este necesară, deși adeptul poate avea un sentiment de ușurare, ca și cum i s-ar lua o povară de pe umeri, în sensul că nu mai este nevoit să se bazeze pe el însuși pentru a deveni un Buddha. Povara propriei eliberări este cărată de Buddha numit Amida, de Cel ce deja a parcurs tot drumul înaintea lui și pentru el.

Poți fi bucuros atunci când te încrezi pentru prima oară în Amida însă asta nu înseamnă că oră de oră, clipă de clipă, te vei gândi la Amida sau vei experimenta o bucurie perpetuă. Viața noastră este în așa fel încât putem fi mai întotdeauna doborâți de probleme și griji zilnice. Este ok, pur și simplu este ok să fim așa. Nu trebuie să țopăim de bucurie mereu pentru că suntem salvați de Amida, însă cu toate acestea, salvarea lui Amida este prezentă, la fel cum este și simpla credință în el.

După primul moment în care experimentezi credința în Buddha Amida, aceasta devine precum o respirație, în sensul că nu o simți mereu datorită vieții zilnice de om neiluminat, însă ea rămâne acolo, prezentă în inima ta. Ați observat că nu întotdeauna devenim conștienți de faptul că respirăm, dar asta nu înseamnă că respirația nu mai există, altfel am muri. Însă uneori, în prospețimea unei dimineți sau în aerul curat de munte ori în clipele grele de efort sau probleme

de sănătate, percepem din nou respirația. La fel, suntem îngropați până la gât în problemele cotidiene și uităm Dharma, însă apoi ne amintim și iar recităm nembutsu, aducându-ne aminte de Buddha Amida în care avem credință și care ne salvează din naștere și moarte.

Pe calea Jodo Shinshu suntem relaxați, deoarece nu avem nevoie de stări speciale ale minții, nu trebuie să fim altfel decât suntem în viața de zi cu zi, adică prinși mereu în atașamente de tot felul, nu trebuie să fim înțelepți.... pe scurt, nu trebuie să fim decât exact așa cum suntem. Iar Amida face TOTUL.

Noi însă ce facem, ne-am putea întreba.
Nimic!

Și ce ar putea de fapt, niște oameni obișnuiți ca noi, să facem cu adevărat în afară de a ne încrede în el și a recita Numele lui? Iar această recitare este expresia credinței.

Refugierea în Amida, credința în Amida, recitarea Numelui său are efect nu datorită nouă, adică vreunei stări speciale pe care o aducem cu noi, ci datorită lui Amida. Credința în Amida este credința în Amida, nu credința în noi înșine. Este credința în Altul, în Cel ce este deja Buddha și care a promis că va salva toți distrușii, terminații, incapabilii, oamenii obișnuiți și fără nici un merit.

Repet, nu vă gândiți la ceva special în ceea ce privește credința. Să nu aveți senzația că ceva trebuie să se întâmple cu voi după ce vă încredeți în Amida, spre exemplu, faptul că veți fi mai calmi, mai buni, mai înțelepți, etc. Jodo Shinshu nu este pentru cei care au astfel de așteptări.

Cineva îmi spunea că nu are somn și face eforturi să atingă shinjin. I-am zis: „relaxează-te, shinjinul este doar a te baza pe Amida; nu te stresa, încrede-te în Amida. Renunță la ideea că trebuie să simți ori să crezi ceva special.”

La urma urmei, suntem oameni obișnuiți, ce naiba tot vrem să simțim special? Este aiurea să umblăm după ori să așteptăm ceva special. Shinjinul, cel mai important lucru în Jodo Shinshu, este doar a te baza exclusiv pe Amida în atingerea propriei Iluminări.

În momentul morții și al nașterii în Tărâmul Pur ori sfera de influență a lui Amida, veți deveni și voi Buddhași, însă până atunci, relaxați-vă și rămâneți așa cum sunteți – adică oameni obișnuiți. Totul este ok.

Nembutsul credinței și al recunoștinței

Vorbim adeseori în tradiția noastră despre nembutsu ca fiind expresia recunoștinței pentru faptul că suntem asigurați de nașterea în Tărâmul Pur.

Este corect iar Maestrul Rennyō a accentuat în mod special acest aspect în Scrisorile sale pentru a preveni înțelegerea greșită conform căreia nembutsu ar fi o altă practică bazată pe puterea personală, spre exemplu, cu cât mai des ori mai bine recităm Numele, cu atât mai multe șanse avem să ne naștem în Tărâmul Pur.

Însă în același timp cu exprimarea recunoștinței, nembutsu este și expresia credinței, acest lucru Maestrul Rennyō explicându-l în cuvinte de genul: „*recitarea numelui ce apare din credința adevărată*” în Rennyō Shonin Goichidaiki Kikigaki.

Ambele aspecte, nembutsu ca expresie a recunoștinței și nembutsu ca expresie a credinței apar atât în textele lui Rennyō cât și ale lui Shinran.

„*Namo*” din „*Namo Amida Butsu,*” înseamnă „*omagiu/slavă lui*”, ceea ce exprimă recunoștința, dar și „*mă refugiez în*”, ceea ce exprimă credința (shinjin).

Este logic faptul că din moment ce cred în Buddha Amida, fiind convins că Legământul său Principal este adevărat și demn de încredere, voi simți și recunoștință. Acesta este motivul pentru care întotdeauna explic nembutsu ca expresia naturală a credinței și recunoștinței.

Este natural pentru că nu este impus de voința sau puterea mea și nici creat de mine însumi. Este natural pentru că în realitate atât credința (shinjin), cât și rostirea numelui (nembutsu) vin de la Amida⁴⁶.

Este chemarea mamei noastre, Amida Buddha, căreia noi, copiii ei pierduți pe străzile periculoase ale samsarei, îi răspundem imediat. Datorită puterii de chemare a mamei și a iubirii ei, copilul este capabil să răspundă: *Namo Amida Bu, Namō Amida Bu.*

⁴⁶ Vezi și capitolul „Credința și nembutsu nu sunt creația noastră” din această carte.

Există însă și o altă problemă în legătură cu nembutsu care dă unora dureri de cap.

Câteodată spunem nembutsu mai des iar altă dată mai rar. Nu există însă nici o problemă. Nu vă faceți griji. Numărul nu este important.

Credința nu crește sau descrește pentru că recităm Numele mai mult sau mai puțin, la fel cum recunoștința pentru mama noastră fizică nu crește sau descrește pentru că spunem „te iubesc, mulțumesc pentru tot” mai des ori mai rar.

Recunoștința și credința în mama ta este acolo, în inima ta, indiferent de câte ori o exprimi verbal sau mental.

Dacă îmi permiteți o altă comparație pe care am mai folosit-o odată – nu întotdeauna suntem conștienți de respirație, însă asta nu înseamnă că ea nu există. Uneori o simțim mai bine când, spre exemplu, suntem fascinați de aerul curat al muntelui sau al unei dimineți frumoase, în timp ce alteori suntem prea grăbiți și ocupați în viața de fiecare zi pentru a ne concentra asupra ei.

Dar respirația este și a fost mereu acolo, de când te-ai născut, fiind parte din tine, doar că nu o exprimi conștient în fiecare minut.

Același lucru este valabil și în cazul credinței și al recitării Numelui. Credința este acolo, în interiorul tău, din clipa în care te-ai refugiat pentru prima oară în Amida și ai renăscut ca un om credincios. Indiferent ce faci în viața de fiecare zi: mânânci, dormi, te duci la wc, ești cu iubita sau iubitul tău, ești fericit sau trist, treaz sau beat, credința este acolo și nu poate fi distrusă (odată ce a fost primită) de nimic, nici măcar de cele mai grele patimi ale tale. Din când în când exprimi verbal sau în minte această credință și recunoștință față de Amida, spunând: Namo Amida Bu, Namo Amida Bu ...

Așadar, nu îți face griji pentru nimic, relaxează-te și recită nembutsul credinței și al recunoștinței de câte ori vrei. Amida nu ține evidența rostirilor tale.

Cele trei Legăminte ale salvării în buddhismul Jodo Shinshu

Vorbind la modul general, practicile predate de Buddha Shakyamuni pot fi clasificate în două grupe:

1. practici meditative
2. practici non-meditative

Practicile meditative includ diferite tipuri de meditații și vizualizări întâlnite în toate școlile de buddhism de la Theravada și Mahayana, până la Vajrayana esoterică.

Practicile non-meditative presupun recitarea sutrelor, respectarea preceptelor, abținerea de la rău și îndeplinirea diferitelor fapte bune, etc.

Despre amândouă tipurile de practici se spune că dau naștere la merite sau energie karmică pozitivă care îl ajută pe practicant să atingă nașteri ori stări spirituale avansate. Meritele pot fi transferate sau direcționate de practicant spre diferite scopuri, inclusiv viitoarea sa Iluminare.

Însă Shinran se situează pe o poziție complet diferită, în conformitate cu care, fiind neiluminați sau ne-Buddha, nu putem avea merite adevărate. Aceasta este în mod special valabil în ultima epocă Dharma în care trăim acum. Numai un Buddha, în special Amida Buddha, pot avea adevărate virtuți, de aceea el a considerat că transferul de merit de la practicant spre atingerea Iluminării este inutil, menționând că de fapt, acest transfer are loc numai de la Amida către cei care au credință în el.

Așadar, este foarte important să abandonăm orice gând legat de merite sau virtuți personale și în loc de asta, să ne bazăm exclusiv pe Puterea salvatoare a lui Buddha Amida. Această încredere este descrisă în al Optsprezecelea Legământ, numit Legământul Principal. În el, Amida promite:

„Dacă după ce voi atinge Buddhitatea, ființele sensibile din cele zece direcții care se încred în mine cu o minte sinceră și aspiră să se

nască în Tărâmul meu, rostind Numele (Namo Amida Butsu) meu chiar și numai de zece ori, nu se vor naște acolo, fie ca eu să nu ating cea mai înaltă Iluminare.”

Toate ființele care se încred în Amida, vor să se nască în Tărâmul său Pur și rostesc Numele lui, se vor naște acolo. Nimic altceva nu mai este necesar. Nici o mențiune legată de merite sau ceva pe care practicantul ar trebui să îl adauge la puterea lui Amida. Doar aspirați să vă nașteți în Tărâmul Pur, încredeți-vă în Amida și recitați Numele lui. Aceste trei aspecte: 1. dorința de a se naște în Tărâmul Pur, 2. credința și 3. rostirea Numelui, sunt de fapt, trei manifestări ale aceluiași lucru – shinjin sau credința. Asta pentru că nu poate exista vre-o dorință de a se naște în Tărâmul Pur sau o rostire a Numelui dacă adeptul nu crede în existența lui Buddha Amida și în capacitatea acestuia de a ne face să ne naștem acolo. În consecință, dorim să mergem în Tărâmul Pur și rostim Numele lui Amida pentru că ne încredem în puterea lui de a realiza Nașterea noastră.

Namo Amida Butsu înseamnă „mă refugiez în Buddha Amida” iar a te refugia înseamnă a avea credință. Rostirea Numelui (nembutsu) este expresia naturală a credinței și este identică cu aceasta. Nu poate exista un nembutsu autentic fără credință. Așa stau lucrurile cu al Optsprezecelea Legământ.

Și totuși, nu toți practicantii sunt capabili să renunțe definitiv la atașamentul față de puterea personală în atingerea nașterii în Tărâmul Pur. Ei nu se pot baza exclusiv pe Amida ci au senzația că există încă ceva ce ar trebui adăugat la Puterea lui pentru a merita să se nască în Tărâmul Pur. Astfel, rămân atașați de ideea de merit chiar dacă se bazează în același timp pe Amida. Acest gen de credință, amestecată cu încrederea în propriile merite și în puterea personală, nu rezonază cu al Optsprezecelea Legământ, însă nici acești oameni nu sunt abandonți de Amida.

În mod special pentru cei incapabili de a se baza exclusiv pe el, însă doresc să se nască în Tărâmul lui Pur, Amida a creat al Nouăsprezecelea și al Douăzecelea Legământ:

(19) Dacă, după ce voi atinge Buddheitatea, ființele sensibile din tărâmurile celor zece direcții, care aspiră să atingă Iluminarea, îndeplinesc diferite fapte merituose și își doresc sincer să se nască în tărâmul meu, nu mă vor vedea în momentul morții, apărând înaintea lor înconjurat de o mulțime de înțelepți, fie ca eu să nu ating perfecta Iluminare.

(20) Dacă, după ce voi atinge Buddheitatea, ființele sensibile din tărâmurile celor zece direcții, care auzindu-mi Numele, își concentrează gândurile asupra tărâmului meu, plantează rădăcinile virtuții și își transferă cu sinceritate meritele către el, cu dorința de a se naște acolo, nu li se va împlini această aspirație, fie ca eu să nu ating perfecta Iluminare.

Amida afirmă în al Nouăsprezecelea Legământ că cei care fac fapte merituose pentru a atinge Nașterea îl vor vedea în momentul morții înconjurat de mulți înțelepți, primindu-i în Tărâmul Pur. Faptele merituose reprezintă îndeplinirea diferitelor tipuri de practici meditative și non-meditative. Spre exemplu, ori de câte ori practică o vizualizare a lui Amida în conformitate cu Sutra Contemplației, când încearcă să respecte preceptele, fac o faptă bună precum salvarea vieții, abținerea de la carne, etc, cred că asta îi va ajuta să se nască în Tărâmul Pur și că pot transfera meritele acumulate în urma acestor practici (meditative sau non-meditative) către viitoarea naștere acolo.

De obicei, adepții altor școli practică meditația sau respectă preceptele pentru a deveni Buddha în această viață, asemenea lui Shakyamuni, însă cei care se încred în al Nouăsprezecelea Legământ schimbă direcția (scopul) acestor practici meditative sau non-meditative către a deveni un Buddha în Tărâmul Pur al lui Amida. Aceasta este diferența dintre ei și alți buddhiști, care îi face să intre în influența și călăuzirea lui Buddha Amida.

Adepții celui de al Douăzecelea Legământ fac un pas înainte în Lumina lui Buddha Amida. Ei nu se opresc la practici meditative sau

non-meditative, ci dintre toate practicile aleg una singură – rostirea Numelui lui Amida.

Expresia „auzindu-mi Numele” din acest Legământ înseamnă că devin conștienți de Numele lui Amida și îl rostesc mental și verbal.

Concentrarea gândurilor asupra Tărâmului Pur și dorința de a se naște acolo se face acum prin recitarea Numelui. În Mica Sutră despre Buddha Amida (Amida-kyo), recitarea Numelui este numită rădăcina tuturor virtuților, deoarece dintre toate practicile buddhiste recomandate de Shakyamuni, recitarea Numelui este supremă. Așadar, „a planta rădăcinile virtuților” menționată în al Douăzecelea Legământ înseamnă a recita exclusiv Numele lui Amida, a alege dintre toate practicile numai pe aceasta.

Asemenea celor ce urmează al Nouăsprezecelea Legământ, adepții celui de al Douăzecelea nu sunt liberi de îndoială, în sensul că nu se bazează exclusiv pe Puterea lui Amida pentru a se naște în Tărâmul Pur ci cred că această recitare a Numelui este o virtute personală și o practică ce depinde de capacitățile lor pentru a fi îndeplinită corect. De aceea, transferă meritele pe care cred că le-au acumulat printr-o bună recitare către nașterea în Tărâmul Pur. Ei încă depind de puterea lor personală iar credința nu este una absolută.

Observăm din aceste două legăminte, al Nouăsprezecelea și al Douăzecelea, că cei care practică în conformitate cu ele se nasc de asemenea în Tărâmul Pur și scapă definitiv din naștere și moarte. Amida încheie în mod special formularea legămintelor cu promisiunea că cei care îndeplinesc cerințele lor se vor naște cu siguranță în Tărâmul Pur, în caz contrar el nemeritând să fie numit Buddha – *„fie ca eu să nu ating perfecta Iluminare.”*

Dar dacă citim Sutra Contemplației vedem că printre cei care se nasc în Tărâmul Pur transferându-și meritele acolo, există diferite grade. Nu toți sunt egali. Cu cât mai multe virtuți, cu atât mai bun este locul ocupat în Tărâmul Pur, de la *„cel mai înalt nivel al celui mai mare grad”*, până la *„nivelul cel mai de jos al celui mai mic grad.”*

Însă nici o mențiune de acest gen nu se face despre cei ce intră în Tărâmul Pur prin credință (shinjin), în conformitate cu al Optsprezecelea Legământ. Astfel, respectivele nivele sunt, în viziunea Maestrului Honen, doar o învățătură provizorie dată de Shakyamuni pentru a nu-i descuraja pe cei care aspiră la nașterea în Tărâmul Pur dar sunt încă foarte atașați de ideea de merit personal.

De ce însă adepții născuți în Tărâmul Pur prin credință nu sunt menționați în nici una din aceste categorii?

Shinran a explicat faptul că aceștia devin Buddhași imediat ce se nasc în Tărâmul Pur iar pentru un Buddha nu există categorii în care ar putea fi clasificați. Din contră, cei născuți în Tărâmul Pur prin porțile celui de al Nouăsprezecelea și al Douăzecelea Legământ nu devin imediat Buddhași, ci datorită agățării de puterea personală continuă să rămână într-o stare neiluminată a minții până când își depășesc îndoielile și atașamentele față de așa zisele lor merite și virtuți și se încred total în Puterea lui Buddha Amida.

Legământul al Optsprezecelea este legământul intrării directe în adevăratul Tărâm Pur, în timp ce al Nouăsprezecelea și al Douăzecelea sunt legăminte ale intrării indirecte. Gândiți-vă la o casă cu trei intrări. O ușă este intrarea principală care duce direct la proprietar și în prezența sa deveniți asemenea lui (un Buddha care se împărtășește din activitatea lui Amida), în timp ce a doua și a treia ușă duce la o anticameră unde trebuie să stați o vreme până când vă este permis accesul.

Această anticameră a Iluminării perfecte în Tărâmul Pur al lui Amida este numită în textele sacre zona de graniță a Tărâmului Pur sau tărâmul indolenței și al mândriei, castelul îndoielii, palatul matcă, etc. Nașterea acolo nu este o pedeapsă, ci mai degrabă practicantii se țin pe ei înșiși în acea zonă prin propriile îndoieli și atașamente față de puterea personală⁴⁷.

⁴⁷ Pentru o mai bună înțelegere a nașterii în zona de graniță a Tărâmului Pur, vezi capitolul „Comentariu la capitolul Șaptesprezece din Tannisho – nașterea în zona de graniță” din lucrarea mea „Calea acceptării – comentariu la Tannisho”, apărută

Legămintele Optsprezece, Nouăsprezece și Douăzeci sunt cele trei legăminte ale salvării ce oferă eliberarea din naștere și moarte tuturor ființelor care se bazează exclusiv sau parțial pe Buddha Amida, au credință absolută ori încă se mai agață de așa zisa lor putere sau de meritele personale, însă își doresc să se nască în Tărâmul Pur. Pentru că aceste legăminte și în mod special al Optsprezecelea sunt menționate în Marea Sutră despre Buddha Amida, Shinran a considerat propovăduirea acesteia ca fiind principalul scop al apariției lui Buddha Shakyamuni în lume, în timp ce Sutra Contemplației, unde sunt menționate vizualizarea lui Amida, transferul de merite și cele nouă grade de aspiranți și Mica Sutră despre Amida (Amida-kyo) în care numai recitarea Numelui este încurajată ca rădăcină a tuturor virtuților, sunt metode provizorii pentru cei care nu se pot încă baza exclusiv pe Buddha Amida.

Mulți oameni trec prin aceste trei legăminte ale salvării conștient sau inconștient în practica lor. Câți dintre noi nu am avut o perioadă când am practicat diferite metode buddhiste pentru a deveni un Buddha în această viață după ce am abandonat alte căi religioase sau nu am avut nici o religie. Apoi am auzit de Tărâmul Pur al lui Amida și am încetat să aspirăm la atingerea Iluminării în această viață, dorindu-ne să ne naștem acolo. Și totuși, îndoiindu-ne că nașterea în Tărâmul Pur este atât de ușor de obținut am simțit că trebuie să facem ceva pentru a o merita. Așadar, am continuat să urmărim diferite practici pentru a ne simți cât de cât mai buni și merituoși.

Apoi, auzind că nembutsu este marea practică între toate practicile buddhiste și rădăcina tuturor virtuților, am început să îl recităm, însă tot am simțit că parcă este prea ușor, așa că din nou agațarea față de puterea personală a continuat să ne țină prizonieri ai îndoielilor.

În sfârșit, după ce am ascultat învățătura din nou și din nou, conștientizând adevăratele noastre capacități și Compasiunea lui Amida, am realizat că acest Buddha este asemenea unei mame pentru

în 2010 și tipărită de Corporate Body of Buddha Educational Foundation din Taiwan.

noi și ca orice mamă își va salva copii din diverse pericole fără să mai aștepte până când aceștia devin perfecți. Așa că, pentru prima oară am auzit cu adevărat al Optsprezecelea Legământ în care nu este menționată nici o capacitate sau virtute specială pentru a ne naște în Tărâmul Pur și am primit credința.

De atunci, Numele pe care continuăm și acum să îl rostim nu a mai fost nembutsul bazat pe puterea personală, ci nembutsul credinței și al recunoștinței.

Prin acest nembutsu intrăm direct în prezența lui Amida, Maestrul Tărâmului Pur, unde devenim la rândul nostru Buddhași, alăturându-ne pentru totdeauna lucrării lui de a salva toate ființele.

„Indiferent că mergeți, că stați așezați sau întinși”

În ceea ce privește faptul că gândurile și tendințele voastre negative nu dispar nici înainte și nici după atingerea inimii încrezătoare ...

Nu vă faceți probleme din cauza lor. Compasiunea lui Amida nu are nimic de-a face cu ele. De aceea, Maestrul Rennyō spune că această karmă negativă a ființelor este ca și inexistentă, în sensul că nu va împiedica nașterea noastră în Tărâmul Pur. Acesta este de asemenea și înțelesul lui „*atingem Buddhitatea fără să distrugem patimile oarbe.*”

Dacă vă apar în minte gânduri negative, lăsați-le să treacă. Nu stă în puterea voastră să le opriți și nici nu are rost să încercați. E posibil ca astfel de încercări să ducă la probleme psihice grave. Observați-le și lăsați-le să treacă. Ele sunt karma voastră, tendințele voastre karmice conștiente sau inconștiente. Spun „ale voastre” pentru că sunteți atașați de ele, vă identificați cu ele și urmăriți să le împliniți, însă în realitate ele sunt asemenea norilor de pe cer. Nu aparțin nimănui, nu vin de nicăieri și nu se duc nicăieri. Așadar, lăsați-le în pace, nu este nevoie să insistați asupra lor, să încercați să le modificați. Doar bazați-vă pe Amida și spuneți nembutsu. Dacă treceți prin momente bune, spuneți nembutsu și lăsați-le să vină și să plece iar dacă treceți prin momente rele, de asemenea spuneți nembutsu și lăsați-le să vină și să treacă. Întotdeauna ni se va întâmpla câte ceva. Nu încercați să spuneți nembutsu doar atunci când vă simțiți rău sau atunci când vă simțiți bine. Refugiați-vă în Amida oricând și spuneți nembutsu, indiferent de starea în care vă aflați. Acesta poate fi unul din înțelesurile lui „indiferent că mergeți, că stați așezați sau întinși.” Închei acest articol cu o poezie de Senmyō Wajo:

„Când ești singur și rănit, recită Namo Amida Bu.

Când te simți cel mai singur om din lume și ești deprimat, recită iarăși Namo Amida Bu.

Namo Amida Bu este pentru acest om ignorant și plin de dorințe oarbe.

Când lucrurile sunt așa cum trebuie, nici bune nici rele, Namu Amida Bu.

Namu Amida Bu nu este recitat pentru urechile celorlalți, ci este o chemare dintre părinte și copil.

Aud Namu Amida Bu cu urechile mele,

Namu Amida Bu, răspund cu vocea și inima mea,

Namu Amida Bu, recită chiar și numai de zece ori și dormi în pace!

Dacă se întâmplă să mori dintr-o dată, oriunde și oricând, te afli acasă în Tărâmul Pur al Iluminării.

Către toate ființele, treziți-vă către Namu Amida Butsu și bucurați-vă!”

Am fost un „bun buddhist”

Mulți practicanți buddhiști sunt precum aceia care se holbează într-una la soare, dar au corpul scufundat până la gât în căcat.

Aici, soarele reprezintă idealul, Buddhitatea sau Iluminarea ce trebuie atinsă prin puterea personală. Acest ideal este, bineînțeles, unul deosebit iar practicantului îi place întotdeauna să se uite la el și să se desfete cu multe cuvinte speciale despre Iluminare, vid, natura de Buddha, Nirvana, etc. Groapa cu rahat reprezintă însă, adevărata sa realitate de aici și acum, limitele, atașamentele, precum și adâncă lui karmă negativă ce îi acoperă mintea și corpul ...

Și totuși, lui îi place să viseze la Iluminare, uneori chiar se gândește că aceasta este ceva posibil de atins în chiar această viață, până la urmă cu toții avem, în esență, natura de Buddha, nu-i așa? Iar acest vis continuă timp de 20, 30, 40 de ani, până când în cele din urmă, ajunge să moară ca un om obișnuit și neiluminat, ducându-se în viitoarea naștere cu toată karma, atașamentele și așa numitele „merite și virtuți” pe care crede că le-a acumulat în această viață.

Mă întâlnesc adeseori cu oameni care vorbesc într-una despre faptul că avem cu toții natura de Buddha ori că Divinul se află în fiecare și din cauza asta nu avem nimic altceva de făcut decât să realizăm acest adevăr în mintea noastră. Mereu cei ce vorbesc despre astfel de lucruri sunt plini de citate înțelepte din diferiți maeștri despre natura de Buddha, vid, etc. De obicei, acești oameni încearcă o mulțime de practici, mergând întotdeauna încolo și înapoi, nefiind niciodată pe deplin satisfăcuți de vre-o școală sau învățător. „Sunt încă în căutare”, spun ei, întotdeauna simțindu-se confortabil în această „căutare” a adevărului și a practicii autentice. Inșă, cred eu, dacă ar fi fost cu adevărat conștienți de inevitabilitatea propriei lor morți și impermanențe, următorul pas ar fi fost să se întrebe cu sinceritate, în ce stare a minții i-ar găsi moartea dacă nu ar veni mâine ci chiar astăzi, în această oră și secundă. Dacă și-ar fi pus lor înșile această întrebare, atunci ar fi simțit probabil mirosul rahatului în care

se află și s-ar trezi din visul plin de auto-satisfacție al cuvintelor frumoase despre Iluminare.

Eu însumi am fost un „bun” buddhist căruia îi plăcea să se holbeze la soare, până când conștientizarea propriei mele morți și impermanențe m-a lovit atât de puternic încât m-a trezit din visul plin de auto-satisfacție în care mă aflu. Deodată am devenit conștient nu numai de fragilitatea propriei vieti dar și de impermanența practicii mele bazate pe puterea personală. În acel moment am abandonat puterea personală și m-am refugiat în Amida. De atunci, nu mă mai pot înșela cu „realizările” mele spirituale.

Realizez că sunt asemenea unuia ce zace lipsit de speranță într-o prăpastie adâncă și întunecată, cu pereți drepți și alunecoși ce nu ar putea fi escaladați cu posibilitățile mele limitate. Un om bun mă vede și îmi aruncă o frânghie. Însă fiind atât de slăbit, nu mă pot cățăra pe ea, așa că omul cel bun îmi spune să mă leg de această frânghie groasă și să mă las ridicat de el afară din prăpastie. Îmi zice să nu îmi fie teamă, ci să am deplină încredere în el ... Imediat îi urmez indicațiile și sunt eliberat.

Această prăpastie în care zăceam fără de speranță este samsara (lumea nașterii și a morții), omul cel bun îl reprezintă pe Buddha Amida iar frânghia este Legământul său Principal prin care încearcă să mă ajute. Intenția sa nu este de a avea o conversație plăcută cu mine despre vid ori natura de Buddha și nici să mă încurajeze să escaladez pereții înalți și alunecoși, deoarece își dă seama că nu am puterea de a face asta. Singurul lui scop este de a mă salva imediat, fără nici o întârziere și în exact acest moment. El îmi spune: „Te rog, te implor, prinde această frânghie imediat, nu avem timp!” Frânghia respectivă este atât de bine adaptată încât nu trebuie decât să mă las purtat de ea, nefiind nevoie să mă cațăr eu însumi. Probabil știți cum arată acele tipuri de frânghii lansate din elicopter pentru a salva răniții din situații periculoase. Aceste frânghii sunt în așa fel făcute încât cei salvați sunt aduși imediat în siguranță și nu trebuie să se cațere ei înșiși.

Pe scurt, Jodo Shinshu poate fi descris în felul următor:

A auzi chemarea lui Amida înseamnă a accepta învățătura, adică intenția Legământului său Principal. A mă lăsa purtat de frânghia trimisă de el este shinjin (încrederea în Buddha Amida) și nembutsu. – „Da, mă bazez pe tine și sunt recunoscător pentru că mă salvezi.” A te încrede în Buddha Amida și a fi recunoscător este Namo Amida Butsu.

Nembutsu înainte de shinjin și înțelesul Puterii Celuilalt

Sunt multe metode prin care cineva devine deschis față de chemarea lui Amida iar cea mai accentuată în textele sacre este ascultarea învățaturii. Însă asta nu înseamnă că nu ar trebui să rostim nembutsu înainte de momentul când devenim liberi de orice îndoială. Din contră, să spunem nembutsu și înainte de shinjin, chiar dacă acesta nu este nembutsul credinței adevărate sau al Puterii Celuilalt – ci nembutsu provenind dintr-o minte îndoielnică. Plecăciunile înaintea imaginilor lui Amida, venerarea, rugăciunile către Amida pentru a ne ajuta să ne deschidem mintea și inima, aspirațiile, recitarea Numelui, ascultarea învățaturii, etc, toate își au efectele lor ajutătoare și pregătesc mintea și inima să devină deschise față de mesajul lui Amida până când, într-o zi, încrederea completă va apărea.

Credința deplină nu este ceva complicat, ci simpla încredere în Buddha Amida pentru nașterea în Tărâmul Pur și atingerea Buddhității.

Nu ar trebui să credem că este cine știe ce sentiment special. Doar o simplă încredere, nimic mai mult. Bonbu⁴⁸ nu pot să simtă ceva special nici înainte și nici după ce primesc shinjin (credința).

Apoi, cred că mulți oameni nu înțeleg cu adevărat ce înseamnă să te bazezi pe Puterea Celuilalt (Tariki). Spre exemplu, ei cred că asta presupune să respingi chiar și cel mai mic efort de a te îmbunătăți pe tine însuși. Însă, a te baza pe Puterea Celuilalt înseamnă că în ceea ce privește nașterea ta în Tărâmul Pur și atingerea Buddhității supreme te bazezi exclusiv pe Buddha Amida. Repet, în ceea ce privește nașterea ta în Tărâmul Pur și atingerea Buddhității, nu în alte aspecte ale vieții tale unde te poți baza pe puterea personală pentru a face diferite chestii.

În a încerca să respecti preceptele, tehnici de meditație, carieră, relații, etc, te poți baza pe tine însuși, pe propriile tale eforturi și totul

⁴⁸ Bonbu: ființe obișnuite și pline de patimi oarbe – noi înșine.

este ok, atât timp cât nu ai senzația că aceste lucruri ar adăuga ceva sau ar contribui într-un fel la nașterea în Târâmul Pur și atingerea Buddhității, care depind exclusiv de Amida.

Unii nu pot deveni deschiși față de Compasiunea lui Amida deoarece au senzația că pot atinge totul numai prin ei înșiși, în timp ce alții cred că sunt mult prea răi pentru a merita să fie salvați. Așa că se gândesc să adauge ceva la lucrarea lui Amida, când de fapt, nu este nimic de adăugat.

Compasiunea lui Amida ne salvează (conduce către Buddhitate) exact așa cum suntem, în timp ce noi încercăm să ne îmbunătățim comportamentul în viața de fiecare zi, însă această încercare nu are nimic de a face cu salvarea noastră, care este deja asigurată.

De asemenea, aceia care au primit shinjin (credița) și au senzația că fac anumite fapte bune, cred că ar trebui să se gândească la faptul că asta se datorează influenței lui Buddha Amida asupra lor. Eu unul spun mereu că dacă există ceva bun și adevărat în ceea ce fac, scriu sau predau, aceasta provine de la Amida iar ceea ce este rău vine din personalitatea mea neiluminată.

**Patru înțelegeri greșite despre nembutsu
(impermanență, karma rea/karma bună și una sau mai multe
rostiri)**

*-comentariu al unui fragment din „Esențialul credinței” de
Maestrul Seikaku-*

Cele patru înțelegeri greșite despre nembutsu, prezentate de Maestrul Seikaku în fragmentul ales de mine din „Esențialul credinței”, au ca punct de plecare viziunea falsă despre impermanență, karma rea, karma bună și una sau mai multe rostiri ale Numelui lui Buddha Amida.

Când vrem să înțelegem un obiect oarecare ne uităm la calitățile lui, la elementele care îl compun. Care sunt așadar, elementele și calitățile fundamentale ale vieții? Un corp și o minte supuse unui ciclu inexorabil al nașterii, creșterii, maturizării, decăderii și morții. Decăderii și morții ... în special acestea două trebuie să ne atragă atenția, la fel cum atunci când analizăm un obiect, anumite calități ies în mod special în evidență și îl definim în funcție de ele. În cazul vieții, impermanența este una din caracteristicile ei fundamentale. Ce putem face așadar, cu un obiect a cărui calitate fundamentală este impermanența? Care ne scapă întotdeauna printre degete și este atât de periculos încât atunci când este greșit înțeles și folosit dă naștere la suferință? Iată întrebarea fundamentală. Toți practicanții au analizat și vor analiza această viață cu aceeași seriozitate cu care Siddharta⁴⁹ a tratat întâlnirea cu un bătrân, un bolnav, un mort și un înțelept. Viața lui nu a mai putut fi la fel după aceste patru întâlniri. Viața celui care conștientizează adevărul impermanenței nu este una împărțită între momentul de acum și momentul morții, ci o viață în care momentul morții este trăit aici și acum, conștientizat aici și acum, în exact această secundă. Momentul convertirii mele a fost atunci când distanța dintre mine și moartea mea a fost redusă la zero. Până atunci, simțeam că am timp destul să practic meditația, să fiu înțelept, să citesc, etc. În momentul acela, însă, am simțit că nu mai am timp. Shinjinul (inima încrezătoare) meu a venit pe „patul de moarte.” De

⁴⁹ Siddharta Gautama a fost numele lui Shakyamuni înainte de a deveni Buddha.

aceea nembutsul de atunci continuă și acum, pentru că primul nembutsu a fost nembutsul unui muribund.

De ce însă, convertirea mea a fost de la o practică bazată pe puterea personală, către una bazată pe Puterea Celuilalt (Amida Buddha)? De ce nu către o alta „mai bună”, însă tot în cadrul puterii personale? Pentru că am simțit că nu mă mai pot încrede în mine însumi. Pentru că în momentul în care îți simți corpul fragil și ai înaintea ochilor cadavrul unui prieten sau al unei rude apropiate, nu mai faci paradă de capacitățile personale. În acel moment am simțit că nu mai pot fi un refugiu pentru mine însumi iar Amida a devenit singurul refugiu. De atunci continui să simt acest adevăr zi de zi. Nu numai perspectiva morții dar însăși viața mea personală este o permanentă aducere aminte a necesității de a scăpa de mine însumi în brațele lui Amida.

Maestrul Rennyō spunea: *„Învățătura Dharmei lui Buddha este învățătura non-egoului.”* În buddhism, învățătura non-egoului este legată adeseori de imaginea Bodhisattvașilor care nu se gândesc niciodată la ei înșiși ci sunt în permanență dedicați salvării tuturor ființelor. Nimic mai adevărat, însă acesta este numai un singur aspect. Cum am putea înțelege noi, oamenii ignoranți, învățătura despre non-ego? În ce formă o găsim accentuată în Jodo Shinshu?

Consider că a urma învățătura non-egoului înseamnă a abandona odată pentru totdeauna orice gând legat de meritele sau ne-meritele noastre și a nu include nici un calcul personal în ceea ce privește nașterea în Tărâmul Pur. Rennyō Shonin spunea:

„Când Credința este trezită în noi, nașterea în Tărâmul Pur este pe deplin stabilită. Rămâne în seama lui Amida să decidă dacă ne salvează după ce a distrus karma noastră negativă sau nu. Ar fi inutil în ceea ce ne privește să discutăm chestiuni legate de karma noastră rea. Ceea ce ar trebui să ne preocupe este că Amida îi salvează pe cei care se încred în el.”

Privesc cele două viziuni greșite, combătute de Seikaku, despre influența karmei rele sau karmei bune în actul ce duce la nașterea în Tărâmul Pur, în lumina acestor explicații ale lui Rennyō Shōnin. La fel ca și acesta, Seikaku demonstrează inutilitatea oricăror agățări de răul karmic sau binele karmic din trecut. A vorbi despre, ori a ne gândi la karma noastră înseamnă a fi orbiți de noi înșine și a nu îl vedea pe Buddha. Înseamnă a nu auzi învățătura ci zgomotele egoului personal. Pentru că ce este până la urmă practica noastră, a recitării cu credință a Numelui lui Buddha, dacă nu ieșirea din capcanele periculoase ale egoului care se crede centrul Universului și care în zadar ne minte că se zbate să se depășească pe el însuși și să atingă Nirvana prin propriile eforturi, când de fapt nu face decât să se întărească pe sine într-un mod subtil, punând și mai multe bariere între el și adevărata Iluminare. Oare cum ar putea egoul să se autoelimine bazându-se tot pe el însuși, oare cum s-ar putea face dintr-o cărămidă o oglinda doar prin lustruirea cărămizii? Acestea sunt întrebări fundamentale în Jodo Shinshu.

Apoi, a se îngrijora de câte ori trebuie să recite nembutsu este de asemenea inutil pentru cineva care se bazează pe Amida. Nu trebuie să devenim complicați ci să căutăm să înțelegem esențialul. Numele nu este separat de shinjin. Saichi spunea:

„Când cineva răcește, nu se poate abține să nu tușească. Eu am prins „guturaiul” Dharmei lui Buddha și nu mă mai pot opri să tușesc nembutsu.”

Nembutsul credinței nu apare înainte de Trezirea credinței tot așa cum tușitul nu provoacă guturai ci este o expresie, o manifestare a acestuia. Îmi place această explicație simplă despre legătura dintre shinjin și nembutsu. Este ușor să deducem de aici că numărul de recitări este neimportant; el poate fi mai mic sau mai mare, nu are importanță. Însă în mod cert, atunci când suntem răciți vom tuși de mai multe ori. Ar fi de-a dreptul stupid să considerăm că o răceală se manifestă doar printr-un singur tușit, chiar dacă ne-am dat seama de existența ei când am tușit prima oară. La fel, atunci când ne încredem

pentru prima oară în Amida, recităm nembutsu în mod spontan, ca expresie a credinței. Namo Amida Butsu – mă refugiez în Buddha Amida – este ceva cât se poate de natural. Apoi, din moment ce ne-am molipsit de shinjin, bineînțeles că vom mai simți nevoia să recităm nembutsu și altă dată. A te gândi „oare de câte ori ar trebui să tușescă un om răcit”, sau „de câte ori trebuie să spună un îndrăgostit „te iubesc””, nu este altceva decât a filosofa asupra răcelii și a iubirii. Înseamnă a o privi din afară. A sta pe margine și a privi la Legământul Principal, întrebându-te de câte ori trebuie să reciți nembutsu, înseamnă că încă nu te-ai „*agățat de manecile lui Amida*”, cum zice Rennyō.

Trebuie cu adevărat să ne lăsăm îmbrățișați de nembutsu, adică să ne bazăm pe Amida și să nu ne mai preocupăm de nimic altceva. Iar acest lucru să îl facem chiar azi, adică aici și acum, pe patul de moarte al zilei de azi, unde orice întrebare inutilă încetează iar nembutsu apare în mod spontan.

Cele opt conștiințe și credința în Buddha Amida

În buddhism se vorbește despre **Cele opt conștiințe** care iau naștere atunci când simțurile noastre intră în contact cu obiectele lor: 1) conștiința vederii, 2) conștiința auzului, 3) conștiința mirosului, 4) conștiința gustului, 5) conștiința atingerii, 6) conștiința minții, 7) conștiința (mintea) impură, 8) conștiința-depozit (alaya).

Înțelesul primelor cinci conștiințe este ușor de dedus așa că nu mai insist asupra lor.

Conștiința minții integrează percepțiile celor cinci simțuri în imagini concrete și ia decizii în ceea ce privește lumea exterioară.

Conștiința (mintea) impură este sursa agățării și deci a originii sentimentului de ego precum și a tuturor iluziilor care provin din a lua drept real ceea ce este doar aparent.

Conștiința alaya reprezintă locul unde sunt acumulate sub formă de karmă toate acțiunile și experiențele care iau naștere prin celelalte șapte conștiințe, în viața aceasta și în cele precedente, fiind singura care se transmite de la o naștere la alta. Această conștiință influențează la rândul ei lucrările celorlalte.

Purtăm această conștiință alaya în toate nașterile noastre. Ea conține semințele diferitelor tipuri de karmă, este conștiința depozit a tendințelor karmice habituale, în general dăunătoare, pe care le-am cultivat timp de nenumărați eoni. Forțele karmice ale conștiinței alaya pot fi cauza unei morți premature, boli neașteptate ori „ghinion” inexplicabil, dorințe puternice, aversiuni sau obsesii, datorită lor putem ajunge să facem lucruri pe care nu ar trebui nici măcar să ni le imaginăm, etc. Atât de puternică este influența conștiinței alaya...

Când Shinran spune în capitolul 13 din Tannisho: *„un om își poate dori să nu facă vre-un rău nimănui și totuși să sfârșească prin a*

omori o sută sau o mie de oameni,” se referă exact la influența karmei trecute înregistrată în conștiința alaya⁵⁰.

Iată două întrebări și răspunsuri în legătură cu această conștiință:

1. Cum poate fi anihilată influența acestei conștiințe în cazul nostru, al ființelor obișnuite?

Răspuns:

Numai prin nembutsul credinței în Buddha Amida.

2. Ce se întâmplă exact cu alaya după ce primim shinjin (credința în Buddha Amida)?

Răspuns:

După ce ne refugiem în Buddha Amida și primim shinjin, conștiința alaya precum și celelalte conștiințe există în continuare cât încă ne aflăm în acest trup, însă la sfârșitul vieții, odată cu nașterea în Tărâmul Pur al lui Amida, aceasta se topește în mod natural și este absorbită în natura de Buddha. Gândiți-vă la gheață și foc. Îndată ce gheața întâlnește focul (nașterea în Tărâmul Pur), devine apă (Buddhitate/Iluminare).

Așadar, nu mai putem vorbi despre alaya după ce devenim Buddhași în Tărâmul Pur. Aceasta încetează să mai existe.

Nu avem cum să purificăm alaya în timpul vieții, însă datorită influenței lui Amida aceasta devine lipsită de orice putere și nu ne mai poate însoți după moarte. Primind shinjin în timpul acestei vieți, rădăcinile karmei noastre conținute în alaya sunt tăiate și nu vor mai apărea niciodată. Este asemenea peștelui care se zvârcolește pe uscat după ce a fost scos din apă. Deși se mai mișcă o vreme, va muri cu siguranță în cel mai scurt timp.

Karma noastră depozitată în conștiința alaya este la fel. Poate continua să ne influențeze viața prezentă, dar nu mai este capabilă să

⁵⁰ Vezi comentariul meu asupra capitolului 13 din Tannisho, aflat în „Calea Acceptării – comentariu la Tannisho”, publicată în 2010 de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation.

ne însoțească în viața viitoare când devenim Buddhași prin nașterea în Tărâmul Pur.

Nici o altă practică religioasă, dinauntru sau din afara buddhismului, nu poate distruge semințele karmice ale conștiinței alaya atât de ușor ca metoda Jodo Shinshu. Asta pentru că în Jodo Shinshu devenim conectați la energia karmică iluminată a lui Buddha Amida care are grijă de toate aspectele legate de atingerea Buddhității, nelăsând în grija noastră această grea întreprindere.

Transferul de merit de la Buddha Amida către practicant

Maestrul Rennyō spunea într-una din Scrisorile sale:

„Atingerea inimii încrezătoare (shinjin) se găsește în înțelegerea celui de-Al Optsprezecelea Legământ. A înțelege acest Legământ înseamnă a înțelege ce înseamnă ‘Namo Amida Butsu’. Așa că, atunci când cineva se refugiază pentru prima oară în Amida, aceasta înseamnă ‚namo’ iar ‚aspirația și transferul virtuții” este de asemenea implicată. Asta înseamnă că Tathagata Amida își transferă virtuțile către noi, ființele ignorante. Despre acest lucru suntem învățați în Marea Sutră ca fiind ‘aducerea tuturor ființelor sensibile către atingerea virtuților’. Așadar, urmează că toată karma rea și patimile oarbe cărora le-am dat naștere din trecutul fără de început sunt complet distruse de către puterea de neconceput a Legământului. Astfel, ne aflăm în stadiul de non-retrogresiune ori stadiul celor cu adevărat stabiliți.”

În aceste cuvinte ale sale, Rennyō scoate în evidență un alt aspect important al învățăturii Jodo Shinshu – transferul de merit de la Buddha Amida către noi. În practicile bazate pe puterea personală ori în alte școli buddhiste, adeptul acumulează merite pe care le transferă către atingerea propriei sale Eliberări, însă pe Calea Puterii Celuilalt transferul de merit are loc între Buddha Amida și credincios. Acest transfer de merit este cel care îl face pe adept capabil să atingă nașterea în Tărâmul Pur și Nirvana.

Într-un imn se spune:

*„Când ființele sensibile ale acestei lumi a celor cinci pângăriri
Se încred în Legământul Principal,
Virtuți de nedescris, inexplicabile și de neconceput
Îi umplu pe acești practicanți.”*

Transferul de merit de la Buddha Amida către practicant este de două tipuri:

1) „transferul de merit al mersului înainte” (Oso-Eko) și

2) ”transferul de merit al întoarcerii înapoi” (Genso-Eko).

Primul înseamnă că Amida își transferă meritele sale către noi, făcându-ne astfel capabili să atingem Buddhitatea în Tărâmul Pur iar al doilea că cel care a devenit astfel un Buddha, împărtășindu-se din Iluminarea lui Amida, este făcut capabil să se întoarcă în această lume și să lucreze la salvarea tuturor ființelor.

Trezirea Minții Bodhi – aspirația de a atinge Buddhitatea pentru salvarea personală și a tuturor ființelor – este împlinită în Trezirea Credinței în Legământul Principal al lui Buddha Amida. Shan-tao spunea: „*Trezește-ți Minte Bodhi prin Compasiunea lui Amida*”, adică aspirați către Eliberarea voastră și a celorlalte ființe bazându-vă pe Compasiunea lui Amida (Legământul său Principal).

Așadar, Trezirea Minții Bodhi, cerința obligatorie în Mahayana a atingerii Eliberării supreme, apare în Jodo Shinshu sub forma inimii încrezătoare (shinjin).

Shinran spune în „Imnurile patriarhilor”:

*„Credința este Minte Unică;
Minte Unică este Minte precum diamantul;
Minte precum diamantul este Minte Bodhi;
Această minte este oferită nouă de Puterea Celuilalt.”*

Minte Unică reprezintă cauza Iluminării. Din moment ce aceasta este însăși Minte Bodhi, înseamnă că are două aspecte⁵¹:

*„A te refugia cu o Minte Unică
În Buddha al Luminii fără de opreliști care se răspândește în cele
zece direcții
Este minte care aspiră să devină Buddha;
Așa spune Vasubandhu, Maestrul Discursului⁵².”*

⁵¹ Cele două aspecte ale Minții Bodhi sunt a aspira la atingerea Buddhității pentru sine însuși și pentru ceilalți.

⁵² „Discurs despre Tărâmul Pur”, lucrare al cărui autor este Vasubandhu.

(Imnurile patriarhilor 17)

*„Mintea care aspiră să devină Buddha
Este mintea ce caută să salveze ființele sensibile;
Mintea care caută să salveze ființele sensibile
Este adevărata Credință oferită de Compasiunea lui Amida⁵³.”*
(Imnurile patriarhilor 18)

De asemenea, Shinran afirmă în „Imnurile epocilor Dharma”:

*„Shinjin, care este lucrarea de neconceput a puterii Legământului,
nu este altceva decât mintea care aspiră la Marea Iluminare.”*

⁵³ Vezi și capitolul „Credința și nembutsu nu sunt creația noastră.”

Nici o discriminare între bărbați și femei

Un cititor m-a întrebat odată dacă nu cumva al Treizeci și cincilea Legământ al lui Buddha Amida face discriminări între bărbați și femei. Am răspuns că nu și i-am explicat de ce. O parte din acele explicații vi le prezint și vouă aici.

În primul rând, iată al Treizeci și cincilea Legământ:

„Dacă, după ce voi atinge Buddheitatea, femeile din nesfârșitele și neștiutele tărâmurii ale Buddhașilor⁵⁴ care, auzind Numele meu se bucură întru credință, trezesc aspirația de a atinge Iluminarea și doresc să renunțe la feminitatea lor, se vor naște din nou după moarte ca femei, atunci fie ca eu să nu ating perfectă Iluminare.”

„Feminitatea”, la fel ca „masculinitatea” sunt doar forme limitate ale ființelor care sălășluiesc în samsara ori lumea iluziei și a suferinței. În realitate însă, natura noastră adevărată ori natura de Buddha nu este una feminină sau masculină, așa că, după nașterea în Tărâmul Pur al lui Amida unde atingem Buddheitatea supremă, renunțăm în mod natural la așa zisa masculinitate sau feminitate, în sensul că nu ne mai definim în funcție de ele, nu ne mai atașăm de ele. Prin nașterea în Tărâmul Pur devenim Buddhași și trecem dincolo de limitările femeilor sau bărbaților.

⁵⁴ „Nesfârșitele și neștiutele tărâmurii ale Buddhașilor” – se referă aici la orice zonă de existență. Se presupune că în fiecare lume există câte un Buddha care a propovăduit sau propovăduiește acolo Dharma. Spre exemplu, lumea noastră este considerată lumea lui Buddha Shakyamuni, pentru că aici acest Buddha este ultimul care a venit și a învârtit roata Dharmei.

Spre deosebire de aceste tărâmurii unde din când în când, câte un mare Buddha apare și învârtte roata Dharmei (propovăduiește învățătura/calea spre Eliberare), tărâmul lui Buddha Amida este unul iluminat, eliberat de suferință și iluzie. Nașterea acolo pentru cei cu credință (shinjin) duce instantaneu la atingerea Buddheității (Iluminării) supreme.

Acest Legământ nu este discriminativ ci arată că femeile sunt tratate egal de salvarea lui Buddha Amida, în contradicție cu unele afirmații cum că femeile ar avea mai puține șanse decât bărbații de a deveni Buddhași.

Observăm în Scrisorile Maestrului Rennyō, că acesta se adresează uneori în mod special femeilor, cu afirmații de genul:

„Toate femeile din epoca de azi ar trebui să se bazeze din toată inima lor pe Tathagata Amida. Chiar dacă credeți în orice altă învățătură trebuie să vă dați seama că în acest fel nu veți fi niciodată salvate în viața de după moarte...”

„Femeile care abandonează toate celelalte practici și se bazează din toată inima pe Buddha Amida, având credință în el și fiind convinse de eliberarea lor în viața de după moarte, se vor naște în tărâmul împlinirii al lui Amida zece din zece și o sută dintr-o sută. Să nu vă îndoiiți nici o clipă de acest lucru...”

„Femeile care rămân în viața laică să înțeleagă și să nu se îndoiască niciodată de faptul că aceia care, lăsând la o parte orice calcul personal se bazează cu sinceritate și fără nici o îndoială pe Buddha Amida, încredințându-se lui pentru eliberarea în viața de după moarte, vor fi cu toții salvați.”

„Către toate femeile, dacă vă pasă cu adevărat de viața de după moarte și vă întoarceți către Dharma lui Buddha cu devoțiune sinceră, nu trebuie să faceți altceva decât să vă încredeți în Tathagata Amida și, lăsând la o parte celelalte practici, să vă bazați din toată inima pe Amida, fiind complet sigure de eliberarea voastră în viața de după moarte. Atunci vă veți naște fără greș în tărâmul fericirii. Să nu vă îndoiiți niciodată de acest lucru.”

Toate aceste citate dovedesc la fel, că nu există nici o discriminare între bărbați și femei în ceea ce privește salvarea lui Amida și nașterea lor în Tărâmul Pur.

De asemenea, afirmații precum următoarele ne arată un alt fel de egalitate între bărbați și femei:

„Toți laicii, bărbați și femei, care trăiesc în epoca din urmă și cărora le lipsește înțelepciunea, să se bazeze din toată inima pe Buddha Amida, încredinându-se cu hotărâre lui Buddha pentru eliberarea lor, fără să se preocupe de alte lucruri. Oricât de adâncă și de grea ar fi karma lor negativă, Tathagata Amida îi salvează fără greș.”

„Bărbații și femeile care au o karmă puternic negativă [...] se încred cu sinceritate în Tathagata Amida, neținând seama de puternica lor karmă negativă ci lăsând-o în grija lui Amida și care își au inima stabilită în credință, vor atinge fără nici o îndoială nașterea în Tărâmul Pur, zece din zece și o sută dintr-o sută.”

Egalitatea pe care ultimele citate de mai sus o au în vedere este aceea dată de patimile oarbe și karma negativă. Altfel spus, karma negativă a bărbaților și femeilor este la fel de grea, nu una mai ușoară iar alta mai puțin ușoară. Suntem egali nu doar prin faptul că natura noastră ultimă, dincolo de formele exterioare de bărbați și femei, este natura de Buddha, ci mai ales prin mizeriile noastre. Probabil unele iluzii sunt specifice bărbaților iar altele femeilor, însă în esență ele sunt tot iluzii dătătoare de patimi oarbe și karma negativă. Mai pe românește spus, bărbații și femei sunt la fel de varză în ceea ce privește starea lor actuală și posibilitatea de a atinge Iluminarea sau Buddheitatea.

Fără Amida, suntem deopotrivă pierduți în samsara.

„Nimeni, bărbat sau femeie, nu va fi salvat vreodată dacă nu se încrede în Legământul Principal al lui Amida”, spune Shinran Shonin.

Mintea schimbătoare

*„Ce fel de stare a minții îți dorești ?
Chiar dacă atingi starea după care tânjești,
aceasta se va schimba din nou.
Nu te baza pe mintea care se schimbă neîncetat.”*
Zuiken Sensei

Impermanența este legea fundamentală a lumii în care trăim și a „realizărilor” noastre spirituale. Dacă credem în permanența acestei lumi, ne vom pierde în ea, în dorințele noastre despre ea. Dacă credem în permanența „realizărilor” spirituale bazate pe falsul ego, ne vom pierde în false iluminări. De aceea, în tradiția noastră, ne refugiem în Buddha Amida pentru a atinge Iluminarea în Tărâmul Pur.

Egoul nu se poate elibera de el însuși.

Discuție la dojo:

„aseară mă simțeam atât de rău încât îmi doream foarte mult să ajung cât mai repede în Tărâmul Pur”

Răspuns:

„Aseară îți doreai într-adevăr să te duci în Tărâmul Pur cât mai repede pentru că te simțai prost, însă astăzi, când ești bine, nu mai vrei să ajungi acolo prea curând. Cea care uneori vrea să ajungă mai repede sau mai târziu în Tărâmul Pur este mintea noastră schimbătoare și egoistă. Din fericire, însă, nașterea în Tărâmul Pur este lucrarea lui Amida iar nu propria acțiune. Nu putem să atingem Nașterea bazându-ne pe o astfel de minte care azi vrea iar mâine nu mai vrea să ajungă acolo. Tocmai pentru că avem o minte schimbătoare și plină de iluzii suntem salvați de Amida. Cei cărora le lipsesc semințele Buddhității și le este atât de greu să părăsească această casă arzând sunt exact cei avuți în vedere de Legământ.”

Credința și nembutsu nu sunt creația noastră

Motivul pentru care în sufletul unui adept nembutsu există atât credința în Legământul Principal cât și patimile și iluziile sale, este că această credință nu îi aparține. Iată un alt aspect important al învățaturii Jodo Shinshu. Se spune că într-o pădure de copaci Eranda⁵⁵ cresc numai copaci Eranda, iar nu faimoșii Chandana⁵⁶ frumos mirositori. Este un miracol dacă un Chandana crește într-o pădure de copaci Eranda. La fel, este un miracol ca shinjin sau credința în Buddha să apară în inima oamenilor. Cum se poate întâmpla ca din patimile omenești să ia naștere credința în Buddha? Răspunsul este că așa ceva este de-a dreptul imposibil, iar credința în Buddha nu este lucrarea oamenilor ci ceea ce Buddha plantează în noi. De aceea, shinjin sau inima încrezătoare este numită „credința fără rădăcini”, deoarece nu are rădăcini în mintea omului ci în Compasiunea lui Buddha.

La fel stau lucrurile și cu recitarea Numelui care este exprimarea credinței și a recunoștiinței. Totul vine de la Amida și se manifestă asemenea unui ecou în sufletele și pe buzele noastre, precum un copil ce răspunde cu încredere la chemarea mamei sale.

Mama își cheamă copilul, iar acesta răspunde imediat. Răspunsul copilului se datorează chemării mamei, iar nu puterii personale a copilului. În același mod, shinjin (inima încrezătoare) nu este creația noastră, ci răspunsul natural la chemarea lui Buddha Amida – Mama plină de Compasiune a tuturor ființelor. Datorită lui Amida ne încredem în Amida și recităm nembutsu. Numai pentru că mama trimite întotdeauna iubire necondiționată copilului său, acesta se poate încrede în ea. Credința copilului este de fapt, iubirea mamei care se manifestă în el. Mama este cea care hrănește copilul și îl face să crească. Un copil este nimic fără mama sa. Puterea iubirii ei îl face să crească iar nu puterea lui.

⁵⁵ Copaci din Asia care fac fructe otrăvitoare.

⁵⁶ Copaci cu fructe și flori frumos mirositoare.

Shinjin și nembutsu sunt ecoul – manifestat în noi, a chemării puternice a lui Amida. Când cineva se află la munte și strigă, va auzi automat un ecou. Dacă nu strigi, ecoul nu poate fi auzit. Dacă Amida nu ne-ar chema plin de Compasiune, nu ar avea cum să existe shinjin (credința) și nembutsu (recitarea Numelui).

Această importantă învățătură – shinjin și nembutsu vin de la Amida și nu sunt creația noastră – este foarte dificil de explicat în cuvinte. De fapt, se află dincolo de înțelegerea conceptuală. Folosesc în explicațiile mele unele imagini pentru a-i face pe cititori să înțeleagă un adevăr important – acela că nu există nimic pe care să îl putem numi „al nostru” sau „creația noastră”, în special shinjin și nembutsu. Nu știu dacă aceste imagini sunt cele mai bune. Folosiți-le dacă le considerați utile, pentru a abandona orice gânduri de merite personale în primirea shinjinului și a nașterii în Tărâmul Pur. Doar bazați-vă pe Buddha Amida și nu vă gândiți la nimic altceva. Nu întâmplător folosesc termenul „a primi” și nu „a atinge” atunci când mă refer la shinjin.

De ce unii sunt salvați de Amida iar alții nu?

*„Nici o inimă nu este departe de Amida,
Însă un bol acoperit nu poate reflecta luna.”*

Odată mi-a fost adresată următoarea întrebare:

„De ce unii sunt pregătiți pentru nembutsu iar alții nu? Și presupunând că nembutsu este oferit nouă de către Amida Buddha, așa cum spune Shinran, alege cumva Amida între aceia pe care dorește să îi salveze acum și cei pe care nu dorește să îi salveze încă?”

Răspuns:

Imaginează-ți că cineva te iubește necondiționat, însă ție nu-ți pasă. Iubirea acelei persoane se află întotdeauna cu tine, însă pentru că ești închis față de ea, nu o poți vedea sau simți.

Există de asemenea, o altă imagine sugestivă folosită de Maestrul Rennyō⁵⁷: luna se reflectă în orice bol plin cu apă, însă unele boluri sunt acoperite. Așadar, nu este vina lunii că imaginea ei nu se reflectă într-un bol închis. În același mod, poți deveni închis ori deschis față de mesajul Legământului Principal, deși Lumina (Compasiunea) lui Amida strălucește mereu asupra ta. Buddha Amida nu alege între aceia pe care dorește să îi salveze acum și cei pe care nu dorește să îi salveze încă, ci unii oameni pur și simplu nu sunt deschiși față de chemarea lui, în timp ce alții sunt.

Ne putem întreba: ce trebuie să facem pentru a primi shinjin (credința)?

Maestrul Rennyō a spus în Rennyō Shonin Goichidai Kikigaki:

⁵⁷ Se spune că Maestrul Zen Ikkyū i-a trimis următorul koan Maestrului Rennyō: „Amida nu are nici un fel de Compasiune din moment ce îi salvează numai pe aceia care îi rostesc Numele.”

Maestrul Rennyō i-a răspuns cu următorul poem:

*„Nici o inimă nu este departe de Amida,
Însă un bol acoperit nu poate reflecta luna.”*

„Indiferent că avem îndoieli, dacă ascultăm cu toată ființa noastră, vom primi shinjin datorită Marii Compasiuni. Învățătura buddhistă începe și se sfârșește cu această ascultare.”

Așadar, în tradiția noastră, ascultarea învățaturii este cea mai importantă practică. Trebuie să ascuți din nou și din nou până când într-o bună zi vei deveni deschis și vei primi shinjin. Cuvintele „*vom primi shinjin datorită Marii Compasiuni*” , arată că shinjinul (crediința) vine de la Amida, însă prima parte, „*dacă ascultăm cu toată ființa noastră*”, arată ce avem de făcut, dacă dorim să primim darul credinței de la Amida. Tokujo⁵⁸ a exprimat asta foarte frumos într-unul din poemele lui:

*„Descoperă-ți bolul,
pentru a primi ploaia Dharmei.*

*Atunci, credința și nembutsu
vor apărea în mod natural.”*

Dacă cineva nu ascultă profund învățătura, ci este plin de el însuși, nu poate primi shinjin și nembutsu (care este manifestarea naturală a shinjinului). Shinjin și nembutsu nu ne sunt impuse cu forța de către Buddha Amida, așadar dacă cineva nu arată nici un interes față de buddhism în general și în mod special față de învățătura Legământului Principal, nu are cum să primească shinjin.

Lucrurile sunt simple și totuși foarte profunde. Cred că nu ar trebui să ne complicăm mințile ci să ascultăm Dharma din nou și din nou, iar până la urmă, credința va apărea.

⁵⁸ Tokujo Jason Ranek, un prieten Dharma ce locuiește în Norvegia.

Cele zece avantaje în această viață ale unui adept nembutsu

Shinran Shonin vorbește despre următoarele zece avantaje pe care le are în această viață acela care rostește cu credință Numele lui Buddha Amida:

1. Protejat de ființe invizibile (myoshu goji)

Acesta se referă la protecția împotriva diferitelor influențe nefaste din partea unor forțe externe răuvoitoare.

Așadar, adeptul nembutsu nu are de ce să se teamă, spre exemplu, de magie, vrăjitorie sau spirite rele.

Shinran spune foarte clar în „Imnurile avantajelor din prezent”:

*„Când spunem Namō Amida Butsu,
Brahmā⁵⁹ și Indra⁶⁰ ne venerează;
Toți zeii binevoitori ai cerurilor
Ne protejează mereu, zi și noapte.*

*Când spunem Namō Amida Butsu,
Toți cei patru regi ai devașilor⁶¹
Ne protejează mereu, zi și noapte
Și nu lasă nici un spirit rău să se apropie.*

*Când spunem Namō Amida Butsu,
Zeița pământului numită Fermitate
Ne respectă și ne protejează mereu, zi și noapte,
Însoțindu-ne întotdeauna precum umbra noastră.*

*Când spunem Namō Amida Butsu,
Nanda, Upananda și toți ceilalți mari Naga,
Împreună cu nenumărații zei naga,
Ne respectă și ne protejează mereu, zi și noapte.*

⁵⁹ În hinduism îl reprezintă pe zeul creator, însă în buddhism el este stăpânul primului cer Dhyana din lumea formei.

⁶⁰ Este stăpânul Cerului celor treizeci și trei de zei (Trayas-trimsa).

⁶¹ Devașii sunt zeii ale căror domenii se află deasupra tărâmurilor omenești.

*Când spunem Namō Amida Butsu,
Yama, regele morților, ne respectă,
Și ofițerii care judecă ființele celor cinci stări ale existenței
Ne protejează întotdeauna, zi și noapte.*

*Când spunem Namō Amida Butsu,
Suntem protejați de mărețul rege al marașilor
Care locuiește în al șaselea cer;
Aceasta a jurat el că va face în prezența lui Buddha Shakyamuni.*

*Zei cerului și ai pământului
Pot fi cu toții numiți buni
Pentru că îl protejează mereu pe adeptul nembutsu.”*

De asemenea, sunt multe referiri asemănătoare în Kyogyoshinsho sau alte scrieri ale lui Shinran.

2. A avea virtuți supreme (shitoku gusoku)

Aceasta înseamnă că datorită credinței în Legământul Principal al lui Amida, primim meritele și virtuțile sale, care devin în acest fel ale noastre și ne fac să atingem nașterea în Tărâmul Pur:

*„Când ființele sensibile ale acestei lumi a celor cinci pângăriri
Se încred în Legământul Principal,
Virtuți inexplicabile și de nedescris
Îi umplu pe acei practicanți.”*

Shinran explică în lucrarea „Pasaje asupra celor două aspecte ale transferului virtuții lui Tathagata”:

„În ceea ce privește transferul virtuții prin Puterea Legământului Principal, acesta are două aspecte: transferul de merit al mersului înainte către Tărâmul Pur și transferul de merit al întoarcerii în această lume.”

Transferul de merit al mersului înainte înseamnă că, primind shinjin în timpul acestei vieți, intrăm în stadiul de non-retrogresiune și suntem asigurați de nașterea în Tărâmul Pur (în momentul morții), unde vom deveni imediat Buddhași⁶².

Transferul de merit al întoarcerii în această lume înseamnă că odată ce am devenit Buddhași în Tărâmul Pur ne întoarcem, sub diferite forme, pentru a ajuta toate ființele.

Ambele aspecte aparțin transferului de merit de la Buddha Amida către noi, pe care îl primim în forma shinjinului (creдинței) și nembutsului (rostirii Numelui).

De fapt, toate aceste zece avantaje prezentate în capitolul de față sunt manifestarea transferului de merite de la Amida către noi.

Iată o discuție pe această temă între mine și un alt practicant:

Întrebare:

„Când am simțit pentru prima oară recunoștința și am rostit nembutsu, Paul⁶³ mi-a scris:

‘El (Amida) nu numai că îți știe numele, dar ți-a și oferit propriul lui depozit de merite karmice infinite.’”

Acest „merit karmic” se aplică oare numai la ceea ce se întâmplă după moarte?

Răspuns:

În chiar momentul în care se trezește în tine credința, așa cum a spus Paul, ai și primit meritele karmice infinite ale lui Amida. Aceasta înseamnă că ai intrat în stadiul de non-retrogresiune în această viață⁶⁴ și ai devenit asigurat de nașterea în Tărâmul Pur exact așa cum ești. În acest fel, meritele karmice ale lui Amida acționează în această viață. Însă asta nu înseamnă că devii eliberat de orice suferință. Nu te poți aștepta să fii întotdeauna fericit în această lume

⁶² Vezi și al zecelea avantaj.

⁶³ Paul Roberts, discipolul lui Eiken Kobai Sensei și webmaster al site-ului www.shinugly.com.

⁶⁴ Vezi al zecelea avantaj.

deoarece mintea ta rămâne neiluminată până când mori și te naști în Tărâmul Pur.

Tu te întrebi de ce nu ești fericit aici și acum din moment ce ai shinjin, însă răspunsul este că nefericirea ta se datorează faptului că nu ești încă un Buddha. O minte neiluminată nu are cum să fie fericită, indiferent ce ar dobândi și ce fel de circumstanțe plăcute ar întâlni.

Din contră, poți experimenta fericire și beatitudine numai când te naști în Tărâmul Pur, deoarece atunci devi Iluminat. Numai o minte iluminată poate fi fericită.

Fericirea spre care tânjești este una condiționată de împlinirea anumitor dorințe sau necesități, însă fericirea obținută în mod natural în Tărâmul Pur provine din depășirea iluziilor și a oricărei forme de atașament. Este fericirea libertății absolute, imposibil de înțeles cu mintea de acum.

Jodo Shinshu nu este o cale prin care devi Buddha în viața aceasta, de aceea nu poți fi perfect liber și fericit aici. Numai un Buddha poate fi fericit în această lume, pentru că mintea lui este Iluminată, Trezită și Liberă. Oriunde merge, este liber și fericit.

Cu toate acestea, chiar mintea ta neiluminată este asigurată de nașterea în Tărâmul Pur – iată înțelesul acestui al doilea avantaj.

3. A avea răul transformat în bine (tenaku jyozen)

Datorită influenței lui Amida putem transforma o experiență neplăcută într-o șansă de a înțelege Dharma și viața așa cum este ea – produsul karmei noastre de acum și din trecutul îndepărtat. Nu înseamnă că nu vom mai avea probleme, evenimente urâte, lipsuri materiale, etc., ci că suntem în stare să le înțelegem ca efecte ale karmei personale, folosindu-le pentru a deveni conștienți că această lume este samsara, lumea suferinței, din care trebuie să evadăm odată pentru totdeauna prin credința în Amida.

Evenimentele proaste pot fi transformate în acest fel, prin lumina Dharmeii, în întâmplări folositoare pentru înțelegerea noastră.

De asemenea, acest avantaj se referă la faptul că imediat ce primim shinjin, karma noastră rea este tăiată și nu își mai poate planta semințele în altă viață. În același timp, primim karma pură a lui Amida. Răul nostru, karma noastră rea, se transformă în bine, în sensul că nu ne mai împiedică să devenim Buddhași odată ce viața aceasta se va sfârși. Indiferent ce rele karmice am fi înfăptuit sau mai înfăptuim datorită iluziilor și atașamentelor noastre, ele devin ca și inexistente odată cu primirea shinjinului. Însăși condiția de ființe obișnuite și posesoare ale unei karme negative ne face să fim în atenția Compasiunii nediscriminatoare a lui Amida.

4. Protejați de toți Buddhașii (shobutsu gonen)

Acest avantaj este de asemenea, legat de protecție, la fel ca primul. Se zice în „Imnurile avantajelor din prezent”:

*„Când spunem Namo Amida Butsu,
Avalokitesvara și Mahasthamaprapta,
Împreună cu toți bodhisattvașii nenumărați precum nisipurile
Gangelui
Ne însoțesc asemenea umbrei noastre.*

*Nenumărați Amida Buddha se află
În lumina lui Buddha al Luminii fără de opreliști;
Fiecare dintre acești Buddha ai transformării⁶⁵
Protejează pe cel care are shinjin.*

*Când spunem Namo Amida Butsu,
Nenumărații Buddha de-a lungul celor zece direcții,
Ne înconjoară de o sută de ori, de o mie de ori,
Se bucură și ne protejează.”*

⁶⁵ Manifestări ale lui Buddha Amida în funcție de specificul fiecărei ființe.

Protecția Buddhașilor poate fi înțeleasă nu numai în sensul explicat la primul avantaj, ci și că odată primit, shinjinul nu mai poate fi pierdut. De aceea, se spune în Tannisho:

„Cei care urmează căile non-buddhiste nu îi vor împiedica niciodată.”

Câți oameni de diferite orientări nu au încercat să mă convingă de faptul că datorită credinței mele voi ajunge în iad sau că cine știe ce alte chestii rele mi se vor întâmpla! Această încercare poate fi numită ofranda fricii, un „cadou” pervers și mizerabil pe care unii încearcă să îl ofere cu dărnicie persoanelor de orientări religioase diferite.

Bineînțeles că astfel de tentative au eșuat iar asta nu pentru că dețin vre-o putere superioară, ci datorită faptului că shinjinul meu nu este creația mea.

Nu întâmpător întâlnim în Jodo Shinshu expresia *„shinjinul cel tare precum diamantul.”* Ceea ce dă putere credinței noastre este originea ei – inima și mintea lui Buddha Amida. De aceea noi, adepții Jodo Shinshu, nu putem fi influențați de cei care urmează căile non-buddhiste.

Putem spune, de asemenea, că protecția tuturor Buddha înseamnă și că din momentul în care am primit shinjin, ne îndreptăm în siguranță către Buddhitate.

Toți Buddha sunt martori ai acestui fapt și laudă minunata lucrare salvatoare a lui Amida.

Iată o discuție pe tema protecției Buddhașilor:

Întrebare:

„Tot nu înțeleg cum cineva este protejat de acești diverși Buddha din moment ce karma sa rămâne aceeași de-a lungul întregii vieți.”

Răspuns:

În momentul în care te încrezi în Buddha Amida, rădăcina karmei tale este tăiată, în sensul că nu își mai poate planta semințele în altă

viață, însă în aceasta de acum vei continua să experimentezi efectele acțiunilor trecute (din alte vieți) sau ale celor îndeplinite până în momentul morții. Așadar, să nu facem confuzii și să credem că după ce primim shinjin ar trebui să fim întotdeauna fericiți ori să avem parte numai de circumstanțe favorabile.

Suntem protejați de renașterea în zonele neiluminate ale existenței, nici o ființă (vizibilă sau invizibilă) nu ne mai poate distruge credința sau devia către o cale nebuddhistă iar atingerea Buddhității în Tărâmul Pur este garantată – iată modalități prin care se manifestă acest avantaj al protecției tuturor Buddha.

5. Lăudat de toți Buddhași (shobutsu shyosan).

Toți Buddha îi laudă pe cei care se încred în Amida, privindu-i ca pe practicanți ce vor deveni ei înșiși Buddhași. Este minunat că am ajuns să ne încredem într-o învățătură atât de greu de acceptat în credință, după cum însuși Shakyamuni recunoaște. În Marea Sutră despre Buddha Amida el spune:

*„Cel care aude și nu uită această Dharma (a credinței în Amida),
Însă o vede, o respectă și se bucură în atingerea ei –
Acela este adevăratul meu însoțitor.”*

De asemenea, se spune în Sutra Contemplației:

„Să ști că cel ce rostește Numele lui Amida este un lotus printre oameni.”

Shinran Shonin a explicat într-una din Scrisorile sale:

*„Mai mult, al Șaptesprezecelea Legământ al lui Amida declară că nu va atinge perfectă Iluminare dacă cei ce rostesc Numele lui nu sunt lăudați de nenumărații Buddha din cele zece direcții. Pasajul care declară împlinirea acestui legământ spune:
,Astfel de oameni sunt lăudați de toți Buddha’.”*

6. Protejat de lumina spirituală a lui Buddha (shinko jogo)

Consider că acest avantaj este în strânsă legătură cu al patrulea.

Aici observăm că protecția este una spirituală. Ea înseamnă de asemenea, că Amida ne luminează întotdeauna, făcându-ne să înțelegem mai bine limitările noastre și evenimentele vieții așa cum sunt ele explicate de învățătura buddhistă.

Lumina lui Amida ne face să ne conștientizăm profund limitele, precum și cât de mult merită Legământul Principal încrederea noastră. Aceste două tipuri de conștientizare nu dispar niciodată din noi înșine deoarece suntem primiți și protejați de lumina spirituală a lui Amida.

Un alt înțeles este că suntem protejați de înțelegerea greșită a învățaturii. Falșii învățători nu ne mai pot influența iar noi nu vom distorsiona niciodată esențialul Dharmei Jodo Shinshu în prezentările noastre.

7. A avea multă bucurie în inimă (shinta kangji)

Apariția shinjinului echivalează cu a scăpa de o mare greutate. Știm că vom deveni Buddhași indiferent cum suntem acum. Putem simți această ușurare și bucurie a inimii de multe ori de-a lungul vieții, indiferent că uneori este acoperită de grijile, atașamentele și supărările zilnice.

Imaginați-vă că vă aflați într-o închisoare și că cineva în care aveți deplină încredere vă asigură că veți fi eliberați într-un an sau doi. Acel ultim an pe care îl mai petreceți în închisoare este bineînțeles, unul dificil, însă știți cu siguranță că ziua eliberării va sosi. Așadar, puteți simți ușurare și bucurie aducându-vă aminte de acest lucru, indiferent cât de grele rămân restul zilelor de închisoare.

8. A deveni conștient de bunăvoința lui Buddha și a răspunde cu recunoștință (chion hotoku)

Devenim conștienți de faptul că Amida ne eliberează din naștere și moarte, și de aceea simțim recunoștință. Exprimăm această recunoștință rostind Numele lui și îndeplinind diferite activități în

beneficiul Dharmaei. De exemplu, unii devin învățători și propovăduiesc celorlalți Dharma lui Amida pentru a-i ajuta să primească shinjin. De asemenea, a oferi texte sacre ori a susține dojourile și templele sau pe învățătorii și colegii de practică sunt fapte ce răspund cu recunoștință bunăvoinței lui Tathagata Amida.

Shinran spune în Imnurile epocilor Dharma:

*„Astfel este bunăvoința mării Compasiuni a lui Amida,
încât trebuie să ne străduim a-i răspunde cu recunoștință, chiar
dacă trupurile ni s-ar sfărâma în bucăți;*

*Astfel este bunăvoința maestrilor și a adevăraților învățători,
încât trebuie să ne străduim a-i răspunde cu recunoștință, chiar
dacă oasele ni s-ar transforma în cenușă.”*

9. A practica întotdeauna Marea Compasiune (jyogyo daihi)

Aceasta nu înseamnă că acționăm asemenea Buddhașilor în această viață.

Dacă am fi deja Buddhași și am avea mare Compasiune ar însemna că nu mai avem nevoie de Legământul Principal. Așadar, care este avantajul practicării mării Compasiuni?

Deși nu suntem asemenea Buddhașilor în această viață, primind shinjin devenim parte din lucrarea salvatoare a lui Amida sau altfel spus, o legătură în lanțul mării sale Compasiuni. Putem înțelege limitările noastre și ale celorlalți și să realizăm că suntem acceptați cu toții, fără nici o discriminare. În mod special, îi putem ajuta pe ceilalți să creeze legături cu Dharma lui Amida.

Despre cel care ajută la răspândirea învățaturii despre Amida putem spune că într-adevăr practică marea Compasiune în sensul că acționează ca mesager al acesteia.

În capitolul trei din Kyogyoshinsho, secțiunea despre adevăratul discipol al lui Buddha, Shinran Shonin citează un pasaj din „Sutra Marii Compasiuni”:

„Ce este ‘Marea Compasiune’? Cei care continuă întru nembutsu fără nici o întrerupere⁶⁶ se vor naște cu siguranță în tărâmul fericirii la sfârșitul vieții lor. Dacă aceștia se încurajează unul pe altul și îi fac și pe alții să rostească Numele, ei sunt numiți ‘cei ce practică Marea Compasiune’.”

Așadar, a practica Marea Compasiune în această viață înseamnă a-i încuraja pe ceilalți să rostească nembutsul credinței în Buddha Amida⁶⁷.

10. A intra în grupul celor cu adevărat stabiliți (shojoju ni iru)

Primind shinjin în această viață intrăm în grupul celor cu adevărat stabiliți sau în stadiul celor asigurați de nașterea în Tărâmul Pur. Acesta mai este numit și stadiul de non-retrogresiune. Pentru că ne aflăm în această categorie specială ne bucurăm de toate cele zece avantaje. Putem spune, de asemenea, că acest avantaj precum și celelalte, ne sunt oferite de transferul de merite de la Amida către noi (al doilea avantaj).

Al zecelea avantaj este vestea minunată că noi și cei asemenea nouă, adică oamenii obișnuiți și plini de patimi oarbe, devenim salvați (asigurați de nașterea în Tărâmul Pur) exact așa cum suntem dacă ne încredem în Amida.

La finalul acestor explicații vă prezint alte trei importante discuții legate de avantajele în această viață ale unui adept nembutsu. Vă rog, citiți-le cu atenție și reflectați asupra lor.

Întrebare:

„... acel sentiment al siguranței pare că nu se aplică modului de viață din samsara, nici măcar felului în care murim (suferință, durere, etc) ci vieții de după moarte și nașterii în Tărâmul Pur.”

⁶⁶ Acest nembutsu este recitarea numelui ca expresie a credinței. De aceea, a-l recita fără întrerupere este echivalent cu a avea o credință stabilă, fără îndoială.

⁶⁷ Vezi și comentariile mele la capitolele patru și cinci din Tannisho, incluse în Calea Acceptării – comentariu la Tannisho”, publicată în 2010 de Corporate Body of Buddha Educational Foundation.

Răspuns:

Sentimentul siguranței pe care îl are un adept nembutsu este dat de certitudinea că va merge direct în Tărâmul Pur. El știe că indiferent cum trăiește sau moare se va duce exact acolo. Orice karmă din această viață nu mai poate avea un efect în sensul unei noi renașteri în samsara. Aceasta este asigurarea pe care o primește în viața de acum, iar nu în momentul morții (vezi al zecelea avantaj).

Însă știe că timpul rămas până la moarte va fi trăit ca o ființă obișnuită și neiluminată, de aceea este normal să sufere atât timp cât nu este încă un Buddha. Repet, continuă să sufere pentru că rămâne o ființă neiluminată până la moarte.

A primi meritele lui Amida este ca și cum ai intra într-un curent puternic. Rămâi așa cum ești, o bucățică urâtă de lemn, însă devii purtat spre ocean. Probabil că această imagine te va ajuta să înțelegi mai bine.

A te împărtăși (prin shinjin) din meritele lui Amida în această viață și a fi protejat de Buddhași înseamnă că ești purtat în siguranță către celălalt țărm în timp ce rămâi un om obișnuit.

Este asemenea unui bolnav dus la spital de o ambulanță. Deși continuă să sufere pe drumul către spital (restul vieții până la moarte și nașterea în Tărâmul Pur), în momentul în care ajunge acolo și întâlnește Doctorul (nașterea în Tărâmul lui Amida) este vindecat odată pentru totdeauna și devine el însuși un Doctor (devine un Buddha și se întoarce în această lume pentru a-i salva pe ceilalți).

Întrebare:

„Sunt foarte confuz în legătură cu ceea ce buddhismul general afirmă, și anume că ajută ființele să se elibereze de suferință în această viață. Însă din spusele tale pare că singura metodă pentru eliberarea de suferință în cazul unui buddhist Jodo Shinshu este moartea.”

Răspuns:

Singura metodă de a scăpa de suferință în cazul unui buddhist Jodo Shinshu este să se încreadă în această viață în Buddha Amida, ceea ce înseamnă că se lasă purtat de „ambulanța” lui Amida și este sigur că va fi vindecat odată ce ajunge la spital (Tărâmul Pur). Nu poate fi în alt fel.

Însă această încredere și siguranță că va fi salvat apare în timpul vieții. Credința și siguranța nu duc automat la absența suferinței din viața adeptului pentru că acesta nu este încă un Iluminat sau un Buddha, așa cum am explicat anterior.

Întrebare:

„Din câte am înțeles, numai eu sunt responsabil de tot ceea ce mi se întâmplă iar acest lucru nu poate fi schimbat. Nu am decât să îndur și să suport totul până ce mor și merg în Tărâmul Pur unde voi deveni un Buddha. Este posibil însă ca vre-o acțiune a mea să schimbe cumva modul în care faptele trecute se manifestă în viața de acum?”

Răspuns:

Da, poți să îți schimbi karma într-o măsură mai mică sau mai mare, să îți faci cât mai plăcut sau neplăcut timpul pe care îl mai ai de trăit în samsara – asta depinde de fiecare și de specificul karmei lui – dar nu ai cum să îți vindeci total rănilor, adică să devii perfect fericit în această viață, deoarece nu poți ajunge un Buddha cât încă ești în trup.

Jodo Shinshu nu afirmă că nu ar trebui să faci nimic pentru a trăi mai bine, ci doar că nu poți deveni un Buddha aici și acum. Așa cum am explicat anterior, nu poți fi 100% fericit în viața prezentă deoarece nu ești încă un Buddha iar numai un Buddha poate fi fericit oriunde s-ar afla, în toate lumile și trupurile posibile, chiar și în iad.

Egali cu Buddha Maitreya

O învățătură unică tradiției noastre spune că aceia care au credință (shinjin) sunt egali cu Iluminarea perfectă, egali cu toți Buddha și egali cu Maitreya⁶⁸ Buddha.

Maitreya, care sălășluiește acum în cerul zeilor Tușita, va fi, în conformitate cu spusele lui Shakyamuni, un mare Buddha ce va apărea în această lume după multe miliarde de ani (5.670.000.000) de la această eră⁶⁹.

Shinran Shonin explică în Scrisorile sale⁷⁰:

„Din moment ce adepții care au primit shinjin se află cu siguranță în stadiul celor cu adevărat stabiliți, ei sunt de asemenea și în stadiul de egalitate cu Iluminarea perfectă. În Marea Sutră a Vieții Infinită, cei care au fost primiți și niciodată abandonați se spune că se află în stadiul celor cu adevărat stabiliți iar în Sutra lui Tathagata al Luminii Infinită se spune despre ei că se află în egalitate cu Iluminarea perfectă. Deși numele sunt diferite, ‚cei cu adevărat stabiliți’ și ‚egali cu Iluminarea perfectă’ au același înțeles și indică același stadiu. Egali cu Iluminarea supremă este același stadiu cu cel în care se află Maitreya, care a dobândit rangul de successor la Buddhitate. Din moment ce adepții care au shinjin sunt destinați să atingă Iluminarea supremă, se spune despre ei că sunt la fel cu Maitreya.”

Cei care se încred în Buddha Amida în această viață se află în stadiul celor cu adevărat stabiliți ori asigurați de Nirvana sau altfel spus, în stadiul de non-retrogresiune. Aceasta înseamnă că din moment ce credința a apărut în inimile lor, devin asigurați de atingerea nașterii în Tărâmul Pur care va avea loc în momentul

⁶⁸ Miroku în japoneză.

⁶⁹ De la apariția lui Buddha Shakyamuni.

⁷⁰ Scrisoarea a treia din Mattosho, publicată de International Association of Buddhist Culture în 2004, în seria traducerilor din buddhismul Jodo Shinshu.

morții. Această naștere în Tărâmul Pur va fi imediat urmată de atingerea Buddhității sau a Iluminării perfecte.

Așadar, stadiul celor cu adevărat stabiliți sau asigurați de Nirvana este egal cu Iluminarea perfectă. Cauza Iluminării perfecte este definitiv stabilită când credința în Amida apare în inima adeptului. Credința este cauza Iluminării, așadar amandouă sunt egale în sensul că a doua este efectul celei dintâi, precum fumul nu poate apărea fără foc. Focul va produce neapărat fum, chiar dacă cele două sunt diferite. La fel, adeptul care se încrede în Amida este egal cu Iluminarea perfectă deoarece este sigur că va deveni un Buddha și are semințele Buddhității plantate în inima lui, chiar dacă deocamdată, în timpul vieții de acum, rămâne o ființă ignorantă și plină de patimi oarbe.

Shinran i-a spus lui Joshin-bo în scrisoarea a- 7-a din Mattosho:

„Trebuie să înțelegi că momentul în care adeptul ajunge să creadă în Legământul Principal al lui Tathagata, nu este altul decât momentul în care devine stabilit în stadiul de non-retrogresiune, deoarece el beneficiază de avantajul de a fi primit și niciodată abandonat. Fie că vorbim de stabilirea adevăratului shinjin sau de stabilirea shinjinului precum diamantul, ambele provin din faptul de a fi primit și niciodată abandonat. Astfel este trezită mintea și inima care va atinge Iluminarea supremă. Acesta este numit stadiul de non-retrogresiune, stadiul celor cu adevărat stabiliți și stadiul de egalitate cu Iluminarea supremă.”

El a mai spus, de asemenea:

„Sutra Ghirlandei de flori susține că cel care a atins adevăratul shinjin este deja sigur că va deveni un Buddha și de aceea el este egal cu toți Tathagata. Deși Maitreya nu a atins încă Buddhitatea, este sigur că o va atinge, așadar el este deja cunoscut sub numele de Buddha Maitreya. În același mod, cel care a atins adevăratul shinjin este egal cu toți Tathagata.”

Stadiul celor cu adevărat stabiliți ori asigurați de Nirvana este același în care sălășluiește acum Maitreya în cerul zeilor Tușita unde așteaptă momentul potrivit pentru a se naște în această lume și a atinge Buddhitatea, exact cum Shakyamuni a făcut în trecut.

Shinran spune în scrisoarea a 18-a din Mattosho:

„Din momentul în care realizează inima precum diamantul (shinjin), se spune despre ei că se află în stadiul celor cu adevărat stabiliți și că au atins același stadiu cu cel al lui Bodhisatva Maitreya.

Din moment ce adeptul care are adevăratul shinjin se află în același stadiu ca Maitreya, înseamnă că este egal cu toți Buddha.”

(...)

„Mai departe, din moment ce Maitreya a devenit deja cineva care este sigur că va atinge Buddhitatea, este numit Buddha Maitreya. Datorită acestui lucru, noi știm că despre aceia care au primit shinjinul Puterii Celuilalt, se poate spune că sunt egali cu toți Buddha. Să nu aveți nici o îndoială în ceea ce privește acest lucru.”

Shinran explică în continuare:

„Buddhașii din cele zece direcții se bucură la stabilirea acestei inimi și o laudă ca fiind egală cu mințile și inimile tuturor Buddhașilor. Astfel, cel care are adevăratul shinjin se spune că este egal cu toți Buddha. El este de asemenea, privit ca fiind la fel cu Maitreya, destinat să devină viitorul Buddha.”

„Toți Buddhașii simt mare bucurie atunci când el se bucură în realizarea shinjinului cel adevărat și declară cu toții într-un singur glas: ‘Este egalul nostru.’ Iată cuvintele de bucurie ale lui Shakyamuni ce se găsesc în Marea Sutră: ‘Acela care vede și dă slavă și are mare bucurie – este adevăratul meu însoțitor;’ în acest fel, el ne învață că cel care are shinjin este egal cu toți Buddha.”

După cum vedeți, Shinran își bazează argumentele pe cuvintele lui Shakyamuni din Marea Sutră dar și din alte discursuri:

„Cel care are shinjin și se bucură întru shinjin este egal cu toți Tathagata’. Acest citat este din Sutra Ghirlandei de flori și înseamnă că cel care se bucură întru shinjin este egal cu toți Tathagata. Asta reiese, de asemenea, și din declarația lui Shakyamuni despre cei care au shinjin și se bucură întru el: ‘Cel care înțelege și venerază și atinge marea bucurie – acela este adevăratul meu însoțitor’.”

„Buddhașii din cele zece direcții se bucură la stabilirea acestei inimi și o laudă ca fiind egală cu mințile și inimile tuturor Buddhașilor. Astfel, cel care are adevăratul shinjin se spune că este egal cu toți Buddhașii. El este de asemenea, privit ca fiind la fel cu Maitreya, aflat acum în rangul de succesori la Buddhitate.”

Există de asemenea, al Șaptesprezecelea Legământ al lui Amida, înțeles de Shinran ca însemnând faptul că cei ce rostesc nembutsul credinței sunt lăudați de toți Buddhașii:

„Al Șaptesprezecelea Legământ al lui Amida declară că nu va intra în Iluminarea perfectă dacă cei care rostesc Numele nu vor fi lăudați de nenumărații Buddha de-a lungul tuturor lumilor din cele zece direcții. Pasajul referitor la împlinirea Legământului spune: ‘Astfel de oameni sunt lăudați de toți Buddha și au mare bucurie’.”

Singura diferență dintre Maitreya și adepții care au credință în Amida și sunt acum în același stadiu cu Iluminarea perfectă este că el a intrat în acest stadiu prin puterea personală iar cei care au shinjin devin astfel prin Puterea lui Amida.

Shinran a spus în a 15-a scrisoare din Mattosho:

„A crede că prin puterea personală cineva este egal cu toți Tathagata este o mare greșeală. Să știi că tu te bucuri datorită

shinjinului Puterii Celuilalt; cum poate puterea personală să aibă vre-un rol aici? Te rog să te gândești foarte bine la acest lucru.”

Există încă o altă diferență între noi și Maitreya. Dacă el va trebui să aștepte enorm de mulți ani până se va naște în această lume și va deveni un Buddha, noi cei care ne încredem în Amida vom atinge Buddhitatea după moarte.

Până la moarte și nașterea în Tărâmul Pur, rămânem ființe obișnuite și pline de patimi oarbe, dar purtând în noi cauza definitivă a Buddhității. Nu suntem egali cu toți Tathagata sau cu Maitreya pentru că merităm acest lucru sau pentru că avem virtuți și merite deosebite, ci pentru că Amida ne-a făcut să devenim astfel. Iată înțelesul avantajului de „*a fi primit și niciodată abandonat.*” Datorită faptului că Amida ne primește și ne iubește necondiționat, devenim capabili să primim credința, să intrăm în acest stadiu și să fim siguri că vom deveni Buddhași în Tărâmul Pur.

Este la fel cu a zbura prin puterea personală (Maitreya) sau a folosi avionul (noi înșine). În ambele cazuri se ajunge la destinație (stadiul de non-retrogresiune/asigurați de Nirvana sau de succesiune la Buddhitate, etc.), însă metodele sunt diferite, în primul caz utilizându-se puterea personală iar în al doilea, Puterea lui Amida.

Shinjin (credința) și natura de Buddha

Întrebare:

„În unele scrieri ale lui Shinran Shonin se spune că shinjin este însăși natura de Buddha. Cum explici asta?”

Răspuns:

În primul rând, chiar dacă spunem în limbaj obișnuit că avem shinjin (credință în Buddha Amida), în realitate aceasta nu este proprietatea/creația noastră ci ceea ce Amida trezește în noi.

În al doilea rând, Amida este un Buddha, ceea ce înseamnă că s-a trezit către natura sa de Buddha. Natura de Buddha a lui Amida este la fel cu natura noastră de Buddha, pentru că toate ființele au aceeași natură înăscută de Buddha (Buddhitate) sau același potențial de a deveni un Buddha. Însă, spre deosebire de Shakyamuni or Amida Buddha, noi ne aflăm acum la nivelul de ființe ignorante sau personalități iluzorii, produsul a numeroase atașamente și diferite tipuri de karmă. Această personalitate iluzorie și supusă karmei este cea care se naște în mod repetat în diferite sfere de existență.

Shinjin nu poate fi produsul personalităților noastre iluzorii care se schimbă în funcție de karmă de la o viață la alta sau de la un moment la altul, deoarece ar însemna că acesta ar fi și el ceva supus schimbării iar nu „*shinjinul precum diamantul*” de care vorbește Shinran.

Așadar, shinjin este manifestarea lui Amida ca Buddha viu, el vine din Iluminarea sa și pentru că Iluminarea înseamnă atingerea naturii de Buddha, putem spune că în sens ultim, shinjin este manifestarea naturii de Buddha via Amida în forma sa transcendentă (Sambhogakaya). În acest fel cred că trebuie să înțelegem cuvintele „*shinjin este însăși natura de Buddha.*”

Credința nu poate apărea direct în noi din natura ultimă de Buddha fără ajutorul/mijlocirea lui Amida, deoarece nu putem primi nimic direct de la aceasta în starea în care ne aflăm de ființe neiluminate,

sub multele straturi de iluzii și karmă rea care ne acoperă natura de Buddha. De aceea, avem nevoie de Amida în forma sa transcendentă (Sambhogakaya), el fiind cel care ne poartă, prin shinjin, către natura de Buddha, pe care o atingem direct imediat ce murim și intrăm în Tărâmul său Pur.

Shinjin (credița) și nembutsul credinței sunt singura legătură (deși indirectă) pe care ființele obișnuite o au în această viață cu natura lor de Buddha.

Întrebare:

Putem avea acces direct la natura noastră de Buddha fără ajutorul lui Amida și fără shinjin?

Răspuns:

Nu.

În alte școli buddhiste se spune într-adevăr că adepții pot accede direct la natura înnăscută de Buddha prin diferite metode și tehnici de meditație, însă în Jodo Shinshu credem că asta nu mai este posibil din cauza nivelului spiritual foarte jos al ființelor din această epocă întunecată (ultima epocă Dharma).

Așadar, fără să accedem direct la natura noastră de Buddha în această viață, intrăm mai întâi, prin shinjin, în sfera de influență a lui Amida, care este pasul indirect spre Buddheitate. Dacă primim shinjin în viața de aici, atunci în momentul morții ne naștem în Tărâmul Pur, unde patimile noastre oarbe și personalitățile iluzorii sunt transformate imediat în Buddhași iluminați, capabili de a salva alte ființe.

„Excluderea” din al Optsprezecelea Legământ

Până acum nu am prezentat Legământul Principal în întregime, evitând în mod special ultima propoziție, deoarece am vrut să îi acord un capitol separat:

„Dacă după ce voi atinge Buddheitatea, ființele sensibile din cele zece direcții care se încred în mine cu o minte sinceră și aspiră să se nască în Tărâmul meu, rostind Numele (Namo Amida Butsu) meu chiar și numai de zece ori, nu se vor naște acolo, fie ca eu să nu ating cea mai înaltă Iluminare. Excluși sunt aceia care comit cele cinci păcate de moarte și ponegresc Dharma cea adevărată.”

Aproape toți cei care vin în contact cu Legământul Principal al lui Buddha Amida încearcă două tipuri de reacții: sunt bucuroși la aflarea mesajului plin de speranță al primei părți a acestuia, dar se blochează imediat ce citesc ultima propoziție: *„excluși sunt aceia care comit cele cinci păcate de moarte și ponegresc Dharma.”*

Ceva pare în neregulă, o excludere încă există, deci la urma urmei Al Optsprezecelea Legământ nu e chiar universal pentru că unii oameni nu sunt primiți de Compasiunea lui Amida. Însă oare așa stau lucrurile cu adevărat?

În primele mele zile ca adept Jodo Shinshu, când încă nu venisem în contact direct cu cineva din tradiția noastră, mă străduiam enorm să înțeleg rostul acestei „excluderi”; mai mult decât atât, recunosc că mă speriam foarte tare în timp ce parcurgeam de nenumărate ori această porțiune. Îmi stătea ca un nod în gât, parcă nu reușeam să mă bucur pe deplin de întâlnirea cu Amida.

„Dacă am făcut și eu unul dintre aceste cinci păcate de moarte?”, mă întrebam cu înfrigurare. Apelasem la salvarea lui Buddha Amida într-un moment foarte greu pentru mine, când simțeam că nu mai fac față întâmplărilor și iluziilor din viața mea iar acum, după bucuria unei speranțe, mă loveam de această frază care nu vroia să plece de acolo.

Nu a trecut însă mult până când a doua liniștire a pus definitiv stăpânire pe inima mea, „totul este în regulă, cum ai putut să te îndoiești de mine”, parcă ar fi spus Amida.

Cu toții am fost muștrați măcar odată de mama noastră atunci când eram mici iar comportamentul nostru devenea de nesuportat. Poate că ne-am temut în acel moment că ne va părăsi ori cine știe ce ne va face dacă nu suntem așa cum trebuie, însă de fapt ea era mereu acolo, indiferent de acțiunile noastre, muștrându-ne și încercând prin orice mijloace să ne schimbe, însă primindu-ne întotdeauna cu iubirea ei chiar dacă până la urmă greșeam și făceam toate prostiile din lume.

Compasiunea lui Buddha Amida este asemenea unei mame, iar „excluderea” din Legământul său Principal este doar o muștrare adresată unor copii tâmpiți și gata oricând să facă cele mai mari greșeli. Nu este o „excludere” în adevăratul sens al cuvântului ci un avertisment: „anumite fapte sunt foarte grave, nu le faceți, altfel...” Însă acest „altfel...” rămâne neîmplinit de prima parte a Legământului care dovedește de fapt salvarea necondiționată a unei adevărate mame.

Învățătura buddhistă trebuie înțeleasă întotdeauna în spiritul ei iar cititorul

scrierilor sacre să nu se oprească doar la cuvinte ci să încerce să vadă dincolo de ele. Care este adevăratul scop al Legământului Principal? Shinran spune în Tannisho:

„Dacă încrederea noastră în Legământul Principal ar fi depins numai de respectarea preceptelor și a regulilor, cum am mai fi putut noi să ne eliberăm de naștere și moarte?”

În capitolul 16 din aceeași lucrare, combătând afirmația unora că adepții nembutsu trebuie să treacă printr-o schimbare a inimii ori de câte ori devin furioși sau fac ceva rău, Shinran spune din nou:

„Să presupunem că nașterea în Tărâmul Pur ar fi posibilă doar trecând prin schimbări ale inimii zi și noapte, de fiecare dată când se

întâmplă ceva. În această situație - viața omului fiind în așa fel încât se poate sfârși chiar înainte ca respirația care iese să fie urmată de respirația care intră - dacă ar fi să murim fără să trecem printr-o schimbare a inimii și să ne aflăm într-o stare de bunătațe sufletească și stăpânire de sine, nu ar deveni atunci Legământul lui Amida care ne primește și nu ne abandonează niciodată fără de nici un sens?”

Din moment ce Buddha Amida are Compașiune Infinită și privește toate ființele ca fiind copiii săi, ar fi absurd să le abandoneze datorită ignoranței lor. Această atitudine ar fi contrară Minții Bodhi și celor mai elementare legăminte Mahayana. Buddha nu poate face o afirmație iar apoi imediat să o nege sau să afirme contrariul, ceva în genul: „vă salvez pe toți chiar și numai dacă roștiți Numele meu de zece ori dar de fapt, stați puțin că m-am răzgândit și vă impun totuși niște condiții grele peste care nu puteți trece.”

Buddha Amida știe care sunt adevăratele capacități ale ființelor și nu a proiectat Legămintele sale pentru cei capabili de a atinge Iluminarea prin ei înșiși:

„A te curăța de patimile oarbe înseamnă a deveni un Buddha iar pentru cel care este deja un Buddha, Legământul provenit din contemplația profundă timp de cinci kalpa nu mai are nici un rost.”

În opinia lui Shinran această „excludere” arată de fapt că cele mele rele ființe sunt incluse în salvarea oferită de Amida, mai ales aceia care au comis cele cinci păcate de moarte și au ponegrit Dharma. Menționarea acestor păcate grave este un indiciu că ele nu sunt dorite în comportamentul discipolilor dar că în același timp efectele lor sunt anihilate de Compașiunea Infinită acceptată în inima adeptului prin Trezirea Credinței și prezentată în prima parte a Legământului. Probabil că oricine dintre noi, de-a lungul vieților din trecut sau în această viață a înfăptuit măcar odată unul dintre aceste păcate.

Ceva apare însă în momentul Trezirii Credinței, este ceea ce se numește „schimbarea inimii”, adică deplina conștientizare a stării

fără de speranță în care ne aflăm din punct de vedere spiritual, mânați în permanență de tendințele karmei noastre negative și gata oricând să comitem orice fel de faptă, precum și a lucrării salvatoare și nediscriminatoare a lui Amida manifestată în Legământul și Numele său. Din momentul în care începem să ne bazăm pe Buddha Amida experimentăm această „schimbare a inimii”, eveniment ce transformă complet direcția vieții noastre și o face să se îndrepte, indiferent de iluziile ei, către Nirvana supremă.

Deși în Sutra despre Buddha al Vieții Infinite (Marea Sutră) apare „excluderea” pomenită mai sus, în Sutra Contemplației situația este complet diferită. Aici Buddha Shakyamuni îi spune lui Ananda și Vaidehi că un om ce se află pe patul de moarte și care a comis cele cinci păcate de moarte, cele zece păcate grave și toate tipurile de fapte rele, se poate naște în Tărâmul Pur dacă întâlnește un bun învățător spiritual, îi ascultă sfaturile și recită Namo Amida Butsu chiar și numai de zece ori. De ce această sutră nu menționează însă ponegrirea Dharmei printre faptele rele ce nu pot împiedica nașterea în Tărâmul Pur? Acesta este un aspect foarte important care trebuie bine înțeles. Voi prezenta în continuare un schimb de întrebări și răspunsuri din Kyogyoshinsho care va face lumină asupra acestui aspect.

„Întrebare: Sutra despre Buddha al Vieții Infinite spune:

„Cei care aspiră la Naștere ajung să o atingă cu toții. Excluși sunt însă aceia care înfăptuiesc cele cinci păcate grave și cei care ponegrec Dharma.”

Sutra Contemplației asupra lui Buddha al Vieții Infinite spune:

„Cei care au înfăptuit cele cinci păcate de moarte și cele zece păcate grave și care sunt înlănțuiți de diferite tipuri de tendințe negative vor atinge de asemenea nașterea în Tărâmul Pur.”

Cum pot fi armonizate aceste două pasaje?

Răspuns: Prima sutră vorbește despre înfăptuirea a două tipuri de acțiuni negative: cele cinci păcate de moarte și ponegrirea Dharmei. Datorită comiterii acestor două tipuri de fapte rele, Nașterea nu poate fi atinsă. Cealaltă sutră vorbește doar despre înfăptuirea celor zece păcate grave și a celor cinci păcate de moarte; nu se menționează nimic despre ponegrirea Dharmei. Datorită faptului că aceasta din urmă nu a fost îndeplinită, Nașterea poate fi atinsă.

Întrebare: Să presupunem că cineva a comis cele cinci păcate de moarte dar nu a ponegrit Dharma cea adevărată. În sutră se afirmă că un astfel de om poate atinge Nașterea. Mai departe, să presupunem că cineva doar a ponegrit Dharma însă nu a înfăptuit cele cinci păcate de moarte și cele zece păcate grave. Este acest om capabil să atingă Nașterea, dacă aspiră la ea?

Răspuns: Deși doar a ponegrit Dharma cea adevărată însă nu a comis celelalte tipuri de păcate, în mod sigur nu va putea atinge nașterea în Tărâmul Pur. De ce? O sutră afirmă că cel care a comis cele cinci păcate de moarte va cădea în imensul iad Avici unde va suporta consecințele faptelor sale timp de o kalpa. Cel care ponegrește Dharma cea adevărată va cădea tot în iadul Avici însă când acea kalpa se epuizează, va cădea într-o altă regiune a acestuia. În acest fel trece prin o sută de mii de mari iaduri Avici unul după altul. Buddha nu menționează vre-un moment când acesta poate scăpa, deoarece ponegrirea Dharmei este un păcat extrem de grav.

Mai mult decât atât, Dharma cea adevărată este Dharma lui Buddha. Acest ignorant tocmai a ponegrit-o; cum am putea să ne gândim că un astfel de om ar aspira să se nască în Tărâmul lui Buddha? Poate ar face acest lucru doar din setea de a obține o altă viață fericită; asta se aseamănă însă cu a căuta gheață ce nu conține apă sau foc fără fum. Cum ar putea el să găsească așa ceva?

Întrebare: Care sunt caracteristicile ponegririi Dharmei celei adevărate?

Răspuns: A spune că nu există Buddha, Buddha-Dharma, Bodhisattva

sau Bodhisattva-Dharma. A te decide asupra unor astfel de viziuni, fie prin propria ta judecată sau primindu-le de la alții, se numește ponegrirea Dharmei celei adevărate.

Întrebare: A îmbrățișa astfel de viziuni este o chestiune care pare că îl privește doar pe cel care aderă la ele. Însă ce suferință și durere provoacă această faptă asupra celorlalte ființe sensibile, încât ajunge să depășească în gravitate cele cinci păcate de moarte?

Răspuns: Dacă nu ar exista Buddha și Bodhisattva care să propovăduiască căile virtuozitate și supralumești și care să învețe și să călăuzească ființele sensibile, cum am putea noi să știm ce este aceea bunăvoință, corectitudine, buna-cuviință, înțelepciunea și sinceritatea? Astfel de virtuți omeneste ar dispărea cu desăvârșire iar înțelepții mai presus de lume ar pieri cu toții. Voi cunoașteți doar gravitatea celor cinci păcate de moarte, nu însă și faptul că ele apar din absența Dharmei adevărate. Din această cauză, cel care ponegrește Dharma cea adevărată comite cel mai grav păcat. ”

Cred că pasajul citat mai sus este cât se poate de concludent în ceea ce privește „excluderea” din al Optsprezecelea Legământ așa cum apare ea în cele două sutre menționate acolo.

Aș mai adăuga însă un lucru: ambele sutre se referă la ponegrirea Dharmei celei adevărate la momentul prezent: „Dharma cea adevărată este Dharma lui Buddha. Acest ignorant tocmai a ponegrit-o; cum am putea să ne gândim că un astfel de om ar aspira să se nască în Tărâmul lui Buddha?”

„Tocmai a ponegrit-o...” se referă la o ponegrire continuă care există încă în mintea aceluși om, însă nu la situația în care a ponegrit-o în trecut iar acum printr-o schimbare a inimii a înțeles răul făcut și se

căiește de el. Este logic faptul că un om care încă ponegrește Dharma în mintea lui și mai ales înaintea celorlalți nu are cum să trezească o aspirație sinceră către nașterea în Tărâmul Pur, însă acest lucru nu este valabil pentru cel care ponegrirea Dharmei devine doar o greșeală gravă din trecut pentru care acum se căiește. Așadar, cel care a ponegrit Dharma în trecut dar trece în prezent printr-o schimbare a inimii, recunoaște și se căiește pentru fapta sa, apoi se bazează cu sinceritate pe Compasiunea lui Buddha Amida, va atinge Nașterea. Este logic să fie astfel. În buddhism nu există „pedepse” veșnice decât pentru o minte care stăruie în greșeală și în acest fel se autopedepsește, însă mintea care se schimbă și devine alta nu mai poate fi identică cu cea din trecut. Îmi aduc aminte în legătură cu acest lucru de o întâmplare de pe vremea lui Shakyamuni:

Un om l-a jignit foarte rău pe Buddha, aruncându-i în față toate tipurile de cuvinte grele, însă a doua zi a simțit remușcări și s-a căit de fapta comisă. Ducându-se înaintea lui s-a prosternat la picioarele sale și i-a cerut iertare. Buddha i-a spus: „*Ridică-te, cel care acum se pleacă la picioarele mele nu mai este identic cu cel care mă jignează ieri.*”

Adeptul nembutsu care trăiește adevăratul shinjin nu are cum să ponegrească Dharma lui Buddha pentru că acum este un om nou și renăscut în lumina Compasiunii lui Buddha, complet separat de omul vechi din viața asta sau din celelalte.

A auzi învățătura

Maestrul Rennyō spunea:

„Ceea ce suntem învățați în tradiția lui Shinran Shonin este că inima încrezătoare (shinjin) este esențială.”

Însă, ce anume trebuie să facem noi pentru „a dobândi” această inimă încrezătoare și pentru a fi siguri de nașterea în Tărâmul Pur unde atingem Iluminarea supremă?

Se spune peste tot în Jodo Shinshu că shinjinul este ceea ce primim de la Amida iar nu creația noastră. În esență, totul vine până la urmă de la Amida, chiar și nembutsu (recitarea Numelui), care nu este altceva decât manifestarea pe buzele noastre a chemării lui Buddha. Într-adevăr, așa stau lucrurile, dar să aruncăm puțin o privire la viața lui Shinran de înainte de atingerea inimii încrezătoare.

Din câte știm, a stat o sută de zile retras la templul Rokkakudo pentru a căuta inspirație și o soluție radicală cu privire la viața sa spirituală. După ce Bodhisattva Kannon (Avalokitesvara), l-a îndrumat către Honen, a petrecut și acolo alte o sută de zile ascultându-i învățătura. În scrisorile soției sale, Eshinni, către fiica lor, Kakushinni, stă scris:

„Așa cum a fost retras timp de o sută de zile în templul Rokkakudo, tot așa l-a vizitat pe Maestrul Honen timp de alte o sută de zile, indiferent de dificultățile pe care le întâmpina, fie că era ploaie sau soare. L-a auzit pe acest bun învățător vorbind despre faptul că pentru a scăpa de suferința nașterii și a morții, nu este necesar decât să ne bazăm din toată inima pe nembutsu.”

Apoi, după aceste o sută de zile, Shinran era capabil să spună:

„Pentru mine, Shinran, nu există altă cale decât să accept ceea ce venerabilul meu învățător mi-a zis: ‘Doar spune nembutsu și fi salvat de Amida’ Nimic altceva nu contează.”

și

„Eu, Gutoku Shinran, discipol al lui Shakyamuni, am abandonat practicile amestecate și m-am refugiat în Legământul Principal, în primul an al erei Kennin (1201)”

Vedem așadar, că însuși Shinran a trecut printr-o perioadă antemergătoare atingerii/primirii shinjinului, caracterizată printr-o ascultare profundă a învățaturii.

Nu este însă necesar să petrecem ca și el douăzeci de ani pe vreunul din „munții Hiei”⁷¹ ai practicilor bazate pe puterea personală, deși probabil mulți dintre noi și-au avut pentru o perioadă mai mică sau mai mare, „Hiei-ul lor.” Însă, ascultarea învățaturii este absolut necesară în primirea inimii încrezătoare.

De aceea, spun întotdeauna: veniți la dojo și ascultați învățătura. Este cel mai important lucru pe care îl puteți face în această viață.

Însuși Maestrul Rennyō insista asupra acestui aspect:

„Faceți din ascultarea Dharmei lui Buddha o prioritate, iar din treburile lumești ceva secundar.....Este regretabil dacă ajungeți să ascultați învățătura lui Buddha doar în timpul liber pe care îl aveți după ce v-ați ocupat de treburile lumești, pentru că nu există un „mâine” atunci când vine vorba de ascultarea Dharmei.”

După ce a spus aceste cuvinte a citat un poem scris de Shinran:

*„Aceia care trec prin flăcările
celor zece mii de lumi
pentru a auzi Numele lui Buddha
Sunt asigurați de atingerea
stadiului de non-retrogresiune”*

⁷¹ Înainte de a se retrage la templul Rokkakudo și a-l întâlnii pe Maestrul Honen, Shinran a fost călugăr Tendai și a practicat timp de 20 de ani pe muntele Hiei – unul din cele mai importante centre spirituale ale Japoniei, încercând să atingă Iluminarea supremă prin eforturi personale.

„A auzi Numele lui Buddha” înseamnă a auzi înțelesul lui Namō Amida Butsu, adică a primi inima încrezătoare a Puterii Celuilalt. „A trece prin flăcările celor zece mii de lumi” înseamnă a nu lua în seamă nici un obstacol, indiferent de ce natură ar fi el, personală, materială, socială, etc. pentru a auzi Numele lui Buddha, adică a asculta învățătura.

Câți dintre noi sunt atât de sinceri încât să asculte Dharma timp de o sută de zile, fără să piardă nici măcar o singură zi? Trebuie să vă puneți această întrebare și veți ști cât de puternică este devoțiunea voastră față de Dharma.

Și totuși, dacă nu luăm în serios problema vieții și a morții, în așa fel încât să fim în stare să depășim orice obstacol pentru a asculta Dharma, cum altfel o vom înțelege și primi în viața noastră? Putem găsi o mulțime de motive pentru a nu veni la dojo și a asculta învățătura – acestea există, trebuie doar să le căutăm. Aud adeseori oameni care spun: „îmi omor timpul, nu am ce face, mă plictisesc”, pentru ca altă dată, când există ceva cu adevărat important de făcut, să își găsească imediat un motiv plauzibil. Fiecare dintre voi se cunoaște cel mai bine pe el însuși și știe, dacă este sincer, când motivele lui sunt ne semnificative în comparație cu șansa de a întâlni și a asculta Dharma lui Buddha.

Vă rog, nu fiți leneși în ascultarea Dharmei! Nu se știe când veți mai avea vreodată șansa de a lua formă umană și a o întâlni! Acestea nu sunt simple cuvinte, însă din păcate, mulți oameni le privesc în acest fel și nu conștientizează adevărata realitate exprimată de ele.

Maestrul Rennyō spunea:

„Aceia care nu posedă inima încrezătoare (shinjin) se așteaptă ca prin toate mijloacele să pună întrebări și să discute dacă inima încrezătoare le lipsește sau nu; pare fără nici un rost să plece fără să fi ajuns la nici o concluzie. Ar trebui să reflectați cu atenție asupra acestei chestiuni. La urma urmei, este esențial ca de acum încolo

aceia dintre voi care nu au atins încă inima încrezătoare să discute această chestiune unii cu alții.”

Veniți la dojo și puneți toate întrebările care vă trec prin cap, folosiți-vă de preot până acesta obosește, sunați-l și noaptea pentru a-i pune întrebări despre Cale și a vă lămuri îndoielile.

„Citiți scrierile sacre până acestea se rup.” A citi înseamnă de asemenea, a asculta. Ascultați, ascultați și iar ascultați învățătura iar la un moment dat se va întâmpla ceva deosebit; dacă ascultați cu sinceritate nu are cum să nu se întâmple. În acel moment, nu doar veți asculta ci veți auzi cu adevărat. A auzi înseamnă nu doar a auzi fizic sau rațional ci a auzi și a înțelege cu toată ființa noastră, a accepta mesajul plin de Compasiune al Legământului Principal și a ne baza pe el din tot sufletul, fără îndoială.

Maestrul Shinran spunea: *„A auzi’ înseamnă a auzi Legământul Principal fără nici o îndoială iar acest lucru exprimă ceea ce este de fapt shinjinul.”* Numai când auzim învățătura despre Legământul Principal al lui Buddha Amida cu încredere absolută, putem spune că am primit shinjin. Dacă însă ascultăm folosindu-ne doar de gândirea discriminativă și logica minții neiluminate, ca și cum acestea ar fi singurele instrumente în eforturile noastre spirituale, nu vom reuși niciodată să ne deschidem suficient pentru a primi shinjin.

Maestrul Shinran spunea:

„Nu trebuie să existe nici un fel de calcul personal în ceea ce privește nașterea noastră în Tărâmul Pur.... Trebuie doar să ne deschidem față de Amida.”

Ascultarea trebuie să depășească înțelegerea intelectuală, gândirea bazată și influențată de discriminările, prejudecățile, iluziile și patimile noastre oarbe.

Falsa impresie că mintea noastră limitată poate înțelege totul, că absolut orice trebuie să se supună logicii ei, trebuie lăsată să treacă.

Așa cum spunea Eiken Kobai Sensei: *„există înțelegere, însă aceasta nu este logică, ci spirituală. Numai atunci când ne dăm seama cât suntem de ignorați și devenim conștienți de diferitele patimi oarbe care sunt adevăratul motor al acțiunilor noastre, vom fi capabili să depășim limitările ‚logicii‘ și dorinței de ‚a înțelege‘ totul, care ne înlănțuie și ne întunecă. În acel moment, îndoielile legate de Legământul Principal dispar și devenim capabili să lăsăm definitiv salvarea noastră în mâinile lui Amida.”*

Trebuie să să lăsăm totul în seama Înțelepciunii transcendente și Compasiunii fără limite a lui Amida, manifestarea în formă și Nume a realității ultime de dincolo de orice formă.

Toate acestea încep însă cu a asculta învățătura. Calea către primirea shinjinului este ascultarea învățaturii. Trebuie doar să depunem eforturi și să ascultăm ca și cum aceasta ar fi cel mai important lucru din viața noastră.

Maestrul Rennyō spunea:

„Tare este piatra și moale este apa; cu toate acestea, apa tocește piatra. Se spune că dacă există voință, chiar și atingerea Buddhității devine posibilă. Indiferent cât de puțină credință ar avea cineva, dacă ascultă predicile cu toată seriozitatea, va atinge credința (shinjin) prin Compasiunea lui Buddha. De aceea, este important să se asculte cu sinceritate și seriozitate predicile Dharma.”

La început ascultă învățătura bazându-te doar pe puterea ta de înțelegere, însă vine un moment când lași departe în urmă barierele minții discriminative care nu te-au dus nicicând la adevărata pace interioară; mai precis, te lași purtat de căldura mesajului cuprins în Legământul Principal. Atunci auzi cu adevărat. Atunci spui cu adevărat: „Namo Amida Bu, Namo Amida Bu....mă refugiez în Buddha Amida, mă refugiez în Buddha Amida...”

Shinjinul nu este ceva de atins, un alt obiect pe care îl putem face proprietatea noastră intelectuală, ci o stare către care ne deschidem, pe care o primim de la Amida. Acesta este înțelesul cuvintelor „va

atinge credința (shinjin) prin Compasiunea lui Buddha” din citatul de mai sus și de aceea am spus în mod intenționat, „primim shinjin”, iar nu doar atingem sau obținem shinjin. Trebuie să înțelegeți profund această diferență și să nu faceți din shinjin sau nembutsu proprietatea voastră intelectuală.

În adevăratul shinjin și nembutsu, orice calcul personal este abandonat. Însă cu toate că shinjin și nembutsu sunt dincolo de gândire, ele pot fi primite aici și acum, de orice ființă, indiferent de capacitățile sale, doar prin Compasiunea lui Buddha Amida. Nu veți înțelege niciodată prin rațiune și logică modul în care lucrează efectiv Compasiunea lui Amida sau Legământul său Principal, nu pentru că acestea sunt ilogice sau absurde ci pentru că se află dincolo de puterea de pătrundere a minții noastre limitate. Vă rog, așadar, abandonați odată pentru totdeauna mândria stupidă a egoului și sinelui vostru iluzoriu care nu vă permite să vedeți, să experimentați și să trăiți adevărata realitate de dincolo de el.

Adevărata întristare

Uneori mă simt obosit de atâtea vorbe, gânduri, idei, de atâta fugă încolo și încioace. Atunci când îi dau prea multă atenție, mintea mea mă obosește îngrozitor. În acele momente simt nevoia să mă spăl pe față cu apă proaspătă și să revin la esență. Ce este cu adevărat important în această viață, ce pot eu să fac, așa cum sunt, ce pot să înțeleg? În momentul când îmi dau seama că nu mai știu nimic, mă opresc. Este un moment simplu și natural, o oboseală naturală a creierului care se vrea atotcunoscător și atotputernic. Prea multe calcule personale și preocupări inutile.

„Doar spune nembutsu și fi salvat de Amida. Nimic altceva nu mai este necesar.” „Lăsați toată karma voastră în grija lui Amida.”

Nu există nimic de înțeles, de câștigat sau de pierdut în această lume. Nu vă mai preocupați de voi înșivă, de propria înțelepciune. Lăsați-vă în pace, abandonați-vă Legământului Principal. Nu prin voi veți atinge nașterea în Tărâmul Pur ci prin Puterea lui Buddha Amida.

Maestrul Renny spunea:

„Când apare pentru prima oară credința, nașterea noastră în Tărâmul Pur este pe deplin asigurată. Apoi rămâne la latitudinea lui Amida să decidă dacă ne salvează după ce distruge karma noastră negativă ori dacă o lasă așa cum este. Devine inutil să ne preocupăm de karma negativă. Ceea ce trebuie cu adevărat să ne intereseze este că Amida îi salvează pe cei care se încred în el. ...

A face calcule personale despre noi înșine este o practică amestecată. Nu avem nimic altceva de făcut decât să ne încredem în Amida.”

Nașterea noastră în Tărâmul Pur nu depinde de concepțiile despre bine sau rău, de ceea ce egoul nostru are senzația că poate să facă sau nu, ci de Înțelepciunea și Compasiunea Infinită a lui Buddha Amida.

De unde această senzație că mai avem încă ceva de făcut în afară de a ne încrede în Amida? Și anume ce ne-ar mai rămâne de făcut? Să salvăm lumea? Și cu ce minte să salvăm lumea.... cu cea de acum?

D mi-a spus că se gândește de multe ori să facă ceva pentru suferința tuturor oamenilor, că această lume în care trăim este mizerabilă, chiar prea mizerabilă...

Într-adevăr, este o lume mizerabilă dacă o privim din punctul de vedere al patimilor omenești. Însă ce putem noi face? Maestrul Shinran a spus:

„Compasiunea pe Calea Înțelepților înseamnă a avea milă, a compătimi și ați păsa de celelalte ființe. Totuși, este foarte dificil ca cineva să-i salveze pe ceilalți după cum dorește.”

A face eforturi să vii la dojo, a asculta învățătura, a primi shinjin, este singurul lucru pe care îl puteți face pentru a vă salva pe voi înșivă și pe ceilalți. Unora li s-ar putea părea insignifiant, mai ales acelor pentru care scopul religiei este doar a te face util societății, reducând-o astfel la un soi de utilitarism social. Nu puteți însă întreprinde nimic altceva în stadiul la care vă aflați acum. Doar după ce veți atinge Buddhitatea prin Puterea Legământului lui Amida veți ajuta într-adevăr toate ființele. Până atunci nu numai că s-ar putea să nu le fiți de folos dar le puteți chiar încurca.

„Compasiunea pe Calea Tărâmului Pur trebuie înțeleasă ca fiind mai întâi de toate atingerea Buddhității prin rostirea nembutsului și apoi, dobândind mare iubire și mare compasiune veți putea ajuta ființele sensibile după cum doriți.

Oricâtă iubire și oricâtă milă am putea simți în viața de acum, este foarte greu să-i salvăm pe ceilalți așa cum dorim; astfel această compasiune rămâne neîmplinită. Așadar, numai rostirea nembutsului reprezintă marea compasiune care merge până la capăt.”

Doar aparent, noi, adepții Jodo Shinshu, ne preocupăm numai de propria noastră naștere în Tărâmul Pur, de propria eliberare. Însă, în

realitate, nașterea în Tărâmul Pur nu este altceva decât o permanentă reîntoarcere în această lume, ca Buddhași, pentru a salva toate ființele. Cum însă am putea să ajutăm pe cineva în această viață, asemenea unui Buddha sau Bodhisattva? Departe de noi această pretenție.

Dacă vreți să îi ajutați pe ceilalți, atunci faceți orice pentru a primi shinjin (inima încrezătoare). Nimic altceva nu mai este necesar. Iar shinjinul nu trebuie promovat neapărat, dulceața lui se va răspândi de la sine și asupra celorlalți atunci când se manifestă binele karmic din trecut și ei devin deschiși față de mesajul salvator al lui Amida.

Dacă vreți într-adevăr să vă întristați de ceva, atunci întristați-vă că nu faceți suficiente eforturi pentru a asculta învățătura și că nu ați primit credința (shinjin). Aceasta să fie singura voastră întristare și suferință. Suferința lumii o veți putea căra cu adevărat în spate doar după ce, dobândind shinjin, vă veți naște în Tărâmul Pur. Se spune în Tannisho:

„Oricine trebuie să se teamă ca nu cumva să meargă împotriva intenției regretatului nostru Maestru. Mai mult, trebuie să se întristeze profund dacă nu este în acord cu Legământul Principal al lui Amida.”

Înțelesul celor Trei Refugii în Jodo Shinshu

Cele Trei Refugii⁷² sunt:

MĂ REFUGIEZ ÎN BUDDHA

Buddham saranam gacchami

MĂ REFUGIEZ ÎN DHARMA

Dhammam saranam gacchami

MĂ REFUGIEZ ÎN SANGHA

Sangham saranam gacchami

Primul rând înseamnă că, mai întâi de toate, ne refugiem în Buddha Amida care este Buddha principal în Jodo Shinshu. Numai prin el atingem Buddheitatea în Tărâmul Pur, acesta fiind singurul dintre toți Buddhașii care a făcut Legământul de a salva toate ființele, indiferent de capacitățile lor spirituale.

De asemenea, îl onorăm pe Buddha Shakyamuni (Buddha istoric) ca fiind Învățătorul care ne-a arătat Calea Dharmei lui Amida - principalul scop al apariției lui în lume.

La dojo uneori recităm și tradiționalul „Vandana”: NAMO THASSA BHAGAVATO ARAHATO SAMMA SAMBUDDHASA (Omăgiu Lui, Celui Binecuvântat, Celui Atot Iluminat), înainte de refugii. Această propoziție îi este adresată lui Buddha Shakyamuni în poziția lui de mesager și Învățător al Dharmei lui Amida.

Al doilea rând înseamnă că ne refugiem în Dharma despre Amida propovăduită de Buddha Shakyamuni și explicată apoi de Maeștrii tradiției, în mod special de Shinran Shonin și Rennyo Shonin. Este Dharma conținută în textele sacre ale tradiției noastre, în sutre și comentarii, nu în cărțile lui cutare sau cutare preot sau erudit modern.

⁷² Când cineva devine adept Jodo Shinshu rostește aceste refugii, împreună cu Ryogemon (crezul buddhist Jodo Shinshu) înaintea altarului și în prezența comunității. Vezi și capitolul următor „Ryogemon – Crezul buddhist Jodo Shinshu.”

Odată ce ne refugiem în Dharma, care este, repet, învățătura din sutre și comentariile Maeștrilor, respingem în mod indirect viziunile false și opiniile care contrazic aceste texte sacre. Respingem genul de viziuni false susținute de mulți în epoca noastră, precum negarea renașterii, a cauzei și efectului (legea karmei) sau ideile cum că Amida ar fi un simbol, metaforă, personaj fictiv, că Tărâmul Pur ar fi o stare de atins „aici și acum”⁷³, etc.

A ne refugia în Dharma înseamnă că ne legăm să punem Dharma mai presus de opiniile și ideile produse de mintea noastră neiluminată. Primim și transmitem celorlalți numai învățătura lăsată de Shakyamuni și Maeștrii tradiției noastre.

Deși respectăm toate metodele buddhiste ca provenind de la Shakyamuni (Buddha istoric), urmăm numai învățătura despre Buddha Amida și numai în ea ne refugiem.

Al treilea rând înseamnă că ne refugiem în cei care au primit shinjin în viața de acum și a căror naștere în Tărâmul Pur este asigurată. Refugiindu-ne în ei ne dorim să fim ca ei, îi considerăm tovarășii noștri de drum, frații și surorile noastre întru Dharma lui Amida.

Cei care nu au încă shinjin, să caute compania celor ferm stabiliți în credință, să asculte explicațiile lor și să își dorească să primească ei înșiși shinjin.

Nu ne refugiem în cei cu viziuni greșite, care nu sunt în concordanță cu instrucțiunile și cuvintele sutrelor și comentariilor.

Adevărata comunitate (sangha) Jodo Shinshu este compusă numai din cei care acceptă în întregime învățătura din sutre și comentariile Maeștrilor, care au primit shinjin ori aspiră cu sinceritate să primească shinjin. Într-o astfel de sangha ne refugiem. O astfel de sangha o venerăm ca parte a Celor Trei Comori.

⁷³ Vezi capitolele „Cei care neagă existența lui Amida nu au shinjin” și „Tărâmul Pur nu este aici și acum”, din această carte.

Sangha este locul unde adevărata Dharma este prezentată și transmisă pentru ca noi să primim shinjin și să devenim Buddhași în Tărâmul Pur.

Numai în transmiterea adevăratei Dharma, sangha are un înțeles. Dacă nu ne refugiem în Amida Buddha cel viu și nu acceptăm Dharma despre el așa cum a fost propovăduită de Shakyamuni și Maeștri, nu există nici o sangha.

Întrebare:

Cum ar trebui să îi privim pe ceilalți buddhiști care nu sunt adepți Jodo Shinshu?

Răspuns:

Toți sunt discipolii lui Buddha Shakyamuni, doar că urmează alte metode buddhiste decât noi. În conformitate cu instrucțiunile Maestrului Rennyō, conținute în Scrisori, nu trebuie să îi disprețuim pe cei care urmează alte învățături buddhiste decât nembutsul credinței în Buddha Amida. „Respectăm dar nu urmăm” este regula de aur pentru relațiile cu alte școli buddhiste și adepții lor.

Până la urmă, buddhiștii din toate școlile sunt frați și surori întru Dharma lui Buddha și discipoli ai lui Shakyamuni. Ei sunt parte din sangha buddhistă generală, ca să zicem așa, alcătuită din toți buddhiștii serioși în practica lor, indiferent de profesiune, însă noi ne refugiem în sangha celor cu credință în Buddha Amida.

Întrebare:

Cum ar trebui să privim alte religii?

Răspuns:

„Respectăm dar nu urmăm” se aplică și aici.

Shinran Shonin a insistat foarte mult în ultimul său capitol din *Kyogyoshinsho* pe faptul că discipolii lui Buddha nu trebuie să se refugieze în și să venereze divinități din afara buddhismului, să nu se bazeze pe superstiții, zile norocoase, momente favorabile, etc. Iată câteva pasaje importante în acest sens:

“Cei care se refugiază cu adevărat și din toată inima, eliberându-se de toate atașamentele iluzorii și de preocupările legate de momente favorabile sau nefavorabile, să nu își caute niciodată refugiul în spirite false ori în învățături nebuddhiste”⁷⁴

“Nu vă îndreptați către alte învățături; nu îi venerați pe zei.”⁷⁵

“Fiii cei buni și fiucele bune⁷⁶ ale credinței curate nu trebuie să îi slujească niciodată pe zei până la sfârșitul vieții lor”⁷⁷

De asemenea, să nu facem amestecuri și sinteze după mintea noastră neiluminată între Dharma lui Buddha și diferitele sisteme spirituale din trecut sau prezent. Buddhismul este medicamentul prescris nouă de Buddha, cel mai mare dintre Învățătorii celor trei lumi și este greșit să îl amestecăm cu învățăturile altor căi.

Așadar, abandonăm din sufletul nostru orice învățătură din afara buddhismului și dintre învățăturile buddhiste selectăm numai pe cea referitoare la salvarea necondiționată a lui Amida – nembutsul credinței.

⁷⁴ Shinran a citat acest pasaj din *Sutra celor zece roți ale lui Ksitigarbha*.

⁷⁵ Shinran a citat acest pasaj din *Sutra Samadhiului tuturor virtuților*.

⁷⁶ „Fiii cei buni și fiucele bune” are sensul de discipoli autentici ai căii lui Buddha.

⁷⁷ Shinran a citat acest pasaj din *Sutra legămintelor lui Buddha Vindecătorul*

Ryogemon – Crezul buddhist Jodo Shinshu

Ryogemon este crezul buddhist Jodo Shinshu, compus de Rennyō Shōnin (1415-1499), al optulea Monshū al Hongwanji. În el găsim tot ceea ce avem nevoie să știm și să acceptăm pentru a ne naște în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida.

Refugiindu-ne în Cele Trei Comori⁷⁸ și acceptând acest crez în inima noastră devenim adepți Jodo Shinshu, de aceea trebuie să îi cunoaștem foarte bine înțelesul:

„Renunț la încrederea în puterea personală și diversele practici care se bazează pe ea. Mă încred din toată inima în Buddha Amida pentru a rezolva odată pentru totdeauna problema crucială a vieții de după moarte.

Știu că în momentul în care această Credință apare în mine, eliberarea din samsara este garantată iar eu sunt asigurat de nașterea în Tărâmul Pur. Recit Numele lui Amida cu bucurie și recunoștință pentru salvarea sa necondiționată.

Sunt recunoscător lui Shinran Shōnin și maeștrilor succesori pentru că mă îndrumă către această profundă înțelegere.

De acum înainte mă voi ghida toată viața mea după regulile de comportament.”

„Diversele practici” la care renunțăm se referă la toate învățăturile, acțiunile și metodele religioase prin care oamenii au senzația că obțin ceva, în mod special Iluminarea perfectă sau Buddhitatea. Acestea pot fi practici meditative sau non-meditative, respectarea preceptelor cu gândul transferării meritelor astfel câștigate spre atingerea Iluminării, etc. Chiar și recitarea Numelui lui

⁷⁸ Vezi capitolul „Cele trei refugii în Jodo Shinshu.”

Amida poate fi plasată în această categorie dacă este făcută pe baza puterii personale⁷⁹.

Toate acestea sunt abandonate, mai ales ideea că poți face ceva prin tine însuși pentru a obține Iluminarea perfectă și Eliberarea din samsara. Pur și simplu realizezi că ești incapabil să devii un Buddha și că doar Amida te poate ajuta în această chestiune, doar el poate pune capăt nesfârșitei tale rătăcirii în naștere și moarte.

În chiar momentul apariției pentru prima oară a acestei încrederi ești asigurat de eliberarea din samsara (lumea suferinței, a nașterii și a morții) iar nașterea ta în Tărâmul Pur devine pe deplin stabilită. În exact acel moment (nu atunci când mori) destinul tău karmic este fixat definitiv și poți fi sigur că vei deveni un Buddha în Tărâmul Pur al lui Amida. Nimic din ceea ce urmează acestui moment al apariției credinței nu poate influența, îmbunătăți sau distruge drumul tău către Tărâmul Pur.

Rămâi până la moarte un om obișnuit, așa cum ai fost întotdeauna și chiar dacă mori pe neașteptate, fără să te gândești la Amida și fără să fi într-o stare bună a minții, tot vei merge în Tărâmul Pur pentru că salvarea ta a fost deja asigurată de la prima trezire a credinței. Așa că, să nu îți fie frică de nimic, doar încrede-te în Amida și totul este asigurat pentru tine. Rostirea Numelui este numai exprimarea credinței și a recunoștinței pentru că Buddha Amida te salvează și acceptă așa cum ești, fără să ceară nimic de la tine, nici cea mai mică virtute sau capacitate.

Datorită apariției în această lume a lui Shinran Shonin și a explicațiilor lui ai întâlnit Dharma lui Amida. Succesorii săi, precum Maestrul Kakunyo și Maestrul Rennyo, au păstrat cu credință învățăturile sale și le-au transmis generațiilor viitoare. Toți aceștia și mai ales Shinran Shonin, merită recunoștința și aprecierile tale.

⁷⁹ Spre exemplu dacă credem că o recitare bună sporește șansele de a ne naște în Tărâmul Pur sau că în urma rostirii Numelui obținem merite pe care le putem transfera către propria Iluminare sau diferite obiective lumești, etc.

Regulile de comportament pe care te angajezi să le respecti toată viața atunci când intri în sangha Jodo Shinshu se găsesc în Scrisorile lui Rennyo. Le prezint aici într-o formă condensată⁸⁰:

-respectă celelalte școli buddhiste; nu le denigra învățătura și nici pe adepții acestora⁸¹

-nu îi deprecia pe ceilalți Buddha și Bodhisattva

-nu îi denigra pe kami (zeii din Shintoism)⁸²

⁸⁰ Referiri la aceste reguli se găsesc la paginile 20, 27, 32, 34, 35, 40, 41, 47, 50, 53, 71, 74, 77, 81 din „Rennyo Shonin Ofumi (The Letters of Rennyo)”, publicată de Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center Translation and Research în 1996. Ediția în limba română a Scrisorilor lui Rennyo nu cuprinde decât foarte puține referințe la ele.

⁸¹ Rennyo a spus într-una din numeroasele lui scrisori pe această temă: „În tradiția noastră să nu existe nici o ponegrire a celorlalte învățături și școli buddhiste. Din moment ce toate au fost expuse de Shakyamuni în timpul vieții sale, înseamnă că acestea duc la rezultate bune dacă sunt practicate exact așa cum au fost predate. Cu toate acestea, în ultima epocă Dharma în care ne aflăm acum, cei asemenea nouă sunt inferiori școlilor de pe Calea Înțelepților; de aceea, nu ne bazăm și nu ne încredem în ele.”

⁸² Nu ne bazăm pe kami, însă aceasta nu înseamnă că îi denigrăm. După cum a explicat Maestrul Rennyo în multe din scrisorile sale, acești kami venerați în Shintoism sunt de fapt, manifestări ale Buddhașilor și Bodhisattvașilor care încearcă în multe feluri să ajute ființele să se încreadă în cele din urmă tot în Dharma lui Amida. Primind credința în Amida, noi le împlinim aspirațiile, de aceea nu avem nevoie să îi venerăm și să ne refugiem în ei. Shinran Shonin însuși a interzis venerarea kamilor și a diferiților zei, însă nu a spus niciodată că ar trebui să îi denigrăm pe ei și pe adepții lor.

Eu unul nu aș merge mai departe încât să spun că figuri importante ale tuturor religiilor sunt de fapt, manifestări ale Buddhașilor și Bodhisattvașilor. Știm că în buddhism, în general, zeii sunt doar o categorie de ființe neiluminate printre multe altele, de aceea nu ar trebui să tragem concluzia că Maestrul Rennyo a încercat să ne facă să privim toți zeii din diferitele mitologii sau figurile importante din toate religiile ca fiind Buddhași și Bodhisattvași. În Scrisorile sale el face referire în mod special la kami din Shintoism pe care și alte școli buddhiste japoneze din vremea lui îi priveau ca având legături cu Dharma lui Buddha.

Shinran însuși a citat din Nirvana Sutra în lucrarea sa de căpătâi (Kyogyoshinsho) următoarele cuvinte: „...*eliberarea căilor non-buddhiste este impermanentă, eliberarea căilor buddhiste este eternă.*”

Așadar, abandonăm toate căile non-buddhiste și urmăm numai Calea lui Buddha, însă făcând asta respectăm alegerile altor oameni și nu le denigrăm.

- nu îți da aere de persoană avansată spiritual; fi smerit
- nu impune credința noastră altor oameni din școli buddhiste diferite sau din alte religii
- fii atent când discuți despre învățătura Jodo Shinshu cu cei care nu sunt maturi din punct de vedere karmic și suficient de deschiși pentru a o primi; nu o impune cu forța; în general, vorbește numai atunci când este cu adevărat necesar și la momentul potrivit.
- nu fi mândru și gălăgios, mai ales în public, cu convingerile tale și credința în Jodo Shinshu; fii discret, poartă-te normal și bucură-te de shinjin în liniște și smerenie
- nu denigra sau desconsidera autoritățile locale și guvernamentale pentru că tu ai credință iar ei nu
- îndeplinește-ți cu conștiinciozitate datoria și obligațiile publice
- legile statului să fie aspectul tău exterior,⁸³ în timp ce credința Puterii Celuilalt să rămână în inima ta; ghidează-te după principiile umanității și dreptății⁸⁴.

De asemenea, devenind un adept Jodo Shinshu te angajezi automat să nu amesteci această minunată învățătură cu opiniile și ideile tale personale bazate pe mintea neiluminată.⁸⁵ Astfel, realizezi că Dharma Shinshu este medicamentul deosebit oferit de Sakyamuni și Maeștri pentru a salva ființele din naștere și moarte iar pentru ca aceasta să fie efectivă trebuie să nu o modificăm în nici un fel, conștientizând faptul că nu suntem noi înșine Buddhași. Aceasta este o regulă de bun simț pe care o acceptăm în mod natural când intrăm pe Cale. Dacă cineva distruge sau modifică Dharma despre Amida, atunci acest Ryogemon devine inutil și nici o salvare nu mai este posibilă. Așadar, fi atent când vorbești celorlalți despre Jodo Shinshu. Indicații despre această regulă de comportament se găsesc peste tot în învățăturile lui

⁸³ Respectați legile statului, dacă acestea nu sunt criminale sau inumane.

⁸⁴ Încercăm să acționăm ghidați de compasiune, tratând toți oamenii la fel, fără discriminare.

⁸⁵ Citiți articolele legate de interpretările greșite ale învățăturii Jodo Shinshu. Ryogemon devine inutil dacă este acceptată și promovată oricare din acele viziuni greșite.

Shinran și Rennyo, așa că privește-o ca fiind esențială atunci când intri în sangha.

Cei care neagă existența lui Amida, nu au shinjin

Din păcate, există în comunitatea Jodo Shinshu internațională unii adepți care susțin interpretări greșite, așa zis „moderne”, în contradicție cu învățătura sutrelor și a textelor sacre. Una dintre cele mai răspândite este aceea că Amida ar fi un simbol, o metaforă sau un personaj fictiv.

Din păcate, astfel de interpretări dovedesc absența shinjinului autentic din inima celor care le propovăduiesc. Este imposibil ca Amida să fie văzut drept personaj fictiv sau metaforă de cineva care trăiește experiența credinței. Din contră, shinjinul nu poate fi decât unul fals ori fictiv, după cum și obiectul credinței sale este fictiv. Nu am citit niciodată în textele sacre despre astfel de prezentări ale lui Buddha Amida. Nici Shakyamuni, nici Shinran Shonin sau alți maeștri ai tradiției noastre nu au vorbit în astfel de termeni despre Amida și Tărâmul său Pur. Așadar, în ceea ce mă privește, voi susține mereu că aceia care îl prezintă pe Amida ca pe un simbol, metaforă sau personaj fictiv, ori ceva asemănător ca sens cu acești termeni, nu au experiența credinței și a salvării.

Inima încrezătoare (shinjin) este cauza nașterii în Tărâmul Pur și a atingerii Buddhității, însă cum ar putea credința în ceva fictiv să poată fi numită adevărată credință? Acest lucru este foarte ușor de înțeles chiar și pentru un copil.

Ceva fictiv rămâne fictiv indiferent cum l-ai prezenta, în timp ce realitatea rămâne realitate. Numai credința în ceva real și viu poate fi adevărată și produce rezultate – nașterea în Tărâmul Pur.

Dacă cineva afirmă că tu, cititorul acestor rânduri, ești un personaj fictiv, un simbol sau metaforă, presupun că nu crede cu adevărat în existența ta. Lucrurile sunt extrem de simple pentru cine are minte să priceapă.

Se spune că pomii se cunosc după fructele lor. Este imposibil pentru cineva care insistă în scrierile și cuvântările sale pe astfel de interpretări greșite să aibă o adevărată experiență a credinței și să îi

poată călăuzi pe ceilalți către credință. Nu sunt eu judecătorul celorlalți, însă cuvintele lor vorbesc de la sine. Pur și simplu nu cunosc ori nu simt, nu înțeleg sau nu vor să accepte cine este Amida Buddha (cine spun sutrele și măștrii tradiției noastre că este), așa că, în ce fel pot ei avea credință în el?

În Tannisho, maestrul Honen este înregistrat spunând că unii oameni nu au același shinjin ca el și de aceea nu îl vor însoți în Tărâmul Pur, după moarte.

Shinjinul său și al lui Shinran venea de la Buddha Amida, adevăratul Amida, nu fictivul, simbolicul sau metafora Amida, de aceea ei aveau același shinjin, deși cunoștințele și înțelepciunea personală erau diferite.

Atât Shinran, cât și Honen, plus ceilalți măștri, au acceptat învățătura despre Buddha Amida prezentată de Shakyamuni în Marea Sutră. Ascultând această învățătură au primit shinjin și au devenit Buddhași în Tărâmul Pur. Noi, discipolii lor din epoca modernă, suntem de asemenea diferiți în cunoștințe, experiență și înțelepciune, însă nu putem accepta decât aceeași învățătură pe care ei au propovăduit-o, pentru a primi același shinjin ca și ei.

Nașterea, viața și moartea nu sunt fictive, simbolice sau metaforice. De asemenea, eliberarea noastră din naștere și moarte nu are cum să fie fictivă, simbolică sau metaforică. Un Buddha care nu este cu adevărat un Buddha viu și activ în lumea suferinței, nu are cum să ne ajute și să ne ghideze către Iluminarea supremă și de neîntrecut. Credința într-un personaj fictiv, simbolic sau metaforic nu ține de cald și nu eliberează.

Dacă shinjin vine de la Amida și este cauza eliberării noastre, cei care nu cred în Amida ca fiind viu și activ, ce fel de shinjin pot avea?

Vă rog, folosiți-vă mintea și logica simplă, pentru a nu cădea în iluzie și înțelegeri greșite.

Adevăratul buddhism Jodo Shinshu nu este un sistem metafizic întortocheat, plin de simboluri și metafore cu sugestii ascunse, ci un set de învățături clare și precise, menit să elibereze ființele din

suferința nașterii și a morții printr-o credință simplă într-un Buddha viu și activ numit Amida.

Pe cei care nu pot accepta această cale, îi rog să o părăsească ori să o uite, dar în nici un caz să nu încerce să o modifice în funcție de opiniile și ideile personale.

Honen Shonin despre Buddha Amida

În „Dialog pe o sută cinzeci și patru de subiecte”, Honen Shonin a spus:

„Deși Buddha Amida este unul singur, învățăturile lui au diferite interpretări. Școala Shingon afirmă că Amida locuiește în inima noastră; ei nu admit existența sa în afara propriei inimi. Însă școala Tărâmului Pur ne învață că Bodhisattva Dharmakara a atins Buddhitatea și a devenit Buddha Amida, care acum sălășluiește în Tărâmul Pur din vest⁸⁶. Aceste două puncte de vedere arată că există mari diferențe între cele două școli.”

Cuvintele maestrului Honen sunt foarte clare pentru cei care își doresc să înțeleagă cu adevărat cine este Amida și să se căiască pentru răspândirea de viziuni greșite. Am ales acest citat în mod special pentru a arăta faptul că orice prezentare a lui Amida ca fiind un mit, metaforă, simbol al propriei naturi Iluminate sau al propriei minți și inimi, etc., nu este în concordanță cu învățătura Tărâmului Pur a lui Honen și a urmașului său spiritual, Shinran Shonin. Viziunea corectă despre Buddha Amida pe care ar trebui să o aibă un adept al școlii noastre și pe care să o prezinte celorlalți este cea prezentată de Shakyamuni în Marea Sutră: Amida este un Buddha viu și real care sălășluiește în Tărâmul Pur din vest (o manifestare a legămintelor sale de a salva toate ființele). Datorită faptului că Amida nu este ceva aflat în inima sau mintea noastră, Tărâmul său Pur de asemenea, nu este nici el în interiorul nostru, nu „aici și acum” și nu „propria noastră minte pură”, după cum le place unora să zică.

Datorită faptului că Amida este un Buddha viu în afara noastră, Tărâmul său Pur este și el un loc real din afara noastră, a ființelor neiluminate, care nu pot crea niciodată în interiorul lor o minte și o inimă pură. În mintea și inima noastră nu se află altceva

⁸⁶ Vezi capitolul „Despre locația Tărâmului Pur și descrierea lui minunată din sutre.”

decât iluzie și patimi oarbe, de aceea nu putem afirma că Buddha Amida sau Tărâmul Pur pot fi căutate acolo.

Există mari diferențe în interpretarea lui Amida între școala noastră și alte școli buddhiste care se bazează pe puterea personală. Însă dacă ne considerăm discipolii lui Honen și Shinran trebuie să le respingem pe ultimele și să ne refugiem în Buddha Amida cel viu pentru a ne naște în Tărâmul său Pur.

Numai după nașterea acolo și după ce devenim Buddhași, vom înțelege cu adevărat natura ultimă a tuturor lucrurilor și a Tărâmului Pur.

Despre locația Tărâmului Pur și descrierea lui minunată din sutre

Întrebare:

„De ce Tărâmul Pur al lui Buddha Amida este numit și „Tărâmul Pur din vest”? De ce „vestul” este atât de mult accentuat în textele sacre legate de Amida? Și de ce Tărâmul Pur este descris atât de fantastic în sutre?”

Răspuns:

Tocmai pentru a arăta că Tărâmul Pur al lui Buddha Amida nu este o metaforă ci un loc real în care ființele pot aspira să se nască după moarte, îi este indicată o direcție și este descris în detalii minunate.

Unii spun că direcția „vest” și descrierile deosebite sunt o dovadă pentru inexistența lui ori că acestea sugerează că Tărâmul Pur este doar un simbol sau metaforă. Adevărul este însă că, făcând efortul de a-l descrie în atâtea cuvinte minunate și indicând o direcție în care adeptul să se orienteze când îl venerază pe Amida, Buddha Shakyamuni a vrut să accentueze de fapt existența lui reală ca loc unde ființele sensibile pot aspira să se nască fără nici o grijă sau îndoială. Este ca și când ți-aș vorbi de un parc minunat pe care îmi doresc foarte mult ca tu să îl vizitezi. Dacă îți spun „este acolo, spre vest” și încep să ți-l descriu, tu nu vei mai pune la îndoială existența acestuia și vei dori să îl vezi. La fel stau lucrurile și cu expresia „Tărâmul Pur din vest.”

Exaltarea cu care Shakyamuni descrie Tărâmul Pur al lui Amida în Mica Sutră (Amida-kyo), fără ca nici măcar să i se ceară acest lucru⁸⁷ și lumina care emană din trupul său când rostește Marea Sutră în care

⁸⁷ Mica Sutră despre Buddha Amida (Amida-kyo) este rostită spontan, nu ca răspuns la o întrebare, ceea ce dovedește importanța învățaturii despre Buddha Amida. În acest discurs, Shakyamuni își începe fiecare descriere cu mult entuziasm, repetând într-una numele ascultătorului său principal, Sariputra, în timp ce îi relatează acestuia minunile Tărâmului Pur și unicitatea lui Buddha Amida printre ceilalți Buddha.

prezintă istoria lui Buddha Amida și cele 48 de legăminte ale sale⁸⁸, sunt o dovadă clară a faptului că vorbele lui sunt adevărate iar că ascultătorii săi trebuie să accepte neapărat ceea ce are să le comunice: că Amida este un Buddha viu și că Tărâmul său este un loc real.

⁸⁸ Se spune în Marea Sutră despre Buddha Amida că Shakyamuni, înainte de a-și începe discursul a trecut prin următoarele transformări: „*toate simțurile Celui Mai Onorat din lume radiau de bucurie, tot corpul său apărea senin și glorios iar înfățișarea sa maiestuoasă era mai plină de măreție ca niciodată.*” După ce Ananda îl întreabă care este motivul acestor manifestări glorioase, Shakyamuni îi revelează adevăratul scop al apariției lui în această lume, prezentând istoria lui Buddha Amida, a celor 48 de Legăminte și încurajând ființele să aspire la nașterea în Tărâmul Pur. În aceeași sutră, întreaga adunare care asculta discursul, inclusiv Ananda, are o viziune cu Buddha Amida și Tărâmul Pur, semn clar că Shakyamuni vorbește despre lucruri reale, nu simboluri sau ficțiuni.

Tărâmul Pur nu este aici și acum

Întrebări:

1. „Credeam că teza centrală a buddhismului este că totul provine din ignoranță (avidya) și că aceasta este cea care ne face să percepem lumea ca samsara mai degrabă decât Nirvana. De aceea, aș dori să știu de ce unii buddhiști consideră că nu există nici o distincție între cele două.

De asemenea, referitor la asta și întorcându-mă la Jodo Shinshu: este Tărâmul Pur aici și acum ori va fi atins după moarte, când devenim Buddhași? Eu personal, cred că trebuie să fie aici și acum sau nicăieri. Asta am înțeles că este esența învățaturii lui Shinran și motivul pentru care am fost atras de ea.”

2. „În ceea ce privește nembutsu, trebuie să aibă o anumită formă? Sau mai degrabă este o poartă prin care ignoranța este înlăturată și realizăm că am fost întotdeauna în Tărâmul Pur?”

Răspuns:

Da, ignoranța este cea care ne face să vedem samsara (lumea iluziei, a suferinței, nașterii și morții) diferită de Nirvana, însă când Buddhașii sau maestrii iluminați vorbesc despre cele două ca fiind unitate, ei încarnează într-adevăr acest adevăr ultim și îl percep direct, nu doar intelectual, deoarece au atins la rândul lor, Buddheitatea.

Eu, însă, ca ființă neiluminată, pot vorbi la nesfârșit despre unitatea dintre samsara și Nirvana fără să trec dincolo de cuvinte ori să evadez din limitele minții mele. Oricât aș vorbi sau scrie despre asta, tot nu devin un Buddha.

Numai din perspectiva unui Buddha (a adevărului ultim), Nirvana și samsara sunt unitate, însă pentru o ființă neiluminată cele două vor rămâne diferite, până la atingerea propriei Buddheități.

Iar acum referitor la Tărâmul Pur:

Shinran Shonin spune în Tannisho (capitolul 15):

„În conformitate cu adevărata esență a Căii Tărâmului Pur, adepții se încred în Legământul Principal în această viață și ating Iluminarea în Tărâmul Pur; aceasta este învățătura pe care am primit-o.”

A se încrede în Legământul Principal și deci în Compasiunea lui Amida, în această viață, este același lucru cu a rosti Numele (nembutsu). „Namo” înseamnă „a se refugia” dar și „omagiu lui/slavă lui”, așadar atât credința, cât și recunoștința sunt exprimate prin nembutsu.

Nu există nici o altă semnificație a nembutsului în învățătura Jodo Shinshu.

„,Salvat de către lucrarea de neconceput a Legământului, mă voi naște în Tărâmul Pur:’ în momentul în care vă încredințați Legământului în acest mod, astfel că mintea fixată asupra rostirii nembutsului răsare în interiorul vostru, sunteți imediat aduși să vă împărtășiți din avantajul de a fi primiți și niciodată abandonați de Amida.”

Așadar, Shinran spune că în momentul în care ne încredem în Legământ – și datorită acestei credințe, rostim Numele – ne împărtășim imediat din avantajul „de a fi primiți și niciodată abandonați de Amida.” Aceasta înseamnă că intrăm în stadiul celor asigurați de Nirvana ori stadiul de non-retrogresiune, adică, rădăcina karmei noastre este tăiată și deși continuăm să experimentăm rezultatele acțiunilor trecute și să ne comportăm asemenea unor ființe pline de iluzii și patimi oarbe până în momentul morții, karma nu își mai poate planta semințele în altă viață.

Datorită transferului de merit de la Amida suntem asigurați de Nirvana, pe care o vom atinge în momentul morții, când ne naștem în Tărâmul Pur.

Suntem stabiliți în acest stadiu de non-retrogresiune nu de către noi înșine, ci de Amida („a fi primiți”) care nu ne va abandona niciodată

(„niciodată abandonați”) – asta este ceea ce se înțelege prin non-retrogresiune sau asigurări de Nirvana în tradiția noastră.

A confunda primirea shinjinului și intrarea în stadiul de non-retrogresiune cu nașterea aici și acum în Tărâmul Pur, este o gravă eroare. Asta pentru că Tărâmul Pur este locul unde se atinge Iluminarea supremă, însă nici unul dintre noi nu poate afirma că bazându-se pe Amida a devenit deja un Buddha/un Iluminat încă din această viață.

Shinran spune foarte clar:

„În momentul în care shinjinul se stabilește în noi, suntem primiți și niciodată abandonați și de aceea nu vom mai transmigra în viitor în cele șase lumi. Conștientizarea acestor lucruri poate fi ea greșit numită „atingere a Iluminării”? Este păcat că poate apărea o asemenea înțelegere falsă.”

Maestrul Rennyo a spus de mai multe ori că ar fi indicat să folosim Numele de șase caractere (NA MO A MI DA BUtsu) deși Numele cu zece caractere și opt caractere exprimă aceeași credință în Amida⁸⁹.

Să nu uităm însă că Numele a fost creat pentru a fi ușor de rostit și nu are nici un fel de înțeles ascuns, ezoteric sau Zen. Pur și simplu este a te încrede în puterea salvatoare a lui Amida.

Nembutsu nu are menirea de a ne face să înțelegem că Tărâmul Pur este aici și acum. Ideea că Tărâmul Pur este aici și acum, alături de prezentarea lui Amida ca mit, simbol, alegorie sau personaj fictiv este una dintre cele mai răspândite înțelegeri greșite ale buddhismului Jodo Shinshu în zilele noastre.

Pentru noi, ființele neiluminate, aici și acum este doar samsara, lumea iluziei și a suferinței. Ne putem naște în Tărâmul Pur și deveni Buddhași după moarte, chiar dacă nu înțelegem acum, în această viață, unitatea ultimă dintre samsara și Nirvana.

⁸⁹ Numele cu zece caractere: KI MYO JIN JI PO MU GE KO NYO RAI – Omagiu lui Tathagata al Luminii fără de Opreliști care se răspândește în toate cele zece direcții.

Numele cu opt caractere: NA MO FU KA SHI GI KO NYORAI – Omagiu lui Tathagata al Luminii de neconceput.

Nembutsu, fiind expresia credinței, înseamnă a fi conștient de două lucruri fundamentale (doctrina celor două convingeri profunde sau nishu jinshin):

1. înțelegerea profundă că nu suntem altceva decât muritori de rând, influențați de tendințele noastre negative și fără nici o șansă de salvare prin propriile puteri. Aceasta reprezintă înțelegerea naturii umane așa cum este ea.
2. înțelegerea profundă că Legământul Principal al lui Amida ne salvează fără nici o excepție și că are în vedere exact ființe precum noi înșine. Aceasta reprezintă încrederea din toată inima în Compasiunea lui Buddha Amida.

Așadar, după cum vezi, shinjin (credința) și nembutsul credinței nu înseamnă deloc a realiza că „Tărâmul Pur este aici și acum” sau că „am fost întotdeauna în Tărâmul Pur.” Nicăieri în scrierile lui Shinran sau Rennyō nu apare o astfel de interpretare, nici chiar în cele trei sutre despre Amida care sunt însuși cuvintele lui Shakyamuni. De ce însă unii adepți continuă să răspândească idei false precum „Tărâmul Pur este aici și acum” ori să îl prezinte pe Amida ca pe un simbol, mit sau personaj fictiv? Răspunsul este simplu, pentru că nu pot accepta în inima lor cuvintele măștrilor, ci sunt orbiți de propriile opinii limitate cărora încearcă să le adapteze învățătura Jodo Shinshu. Pentru ei, Dharma trebuie neapărat să se schimbe în funcție de viziunile materialiste sau moderne ale unei lumi incapabile de a trece dincolo de ceea ce depășește capacitatea de percepție a ochiului omenesc. Ca și cum ochii sau mintea noastră limitată sunt singurul criteriu după care putem judeca dacă lucrurile sunt adevărate sau false în univers iar ceea ce nu vedem, pipăim sau mirosim automat nu există.

Numai în momentul morții atingem „nașterea fără de naștere” în Tărâmul Pur și înțelegem cu adevărat ceea ce acum simțurile și mintea nu pot înțelege, precum unitatea dintre samsara și Nirvana, „ne-apariția fenomenelor”, etc.

Tărâmul Pur în viziunea școlii buddhiste Jodo Shinshu

Chih-i (538-597), maestrul fondator al școlii buddhiste Tendai în China, susținea ideea că Tărâmul Pur „există în propria minte”, aceasta fiind transmisă ulterior în Japonia. Ideea se întâlnește și în Vimalakirti Sutra, o învățătură aparținând unei porți Dharma diferite de cea a Tărâmului Pur și în care se afirmă că dacă mintea cuiva este pură atunci tărâmul unde locuiește îi apare ca fiind pur datorită purității minții sale.

În principal, Tărâmul Pur a fost înțeles de către mulți maeștri Tendai din trecut ca existând în propria minte. Chih-i chiar l-a prezentat pe Buddha Amida și Tărâmul său Pur ca elemente ale propriei conștiințe care trebuiesc realizate în minte.

În timpul nostru, mulți adepți și așa ziși învățători ai școlii noastre preiau această idee și o integrează în diferite moduri propriilor interpretări ale învățaturii Jodo Shinshu fără să știe sau fără să vrea să accepte că astfel de idei sunt împotriva învățaturii Tărâmului Pur promovate de Maeștrii fondatori ai tradiției noastre.

Trebuie să înțelegem foarte bine că, în contradicție cu teoriile de genul „totul este în mintea noastră” sau „tărâmul pur este mintea pură”, etc., Jodo Shinshu recunoaște existența mai multor Buddhași transcendențiali care au creat diferite tărâmurii și că este posibilă, prin diverse metode, nașterea acolo după moarte. Câteva exemple de astfel de tărâmurii ale Buddhașilor sunt: Tușita unde sălășluiește Bodhisattva Maitreya, tărâmul lui Aksobya, al lui Bodhisattva Tara, Bhaisajyaguru (Yakushi) și bineînțeles, Tărâmul din vest al lui Buddha Amida recomandat de Shakyamuni ca fiind cel mai bun loc pentru cei care doresc să atingă repede Iluminarea supremă. Existența reală a acestor tărâmurii și în mod special al Tărâmului Pur al lui Buddha Amida a fost acceptată în mod natural de maeștrii școlii noastre, precum Nagarjuna, Shan- tao, Honen, Shinran și alții care ne-au instruit în mod repetat să aspirăm la nașterea EXCLUSIVĂ în Tărâmul lui Amida. Ei toți au acceptat ideea Tărâmului Pur al vieții de după moarte (raiseijodo), ceea ce înseamnă că acesta poate fi atins după moartea fizică și a lui Amida ca fiind un Buddha viu și real.

Shinran însuși a deplâns, în capitolul trei din Kyogyoshinsho, răspândirea viziunilor greșite despre Amida și Tărâmul său Pur:

„Călugării și laicii acestei din urmă ere, precum și învățătorii religioși ai timpurilor noastre rătăcesc în concepte de genul „natura sinelui” și „totul se află în minte”, discreditând atingerea adevărată a Iluminării pe calea Tărâmului Pur.”

Este jalnic faptul că mulți falși învățători ai timpurilor noastre, datorită absenței credinței din propria inimă și a unei aspirații autentice pentru nașterea în Tărâmul Pur, continuă să ducă oamenii în confuzie, răspândind concepte care nu se regăsesc în școala noastră.

Cât de departe sunt ei de versurile pline de credință și devoțiune ale lui Nagarjuna:

„Cu venerație mă plec până la pământ înaintea lui Amida, Cel Înțelept,

Cel mai Onorat din Lume, venerat de oameni și deași.

Tu sălășluiești în minunatul Tărâm al Păcii și Beatitudinii,

Înconjurat de nenumărați copii ai Buddhașilor.”

Momentul morții

*„Momentul morții,
ce înseamnă el pentru tine?”⁹⁰*

Această întrebare este asemenea unui koan. Trebuie să îi răspunzi dar nu folosindu-te numai de mintea rațională. Pune tot sufletul tău în această întrebare. Întreabă-te din nou și din nou: „momentul morții, ce înseamnă el pentru mine?”

Ce este moartea pentru tine? Ești conștient că vei muri, înțelegi cu adevărat impermanența? Această întrebare ți se adresează personal, nu este ceva de filosofat la o cafea, ci o întrebare intimă. Trebuie să o iei foarte personal.

Poartă gândul morții cu tine în viața de fiecare zi, când te duci seara la culcare, când te trezești dimineața, când ești trist sau vesel, de ziua ta sau în ziua nunții, când mănânci ceva bun, după o partidă de sex, când te simți satisfăcut și împlinit.... Invită moartea să îți intre în minte și să te trezească față de prezența ei ascunsă.

Totul este atât de fragil... simte această fragilitate. Cuvântul „fragil” este foarte sugestiv. Simte fragilitatea propriului corp, a relațiilor tale cu ceilalți, a mediului în care trăiești și în mod special, simte fragilitatea așa ziselor tale realizări spirituale. Fii conștient că poți muri în fiecare zi, în fiecare clipă, și mai ales teme-te de locul unde ai putea ajunge după moarte.

Teme-te cel mai mult de faptul că nu ai primit încă shinjin (credința) și fă-i tot ce poți pentru a ști că destinația ta după moarte este sigură.

Nu îți irosi viața inutil fără a rezolva problema de cea mai mare importanță a morții și a ceea ce urmează după moarte.

Maestrul Rennyō spunea:

⁹⁰ Dharmapada Shinshu a Maestrului Zuiken.

„Aceia care nu se preocupă de viața lor de după moarte sunt considerați ignorați chiar dacă ar fi experți în cele optzeci de mii de învățături Dharma; aceia care și-au rezolvat problema vieții de după moarte sunt considerați înțelepți chiar dacă sunt mireni ce nu știu să citească.”

Starea minții în momentul morții

Shinran Shonin a spus într-una din Scrisorile sale:

„În ceea ce mă privește, nu adaug nici o semnificație condițiilor bune sau rele ale cuiva în clipele sale ultime. Cei în care shinjin este fixat definitiv nu au nici o îndoială, aflându-se așadar printre cei cu adevărat stabiliți. Din acest motiv, sfârșitul lor – chiar și al celor ignoranți – este unul fericit.”

Aceasta este pentru mine, una dintre cele mai importante afirmații ale lui Shinran Shonin, care mi-a oferit liniște și asigurare în clipele de depresii puternice.

Indiferent că mor în patul meu sau pe stradă, asemenea unui om fără adăpost, dacă mă simt bine sau rău, dacă zâmbesc și mor împăcat cu aparența unui om înțelept sau plâng de durere și frică, indiferent dacă moartea mea lasă o impresie bună sau proastă, că mor tânăr sau bătrân, sunt acceptat așa cum sunt și mă voi naște în Tărâmul Pur datorită Compasiunii lui Amida.

În Legământul său, Buddha Amida nu a menționat vre-o condiție specială pe care ar trebui să o întrunesc în momentul morții pentru a mă naște în Tărâmul Pur, ci doar a promis că cei care se încred în el, doresc să se nască în Tărâmul său Pur și rostesc Numele lui, se vor naște acolo. Aceste trei minți/inimi – mintea care se încrede în Amida, mintea care dorește să se nască în Tărâmul lui Amida și mintea care rostește Numele, sunt de fapt o singură minte – manifestarea minții sau inimii încrezătoare.

În Jodo Shinshu suntem salvați aici și acum, adică intrăm în stadiul de non-retrogresiune, numit și stadiul celor cu adevărat stabiliți ori stadiul celor asigurați de Nirvana, în chiar momentul în care ne încredem în Buddha Amida iar când murim ne naștem în Tărâmul Pur unde devenim imediat Buddhași.

Însă chiar și după ce primim shinjin (credința în Buddha Amida) continuăm să ne trăim viața asemenea unor oameni obișnuiți, cu

patimile și iluziile noastre și putem muri ca orice om obișnuit, din cauza problemelor unui om obișnuit. Exact acest om banal și de rând este deja „primit și niciodată abandonat” de Compasiunea lui Buddha Amida, prin aceasta sfârșitul lui devenind unul fericit.

Murim oameni obișnuiți și ne naștem ca Buddhași în Tărâmul Pur al lui Amida.

Nimic mai simplu.

Atingerea imediată a Iluminării de către oamenii obișnuți, după moarte, fără a trece prin bardo (starea intermediară)

Deși nu este la fel de bine cunoscut în afara Asiei, precum buddhismul tibetan, Jodo Shinshu își merită locul între cele mai avansate învățături și practici Mahayana.

Eu unul mă consider un mare admirator și prieten al buddhismului tibetan, cu multele sale metode, de la vizualizări și meditații sofisticate, până la practicile mai ușoare și orientate spre credință și devoțiune. Sunt mulți maeștri și personalități spirituale în buddhismul tibetan, atât în trecut cât și în prezent, pe care îi consider foarte aproape de inima mea, precum Shabkar, Atisha, Patrul Rinpoche, Drubwang Konchok Norbu Rinpoche, Dilgo Khyentse Rinpoche și mulți alții de ale căror nume nu îmi aduc aminte acum.

Știu că în buddhismul tibetan există metode pentru atingerea Buddhității supreme mult mai rapide decât în alte școli. Unele practici sunt grele și periculoase, precum cele ale tantrelor iar altele mai ușoare, precum atingerea Iluminării în bardo sau starea intermediară dintre moarte și următoarea naștere, în conformitate cu Bardo Thodol (cartea tibetană a morților).

Am auzit de la diverși practicanți că, prin metodele sale, buddhismul Vajrayana (tibetan) promite, în cazul în care este bine practicat, Iluminarea în maxim 16 vieți sau chiar în bardo, dacă adeptul nu e capabil să o atingă în această viață.

Asta este într-adevăr minunat, însă când mă gândesc la învățătura și practica Jodo Shinshu, sunt și mai bucuros că prin credința în Buddha Amida voi atinge Iluminarea supremă și de neîntrecut în momentul morții. Nu în bardo, unde încă mai trebuie să practic ceva bazat pe puterea mea personală în timp ce experimentez manifestările iluziilor și propriei mele karma, ci în chiar momentul morții.

În timp ce toate ființele neiluminate trebuie să treacă prin bardo după ce mor, practicanții Jodo Shinshu nu experimentează această stare intermediară, datorită credinței pe care o au în viața de acum în

Puterea Infinită a lui Amida. Această Putere este cea care îi transformă în Buddhași în chiar momentul morții, când are loc nașterea în Tărâmul Pur.

Iată ceva cu adevărat extraordinar și care nu se găsește în nici o altă formă de buddhism! Chiar dacă ai o practică și instrucțiuni clare de urmat în bardo, totuși acestea pot fi dificil de îndeplinit datorită temerilor, karmei negative și iluziilor care se manifestă în acea stare. Puterea fiecărui gând și iluzie devine de zece ori mai mare atunci când sunteți în bardo. Să zicem că ați putea depăși aceste dificultăți și obstacole, și totuși.... dacă nu reușiți? Există suficient spațiu pentru erori.

Însă nu există nici o posibilitate de eșec în a deveni un Buddha în Tărâmul Pur dacă vă bazați pe Amida, pentru că nici cea mai mică urmă a egoului vostru și al puterii sale imperfecte nu este implicată în acest proces. Dintre toți Buddha, Amida a făcut cel mai important Legământ, care promite atingerea Buddhității supreme tuturor ființelor obișnuite care se încred în el, rostesc Numele lui și aspiră să se nască în Tărâmul său Pur. Aceasta fiind Promisiunea unui Buddha, nu avem de ce să ne îndoim de ea. În conformitate cu explicațiile Maestrului Shinran, cei care se încred în Buddha Amida se nasc direct în Tărâmul său Pur în momentul morții, unde ating imediat Buddhitatea supremă și încep să ajute toate ființele prin intermediul capacităților iluminate pe care le dobândesc.

Murim, ne naștem în Tărâmul Pur, devenim Buddhași iar apoi ne întoarcem în cele trei lumi să ajutăm toate ființele. Asta este tot – fără bardo, fără alte obstacole pe care trebuie să le depășim!

Așadar, după cum vedeți, credința în Buddha Amida este de departe cea mai sigură, ușoară și rapidă metodă prin care putem împlini aspirația de a ne elibera pe noi înșine și pe ceilalți din naștere și moarte (Mintea Bodhi). Nu este necesară nici o vizualizare ori meditație profundă, nici cea mai neînsemnată calitate, nici un merit personal. Este singura metodă prin care noi, oamenii obișnuiți, plini de karmă negativă și incapabili de o practică serioasă, vom deveni

Buddhași. Această metodă este atât de ușoară încât devine de necrezut. Însă cu toate acestea, se numără printre metodele predate de Shakyamuni (Buddha istoric) în sutrele Tărâmului Pur, despre care el însuși a spus că este greu de acceptat în credință.

Putem afirma cu siguranță că Jodo Shinshu este cea mai ușoară dintre toate metodele buddhiste, chiar mai rapidă decât metodele Vajrayana, ducând însă la același scop – a deveni un Buddha, întotdeauna activ în salvarea ființelor sensibile. Și este, de asemenea, cea mai sigură dintre toate metodele, deoarece nu există nici un risc de a cădea înapoi în Samsara (lumea iluziei și a suferinței). Adeptul Jodo Shinshu este asigurat de atingerea Buddhității în Tărâmul Pur în chiar momentul în care se încrede în Amida, primind astfel, meritele și virtuțile lui. Aceasta se numește a intra în stadiul de non-retrograsiune, adică salvarea sa este sigură, deși rămâne un om obișnuit până la moarte.

Din momentul în care primește credința (shinjin) este mereu protejat de Amida, precum un copil luat în brațe de mamă și trecut în siguranță pe celălalt mal al râului. Nimic nu îl mai poate face să cadă din îmbrățișarea sa.

Acesta este buddhismul Jodo Shinshu.

Doar pentru mine, Shinran

Shinran spune în Tannisho:

„Când mă gândesc profund la Legământul lui Amida care a apărut din cinci kalpa de contemplație profundă, îmi dau seama că a fost făcut în întregime doar pentru mine, Shinran...”

Dacă nu ajungi să privești învățătura ca adresându-se ție personal, totul este în zadar.

Tratează Dharma ca și cum Shakyamuni, Amida, Shinran, Rennyo și toți patriarhii îți vorbesc direct. Gândește-te că se află înaintea ta, adresându-se personal.

Acesta nu este un simbol ci purul adevăr. Percepe învățătura ca fiind o relație exclusivă, intimă, prietenească și maternă între tine și Buddha Amida.

Buddha nu tratează ființele ca numere, ci se adresează fiecăruia în mod individual, așadar relația lui cu tine este asemenea uneia dintre mamă și copil sau între cei mai buni prieteni. Gândește-te că Amida se adresează suferinței tale personale, oricărei forme pe care aceasta o capătă în viața ta și că dorește să te vindece odată pentru totdeauna - să te facă se devii la rândul tău un Buddha.

Înlocuiește cuvântul „Shinran” cu numele tău...

„Când mă gândesc profund la Legământul lui Amida care a apărut din cinci kalpa de contemplație profundă, îmi dau seama că a fost făcut în întregime doar pentru mine, Adrian...”

Ce simt eu ca buddhist

Nu e nevoie să faci nimic pentru a atinge Buddhitatea în Tărâmul Pur al lui Amida.

În Jodo Shinshu, Buddhitatea nu este ceva de câștigat sau de meritat. Spre deosebire de alte căi dinauntru sau din afara buddhismului, aici eliberarea ultimă din naștere și moarte nu este obținută de tine.

Nu mergi tu însuși spre Nirvana ci Buddha Amida te ia de mână ca pe un copil și te duce acolo. El este cel care te face să vezi natura ultimă a tuturor lucrurilor, care topește multele straturi de iluzii ce acoperă natura ta înăscută de Buddha.

Odată ajuns, prin poarta credinței, în Tărâmul Pur al lui Amida sau sfera sa de influență, toate acestea apar imediat și natural.

Călătoria ta ca prizonier în samsara ia sfârșit odată ce primești credința iar călătoria ca Buddha începe imediat ce te naști în Tărâmul Pur al lui Amida, la sfârșitul vieții⁹¹

Credința (shinjin) și rostirea Numelui (care este expresia credinței) înseamnă că pur și simplu îl lași pe Amida să te ducă spre Buddhitate. Ai încredere că poate face asta pentru tine și că nu o poți face tu însuși.

Nu există o altă cale precum Jodo Shinshu. Indiferent cât de mult ai studia toate religiile lumii și chiar celelalte metode buddhiste, nu vei găsi o asemenea învățătură care într-adevăr nu cere nimic de la tine și te acceptă așa cum ești, cu bube cu tot.

Această învățătură a lui Shakyamuni despre salvarea lui Amida este expresia ultimă a Iubirii și Compasiunii pe care un Buddha o poate simți pentru ființele sensibile. Este medicamentul bun de

⁹¹ Odată deveniți Buddhași în Tărâmul Pur al lui Amida, ne întoarcem în această lume, în diferite forme însă cu o minte Iluminată și liberă, pentru a ajuta toate ființele.

aplicat acolo unde toate celelalte medicamente (metode) și-au dovedit ineficiența pentru tine.

Odată am fost întrebat:
„Cum te simți ca buddhist?”

Am răspuns:

Mă simt iubit și acceptat.

Mă simt înconjurat de căldură, de uriașe mâini pline de blândețe.

Mă simt îmbrățișat.

Mă simt în siguranță. Nimic nu mă poate răni sau afecta din punct de vedere spiritual, nici măcar propriile patimi oarbe și iluzii, nici karma mea atât de adâncă și grea.

Văd pretutindeni fețele zâmbitoare ale Buddhașilor. Pot râde cu ei.

Atunci când privesc o statuie a lui Buddha îi pot atinge nasul și obrajii și pot glumii cu el.

Simt că Buddhașii nu sunt niciodată supărați pe mine, nu mă judecă și nu mă abandonează.

Simt că esența întregului univers este iubire infinită și compasiune infinită.

Simt că pășesc în lumină, deși inima mea nu este curată.

Indiferent cum trăiesc și cum mor, destinația mea este sigură. Toate problemele au fost rezolvate pentru mine.

Așa simt eu ca buddhist.

Sapurați prezența Buddhașilor

Unul din lucrurile care îmi plac cel mai mult în Jodo Shinshu este sentimentul că toți Buddha îmi sunt mereu aproape, pășesc alături de mine, mă privesc în viața de fiecare zi și veghează asupra mea.

Buddhașii nu sunt doar învățători. Dacă îi privești numai în acest fel, atunci îți pot părea distanți, cumva izolați în Iluminarea lor, în timp ce tu te zbați singur să le urmezi exemplul.

Însă aceasta este numai o parte a monedei.

Buddhașii sunt într-adevăr învățători și degete care arată luna, dar și salvatori, activi în viața ta de fiecare zi. Ei merg alături de tine, se gândesc la tine, te văd, te aud, fac planuri despre cum să te facă să înțelegi anumite lucruri importante, etc.

Buddhașii, Bodhisattvașii, Maeștrii sunt vii și activi – aceasta este o chestiune de cea mai mare importanță.

Poți vorbi direct cu un Buddha, cu Amida, Avalokitesvara, Mahasthamaprapta, cu Shinran, Rennyō, Nagarjuna, etc. În momentele de tristețe sau de bucurie poți alege să i te adresezi oricărui dintre ei direct ca și cum ar sta înaintea ta, deoarece ei chiar sunt înaintea ta – **aceasta nu este o metaforă.**

Buddhașii sunt în camera ta, în mașina ta, în trenul cu care călătorești, în barul unde te întâlnești cu prietenii, în singurătate, acolo unde îți este atât de greu să faci față problemelor tale. Amida este mereu cu tine, la fel Shinran Shonin.

Te rog, adu-ți aminte din când în când de prezența Buddhașilor și sunt sigur că vei găsi alinare în această conștientizare.

Nu te preocupa de ceea ce ar putea unii să spună, înțelegând Buddhașii numai sub aspectul naturii lor ultime sau Dharmakaya de dincolo de cuvinte și descriere, deoarece Buddhașii, precum Amida, Shinran (care este de asemenea, un Buddha), etc, au corpuri transcendente ale transformării (Sambhogakaya) și pot călători/ fi prezenți oriunde, pot auzi și vedea totul. Avalokitesvara, spre exemplu, aude fiecare strigăt de durere de la cea mai mică insectă

până la oameni și zei. Numele ei se traduce prin „Cea care aude strigătele lumii” iar acest nume nu este doar o metaforă ori simbol pentru calitățile pline de compasiune care sălășluiesc în natura de Buddha și deci în mod potențial în fiecare dintre noi, ci Ea **chiar aude** strigătele lumii, inclusiv propriul tău strigăt de durere sau bucurie.

Buddha Amida este la fel – știe, vede și aude tot. Te însoțește mereu, oriunde te-ai afla, împreună cu toți bunii tăi Prieteni pe care îi ai printre ceilalți Buddhași, Bodhisattvași sau Maeștri.

Așadar, nu ești niciodată singur, prietene drag.

Maestrul Shinran a spus pe patul de moarte:

„Dacă ești singur/ă și savurezi nembutsul credinței, aduți aminte că mai este cineva cu tine. Dacă sunteți doi și savurați nembutsul credinței, aduceți-vă aminte că mai este cineva alături de voi. Eu, Shinran, sunt acel cineva.”

Luați aceste vorbe ad litteram și bucurați-vă de prezența Buddhașilor.

Bibliografie

Cîrlea, Josho Adrian: Calea acceptării – comentariu la Tannisho, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2010.

Inagaki, Hisao: The Three Pure Land Sutras, a study and translation by Nagata Bunshodo, Kyoto, 1995

Inagaki, Zuiken Saizo: Dharmapada Shinshu a Maestrului Zuiken, traducere în limba română de Josho Adrian Cîrlea, IABC, Kyoto, 2007.

Rennyō: Scrisorile Maestrului Rennyō (Gobunsho), traducere în limba română de Josho Adrian Cîrlea, IABC, Kyoto, 2005.

Rennyō: Thus I Have Heard from Rennyō Shonin (Rennyō Shonin Goichidaiki Kikigaki), an annotated translation by Zuio Hisao Inagaki, Dharma Lion Publications, Craiova, 2008

Shinran: Scrisorile lui Shinran (Mattosho), traducere în limba română de Josho Adrian Cîrlea, IABC, Kyoto, 2004.

Tannisho: Plângere împotriva abaterilor de la adevăratul shinjin, traducere în limba română de Josho Adrian Cîrlea, IABC, Kyoto, 2003.

Vasubandhu: Discourse on the Pure Land, translated into English by Zuio Hisao Inagaki, <http://www12.canvas.ne.jp/horai>

*** Twelve Adorations (Junirai), translated into English by Zuio Hisao Inagaki, <http://www12.canvas.ne.jp/horai>

*** The Collected Works of Shinran, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997

